

**BETHLEN GÁBOR
ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS
GIMNÁZIUM**

PEDAGÓGIAI PROGRAM

**NEVELÉSI PROGRAM
HELYI TANTERV**

2021

Tartalomjegyzék

AZ INTÉZMÉNY ADATAI.....	5
Alapító Okiratban meghatározott feladatok	7
A pedagógiai program megírásakor figyelembe vett dokumentumok:	8
NEVELÉSI PROGRAM.....	9
Pedagógiai irányelveink	9
Pedagógiai, módszertani sokszínűségünk	11
Ének-zenei nevelés	13
Montessori szellemű nevelés.....	15
Kincskereső szemlélet	17
Újreál koncepció	19
Egységes alapokra épülő differenciálás	19
Vizsgarendszer a Gimnáziumban	22
Évfolyamfelelősök az Újreálban	24
Ökoiskola	26
Terepgyakorlatok	26
Hagyományaink ápolása	28
Nemzeti ünnepek, megemlékezések.....	28
Bethlen székhely hagyományai.....	29
Montessori Tagiskola hagyományai.....	32
Kincskereső Tagiskola hagyományai	34
Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való bánásmód.....	36
Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	41
Teljes körű egészségfejlesztés feladatai	45
Közösségfejlesztés – az iskola szereplőinek együttműködése	47
Tanulóink részvétele az intézményi döntési folyamatokban, joggyakorlásuk.....	49
Diákönkormányzat	51
Szülői Közösség	52
Partneri kapcsolattartási formák és az iskola külső kapcsolatai.....	53
Felvétel az 1. és 7. évfolyamra, ...	54
valamint az átvétel helyi szabályai.....	54
Pedagógusok feladatai.....	56
HELYI TANTERV	58
Választott kerettanterveink.....	58
A meghatározott óraszám feletti kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások.....	58
Választható tantárgyak, foglalkozások.....	59
Csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	59

Érettségi vizsga	60
Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítása	66
Könyvtári órák – foglalkozások / Bethlen székhely.....	67
Tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	71
A tanulók értékelése, minősítése	73
Tanulók továbbhaladása	87
A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	88
Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	89
Általános iskolai óraszámok 1-4. osztály	90
Általános iskolai óraszámok 5-6. osztály	92
Általános iskolai óraszámok 7-8.	94
Gimnáziumi óraszámok 7-10. osztály	96
Gimnáziumi óraszámok 11-12. osztály	98

PEDAGÓGIAI PROGRAM

BEVEZETŐ

Iskolánk, a **133 éves múltú Bethlen Gábor Általános Iskola és Gimnázium** gyermekközpontú, a gyermekek harmonikus, komplex személyiségfejlesztését előtérbe helyező pedagógiai programmal dolgozik. Az intézményben tanulók magas létszáma, és a különféle szülői igények figyelembe vétele többféle pedagógiai rendszer egymás melletti megvalósítását teszi lehetővé számunkra.

A **Bethlen székhelyén** az alapfokú nevelés-oktatás 1-6. évfolyamon, *emelt szintű ének-zene* oktatás kereteiben, a középfokú nevelés-oktatás 7-12. évfolyamon, 6 osztályos gimnáziumi oktatás formájában, az ún. *Újreál koncepciónak* megfelelően valósul meg.

„Azért van olyan nagy fontossága a zenei nevelésnek, mert ritmus és dallam hatolnak be legjobban a lélek belsejébe, azt hatalmas erővel megragadják, s jó rendet hozva magukkal – azt, aki helyes elvek szerint nevelkedik, rendezett lelkű emberré teszik. A zene nem végződik mássutt, csak a szép szeretetében.” (Platón)

A **Montessori Tagiskolában** az alapfokú nevelés-oktatás az alsó 4 évfolyamon *Montessori* jellegű, a felső 4 évfolyamon *általános tantervű* osztályokban zajlik.

„Segíts, hogy magam csinálhassam!”

A gyerekek lelkesen, speciális eszközök segítségével, önállóan fedezik fel a körülöttük levő világot, a matematikai összefüggéseket, a betűkben rejlő titkokat. A speciális, tudatosan tervezett környezetben kedvükre alkothatnak, kibontakoztathatják fantáziájukat és kreativitásukat. (Montessori jellegű oktatás)

A **Kincskereső Tagiskolában** *Winkler Márta* pedagógiai szemléletét követő módszerekkel tanulhatnak a gyermekek 1-6. évfolyamon.

„A gyermekközpontú szemlélet jellemzője a fejlődő gyermek testi és lelki állapotainak változásairól - s változó szükségletéről - való szakszerű tudás és az e tudás megismert tényekhez való viszonyulás metodikai és didaktikai képessége. Ebből fakad a belső, megújulásra kész erők ébren tartása s az önirányításra, a személyes autonómiára nevelés.”

A **12 évfolyam** oktató-nevelő munkáját a **differenciált képzés, a gyermekközpontú szemlélet** és az **egyéni bánásmód** szervezi egységes szemléletű pedagógiává a 6+6 évfolyamos, a 8 évfolyamos, ill. a 6 évfolyamos szerkezetek mentén.

AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Az intézmény neve:

Bethlen Gábor Általános Iskola és Gimnázium

Székhelye:

1115 Budapest, Bartók Béla út 141.

Az intézmény típusa:

Többcélú intézmény, összetett iskola.

Jogszabályban meghatározott közfeladata:

- alapfokú nevelés-oktatás;
- középiskolai nevelés-oktatás.

Az intézmény évfolyamainak száma:

- 6 általános iskolai évfolyam + 6 gimnáziumi évfolyam (székhely)
- 8 osztályos általános iskola (telephely)
- 6 évfolyamos általános iskola (tagiskola)

Maximális férőhely összesen: 1236 fő;

- Székhely maximális férőhely: 576 fő;
- Montessori Tagiskola (Keveháza u.2.) maximális férőhely: 504 fő;
- Kincskereső Tagiskola maximális férőhelye: 156fő.

Az intézmény tagiskolával rendelkezik:

Montessori Tagiskola, cím: 1119 Budapest XI. Keveháza utca 2.
Évfolyamainak száma: 8 általános iskolai évfolyam 1-8-ig.

Az intézmény tagintézménnyel rendelkezik:

Kincskereső Tagiskola Budapest XI. Fogócska u. 6.
Évfolyamainak száma: 6 általános iskolai évfolyam 1-6-ig.

Tagiskola címe:

1119 Budapest XI. ker. Fogócska utca 6.

Működési köre:

A Kormányhivatal által kijelölt körzete.

Irányító és fenntartó szervének neve, székhelye:

Alapító szerv neve: Emberi Erőforrások Minisztériuma

Alapítói jogkör gyakorlója: emberi erőforrások minisztere

Alapító székhelye: 1054 Budapest Akadémia utca 3.

Fenntartó neve: Dél-Budai Tankerületi Központ

Fenntartó székhelye: 1116 Budapest Fehérvári út 126-128.

Alapító Okirat határozatának száma:

48/2008./XI.ÖK./II.26./ sz. határozata; a

126/2009./XI.ÖK./V.21./ sz., majd a 216/2009./XI.ÖK./IX.3./ sz., a

137/2010./ÖK/V.20./, valamint a

239/2011.(VI.23.) XI.ÖK. határozata 2011. szept. 1-i hatállyal.

Alapító Okiratban meghatározott feladatok

Szakágazati besorolása: 852010 alapkú oktatás

Szakfeladat száma, megnevezése:

852011 Általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (1-4. évfolyam);

852021 Általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (5-8. évfolyam);

852012 Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (1-4. évfolyam);

852022 Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (5-8. évfolyam).

853111 Nappali rendszerű gimnáziumi oktatás (9-12/13. évfolyam)

856011 Pedagógiai szakszolgáltató tevékenység;

855911 Általános iskolai napközi otthonos nevelés;

855914 Általános iskolai tanulószobai nevelés;

562913 Iskolai intézményi étkeztetés;

562917 Felnőtt munkahelyi étkeztetés;

931204 Iskolai diáksport tevékenység és támogatása;

682002 Nem lakóingatlan bérbeadása, üzemeltetése.

Ellátandó alaptevékenysége:

Nem haszonszerzés céljából végzett, ingyenesen biztosított alapszolgáltatás.

Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű integrált általános iskolai nevelése-oktatása a szakértői bizottság véleménye alapján. A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók nevelése-oktatása.

A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő tanulók nevelése-oktatása.

A pedagógiai program megírásakor figyelembe vett dokumentumok:

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről;

2013. évi CCXXXII. törvény a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról;

501/2013. (XII.29.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról, valamint a tankönyvellátásban közreműködők kijelöléséről;

110/2012. (VI. 4.) a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról;

100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról;

229/2012 (VIII. 28.) Korm. rendelet a Nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról;

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról;

40/2002. (V.24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről;

106/2012. (VI. 1.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet módosításáról;

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról;

26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról;

16/2013. (II. 28.) EMMI rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről;

22/2013. (III. 22.) EMMI rendelet az egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról;

NEVELÉSI PROGRAM

Pedagógiai irányelveink

Az iskola légköre olyan legyen, hogy a hozzánk tartozó gyermekek minél teljesebb életet élhessenek. Fantáziájukat, tenni akarásukat, teremtő erejüket minél tovább életben tartani, megőrizni kívánjuk.

Fontos számunkra, hogy mindegyik gyermek a saját fejlődési üteme szerint érlelődhesse. Érésüket nyugalmasan vezetett foglalkozásokon segítjük elő. Gyors ismeret-elsajátítási módszert nem alkalmazunk.

Az elmélyülést ösztönözzük, hogy a kutatómunkára szoktató munkaformákkal, az érdeklődéssel, kíváncsisággal végzett ismeretszerzést szokássá alakíthassuk.

Személyiségük kibontását nagy gonddal segítjük elő. A tanulás kezdetén az otthonról, óvodából hozott ismeretekre építünk. Türelemmel hangoljuk rá az új környezetre, az újonnan megismert felnőttekre, gyerekekre, hogy minél előbb megtalálja a helyét az iskolában.

A gyermekek alapos megismerése segíti elő az egyéni követéshez szükséges motivációkat. A gyerekek figyelmét, akaraterejét, megbízhatóságát, felelősségtudatát fokozatos és következetes gonddal fejlesztjük.

Nagyon fontos számunkra, hogy diákjaink erkölcsi kérdésekben jól eligazodjanak. Tudatosodjék bennük az idősebbek tisztelete, a szellemi és fizikai munka megbecsülése.

Ismerjék meg jól, ápolják és színezzék tovább az iskolai hagyományokat.

Törekszünk rá, hogy a konfliktus helyzeteket valósan értékeljék, legyenek jó elképzeléseik, kulturált technikáik azok megoldására.

Figyelünk rá, hogy társas kapcsolataik megfelelően fejlődjenek. Egymáshoz fűződő kapcsolataik tudatosan legyenek fontosak a számukra. Tudjanak barátságot kezdeményezni jól közeledve gyerektársaikhoz.

Alakuljon ki alkalmazkodási képességük, tudják elfogadni a más tulajdonsággal rendelkezőket. Akarjanak együttműködni egymással. Legyenek segítőkészek, jóindulatúak társaikhoz.

A tanulásba beépítjük eredeti ötleteiket, ösztönözzük őket arra, hogy kitartóan véghezvitt munkáikkal társaikban is keltsenek kezdeményező, kipróbáló kedvet. Vállalják elképzeléseiket, egyéni megoldásaikat, de tudják azokat érveikkel megvédeni is. Alakuljon ki náluk a kulturált véleménymondás.

A logikai készségeiket, gondolkodásukat, kreativitásukat az indulástól fogva gyakorlati problémák, helyzetek teremtésével műveljük ki.

Igényességre nevelünk a helyes beszéd terén. Fontos, hogy jó írási és olvasási technikával, biztos szövegértéssel rendelkezzenek iskoláink tanulói.

Differenciált képzés, egyéni bánásmód

A **differenciált tanulásszervezés** során tanulóinkat sikerélményhez juttatjuk, erősítjük pozitív viszonyulásukat a tanuláshoz és az élet problémáihoz. Képessé tesszük őket az önálló munkára és együttműködésre.

Célunk, hogy mindenki képességeinek megfelelő ütemben, jól tudja teljesíteni a különböző évfolyamok és/vagy a kétszintű érettségi vizsgák követelményeit. Tudatosítani, tisztelni és értékelni kell a különféle teljesítményeket!

Fontosnak tartjuk tanulóink megfelelő önismeretének, reális énképének kialakítását, az esélyegyenlőség biztosítását. **Lehetővé tesszük – a 6 osztályos gimnáziumi felvételi eljárást követően – tanulóink továbbhaladását 12 évfolyamon keresztül, egészen az érettségi vizsgáig.**

A **belső légkör, a tartalmas, együttes munka** következtében jól érzi magát tanuló és tanár egyaránt. Diákjaink is alkotó részesei a tanítás-tanulás folyamatának: ötleteik, feladataik, kérdéseik, írásaik, programjaik szervesen beépülnek az iskolai foglalkozásokba.

6. évfolyam végére célunk, hogy a tanulók életkoruknak megfelelő önismeret birtokában hátrányaikat leküzdjék, és képesek legyenek – a pedagógusok személyétől függetlenül is – egyenletes teljesítményt nyújtani, és kiemelkedő képességeiket kibontakoztatni.

Általános iskolai tanterv szerint haladó 8. osztály végére célunk, hogy minden tanuló érdeklődési körének és képességeinek megfelelő irányba haladhasson tovább.

12. évfolyam végére célunk, hogy mindenki képességeinek megfelelően tudja teljesíteni az évfolyam követelményeit, majd közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgát tegyen.

Olvasóvá nevelés

Az életkori sajátosságoknak megfelelően megszerettjük a gyermekekkel a mesék és egyéb történetek hallgatását, ill. olvasását. Rendszeres könyvajánlót tartunk, könyvtári foglalkozásokat szervezünk. Megismertetjük tanulóinkat a könyvtári katalógussal, lexikonhasználattal, illetve képessé tesszük őket egy adott témában való keresésre, kutatómunkára a könyvtárban.

Az alsó 6 évfolyam kiemelt feladata az **értő olvasás** képességének kialakítása, a **szövegértés** és **szövegalkotás fejlesztése**. Ennek érdekében minden évfolyamon differenciált, egyéni feladatokat adunk, meseíró, ill. novellaíró iskolai pályázatokat hirdetünk, iskolaújságot szerkesztünk, olvasóversenyt hirdetünk, stb.

Művészeti nevelés

A művészeti nevelés hatására tanulóink érzelmi intelligenciája, kreativitása ki tud bontakozni. A művészetek befogadására képes, érzékeny, nyitott emberekké válnak. A 12 évfolyamon megvalósuló művészeti nevelés megalapozza, hogy az érettségi vizsgán többen választják az ének-zenét, vagy a rajz és vizuális kultúra tantárgyat. Néhányan művészeti iskolákban tanulnak tovább, mások a műszaki pályákhoz, vagy a pedagógusi hivatáshoz kapnak megfelelő indíttatást.

Pedagógiai, módszertani sokszínűségünk

Olyan szervezési megoldásokat részesítünk előnyben, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését. A tanulásszervezés meghatározó szempontjának tartjuk a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatását.

*Élünk az Ének-zene tagozat és az Újreál koncepció,
a Montessori szemlélet és eszközök, valamint a
Kincskereső Tagiskola alternatív pedagógiai
módszereinek lehetőségeivel.*

Az iskolai tanítás–tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportoktatásban, a tanulók páros, részben és teljesen egyéni, individualizált oktatásában) a diákok tevékenységeit, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldásait, alkotóképességét állítjuk előtérbe. Ennek eszközei lehetnek:

- problémaközpontú tanítás,
- cselekvésből kiinduló gondolkodásra nevelés,
- felfedezettető tanítás-tanulás,
- megértésen és tevékenységen alapuló fejlesztés.

Az **iskolai témnapok, témahetek, projektek, az erdei iskola és a terepgyakorlatok** is azt szolgálják, hogy felébredjünk a diákokban a tudás iránti vágyat, felfedezzük velük a megismerés és az alkotás örömét.

Hatékony, önálló tanulás megalapozása

Fontos, hogy diákjaink egyre nagyobb önállóságra tegyenek szert a tanulás terén. Szerezzenek tapasztalatokat és ismerjék meg a számukra leginkább eredményes tanulási módszereket és sajátítsák el a különböző tanulási technikákat. Az így megszerzett tudást képesek legyenek alkalmazni különböző élethelyzetekben. Ennek megvalósítását tanítóink, tanáraink módszertani sokszínűsége és az évfolyamfelelősök munkája teszi lehetővé.

Önismeret a tanulási stílus és stratégia területén

Szükséges, hogy a tanuló felismerje egyéni képességeinek és készségeinek erős és gyenge pontjait. Gondolja át, majd sajátítsa el a számára leginkább megfelelő egyéni tanulási technikákat, módszereket.

Képességek, melyek kialakulását segítjük:

- Az egyénileg vagy csoportosan történő saját tanulás megszervezése;
- Az idővel való gazdálkodás;
- Az önálló információgyűjtés és lényegkiemelés;
- Önálló és önfegyelmellett folytatott tanulás;
- Kitartás a tanulási folyamat során;
- Figyelemösszpontosítás huzamosabb időn keresztül;
- Akadályok megszüntetése az eredményes tanulás érdekében;
- Alapvető készségek megszilárdítása (*írás, olvasás, számolás, internethasználat, stb.*);
- Igény az új tudás és készség elérésére, megszerzésére, feldolgozására és használatára;
- A tanulás szándékának, céljának kritikus mérlegelésére;
- Önértékelés, tanácsadás, információ és támogatás kérése.

A **kooperatív tanulás** során fejlesztjük a döntéshozatali- és problémamegoldó-képességet, valamint a konfliktusmegoldó technikáikat is.

Az élethosszig tartó tanulás elősegítése érdekében már az első évfolyamtól megteremtjük a megfelelő tanulási környezetet. Módszertani sokszínűséggel, differenciált képesséssel és egyéni bánásmóddal alakítjuk ki és tartjuk fenn a tanulás iránti megfelelő motiváltságot.

Tantárgyak transzfer hatása

A harmonikus személyiségfejlesztéshez elengedhetetlen eszköz **minden életkorban a tantárgyak transzfer hatásának felhasználása** és a készségtantárgyak segítségével is a személyiség kibontakoztatása. A *művészeti és készségtárgyak* területén elért siker – tapasztalataink szerint – az átlagtól erősen eltérő fejlődési ütemet járó gyermekeknél jelentős pozitív változást hozhat.

Az iskolába lépő gyermek a világot még holisztikusan látja, ezért nem szerencsés ebben az életkorban az ismeretszerzés folyamatát különböző részekre bontani, illetve sokféle tantárgyat kialakítani. Bár a tananyag meghatározása és a feladatok elvégzésének követése miatt írásos dokumentációnkban megkülönböztetjük az alsó évfolyamokon is a tantárgyakat, de a mindennapos gyakorlatban ezen **ismeretek átadása komplex módon**, a gyermekek tevékenységére, tapasztalataira építve történik.

A kisiskolás kor a meghatározó élmények időszaka. Legfontosabb kifejező eszköze a mozgás, a rajz, a zene. Szükséges ezért, hogy e tevékenységekkel a gyerekek a mindennapi életüket átszőve, természetes módon foglalkozhassanak. A művészeteket tanító tanár a gyermek érzelmvilágát, és azon keresztül egész személyiségét formálja. Amit ebben az időben elmulasztunk, azt később már egyáltalán nem, vagy csak nehéz, fáradságos munkával lehet pótolni.

A felső tagozat alapvető feladata a továbbtanulás megalapozása. Ennek érdekében megszervezzük a szükséges felzárkóztatást és a tehetséggondozást. Az osztályfőnököt a pályaorientáció terén a gyermekvédelmi felelős különösen segíti. *A Zenei és a Kincskereső osztályokból 6. évfolyam után, az általános tantervű osztályokból 8. évfolyam után tanulhatnak tovább diákjaink.*

Gimnázium - rugalmas tanulásszervezés

A tanulás-tanítás folyamata, szervezése rugalmas, a résztvevők képességeihez, érdeklődéséhez és a tanulnivalók jellegéhez igazodó. A differenciált képzést és egyéni bánásmódot **évfolyamfelelősök** közreműködésével valósítjuk meg.

A gimnázium alapozó évei (7-8. évfolyam) után egyéni érdeklődés, valamint a csoportot oktató szaktanár javaslata alapján alakulnak ki a gimnázium **humán-, reál-, ill. nyelvi- csoportjai**. A **projektmunkák és terepgyakorlatok** során nyitott és érdeklődő kamasszá válik az is, aki a normál csoportban folytatja tanulmányait.

Gimnáziumunkban **az évközi és év végi vizsgáknak** jól működő, kidolgozott rendszere van. Ennek célja tanulóink felkészítése a szellemi erőpróbákra, valamint az ismeretanyag minél mélyebb elsajátíttatása – **felkészülés a közép-, ill. emelt szintű érettségi vizsgákra.**

Ének-zenei nevelés

Hagyományainkhoz híven, *iskolánk székhelyén*, a zenei osztályokban **1-6. évfolyamon az ének-zene tantárgyat emelt szinten tanítjuk**. Az eredményes felkészülés érdekében minden 3 – 6.-os diák részt vesz a kóruspróbákon és az előadásokon.

Az egyéni hangszerválasztást szorgalmazzuk. A Weiner Leo Zeneiskola tanáraival szoros, jó kapcsolatot ápolunk. Karácsonykor és tavasszal közös fellépéseket szervezünk.

A tantárgy jellegzetessége, hogy nemcsak a befogadásra épít, hanem aktív zenei tevékenységre. Az előadói gyakorlat, a kifejező szép, éneklés nagy sikerélményt jelent a tanulóknak, ha kellőképpen motiváltak. A fennhangon való, önálló éneklés segíti a kommunikációs készségük pozitív irányú fejlődését és erősíti kapcsolatteremtő képességüket.

Az a gyermek, aki nap, mint nap az énekórák keretében hozzászokik az igényes, kulturált zenei hangzáshoz, az énekkari munka során megszokja a fegyelmet, a közösségi munkát, és szereplési vágyát ki tudja elégíteni, az egész életében kulturált, igényes emberré válik.

Az éneklésnek közösségteremtő szerepe is van:

A zenei műalkotások befogadásának közösségi fórumai (koncertek) fejlesztik a koncentráció és az önfegyelem képességét, hiszen a zenehallgatás, a zenei élmény befogadása teljes odafigyelést kíván. Az ének–zene tanítása-tanulása során fejlődik a tanulók kommunikációs, szociális és emocionális képessége. Az aktív csoportos zenei tevékenységek (zenehallgatás, éneklés) kínálják a megfelelő közösségi magatartásformák kialakításának lehetőségét, a tanulók pozitív személyiségfejlődését.

Az emelt szintű zenei oktatás a többi tantárgy tanulását és a kreativitást is elősegíti:

- A kottaolvasás, kottairás során fejlődik a logikai készség, a daltanulás pedig elősegíti a memória fejlődését.
- A gátlásos gyermek önállóbbá válik, mert a szereplésekhez hozzászokik és magabiztosabb lesz a fellépése. A későbbiek során mindez pozitívan befolyásolja majd vizsgázási stílusát.
- A zenei nevelés megtanít a koncentrált figyelemre, a fegyelmezett munkavégzésre.
- Fenntartja a gyermek motiváltságát a tanulás iránt, hiszen megtapasztalja, hogy a kitartó gyakorlás, az összeszedett munka, a pontosság, az igényesség lehet csak eredményes.

Az ének-zene tantárgy szakmai céljai:

A magyar és egyetemes zenei kultúrában való alapszintű jártasság kialakítása;

A zenei ízlés formálása és a kritikai képesség fejlesztése;

A nemzeti identitástudat formálása, a magyar népzene, a zenei hagyományok ismerete;

Nyitottság az új befogadására.

Szeretnénk, hogy kialakuljon tanulóinkban a megbízhatóság, pontosság, a minőségért érzett felelősség, valamint a kulturált, igényes feladatvégzés és életvezetés képessége.

Az ünnepélyek, a bemutató órák, a hangszeres szereplések, a versenyek izgalma, a templomi hangversenyek felemelő hangulata **életre szóló élményt jelent** minden gyermek számára.

A zene sokak számára:

- nyugalmat, belső harmóniát, békességet, meditálást, emlékeket;
- szórakozást, művelődést, felüdülést, kikapcsolódást, pihenést;
- jókedvet, vidámságot, örömforrást, az élet pezsgését;
- alkotást, önkifejezést, feltöltődést, kiteljesedést, a közösséget, a létezést jelenti.

Mások számára a zene:

- feszültségoldó, hangulatjavító, vigasztaló, lelket megtisztító;
- kitágítja a képzeletet, meghatározza az ember egyéniségét;
- közvetítő ember és ember között, létszükséglet, szépség ...

A zenei nevelésen felnőtt ember számára a zene sokféle jelentéssel bírhat, de mindenképpen pozitív hatást gyakorol az egész személyiségre.

Zenei osztályainkban kiemelt szerepet kapnak még a **dramatikus játékok, mesehallgatás, bábszakkör, táncórák** és az **igény szerinti nyelvi és informatikai szakkörök**.

Havonkénti **játszóházzal / teaházzal**, sokrétű kézműves foglalkozásokkal egészülnek ki a gyermekek mindennapjai a délutáni és szabadidős foglalkozások alkalmával.

Az **erdei iskola** keretei szintén különösen alkalmasak személyiségfejlesztésre és a közösségfejlesztés is további teret kap.

Az alsó tagozatos diákoknak 16 óráig tart a kötelező bent tartózkodása.

Montessori szellemű nevelés

Montessori Tagiskolánk **alsó tagozatán** Montessori szellemű nevelést valósítunk meg.

Montessori nevelési rendszerének minden mozzanata a képességek fejlesztésére, a valóság megismerésére, az ember megbecsülésére, a kölcsönös segítségnyújtásra, a tudás, a szépség szeretetére irányul.

A Montessori-pedagógia talán legismertebb **alapelve:** „*Segíts nekem, hogy magam tudjam csinálni!*” Ez egyben a tanulás-szervezés sajátosságát, más rendszerektől való különbözőségét is jelenti: a tanításközpontúság helyett az önálló, egyéni (individuális) tanulást helyezi előtérbe. Ezzel együtt az egész pedagógiai folyamat résztvevőinek szerepe alapvetően megváltozik:

A gyermek nem a felnőtt által irányított „tanuló”, hanem a világot saját tapasztalatokon, élményeken keresztül megismerő, aktív, cselekvő individuum.

A tanítónak, a felnőttnek „új művészetet” kell megtanulnia, azt, hogy a gyermek segítőtársa és vezetője legyen, és elvezesse őt azokhoz az eszközökhöz, amelyekre akkori fejlődése fokán szüksége van.

A pedagógus legfontosabb feladata a megfigyelés. Mindig akkor és annyi segítséget kell adnia, amikor és amennyi segítségre a gyerekeknek szüksége van az önálló tanuláshoz. A nevelő egyénenként vagy kis csoportban foglalkozik a gyerekekkel: **kezdeményez**, aztán hagynia kell, hogy a gyerek szabadon kibontakoztathassa képességeit, **segít**, hogy a gyermek a személyisége erejénél fogva fejlődjön, azáltal, hogy maga cselekszik.

Az eszközökkel foglalatostkodva a gyerekek a **saját tapasztalatuk alapján**, s nem közvetítetten ismerik meg az anyagi világ tulajdonságait, s egy időben fejlesztik különböző képességeiket.

Az eszközök mindig valamilyen problémahelyzetet hoznak létre, melynek megoldása eleinte sokszori próbálgatással, majd később tudatosan történik, biztosítva az önálló felfedezés örömeit. Eszközei mindig tartalmazzák a feladatmegoldás helyességének ellenőrzését, ezáltal a gyermek maga javítja hibáját is.

Célja, hogy minden gyermek közvetlen kapcsolatba kerüljön a természettel - saját tapasztalatai alapján szerezzék meg az igazi tudást, válják kreatívvá, mert csak így érheti el saját fejlődési lehetőségeinek felső határát.

A tanulás különböző készségek alakulása, mely célszerű tevékenységeken, cselekvéseken keresztül valósul meg. Saját tevékenység alapján szerzett megisméltendő **tapasztalat során alakulnak ki** a fogalmak, a gondolkodási műveletek, a gondolkodási képesség. Minden gyerek számára biztosítani kell a szabad felfedezés örömeit, a problémák önálló megoldását.

A **manuális-finommotoros képességek** a legkisebb kortól fejleszthetők, ami majd nagy segítséget jelent az olvasás, írás elsajátításánál.

Állandó gyakorlással fejleszthető az **érzékelés**, az **észlelés** – ez megkönnyíti a világ megismerését s az abban való eligazodást.

Az előkészített környezet

Lehetővé teszi, hogy a gyerek maga választhassa meg, hogy az adott feladatot milyen eszközzel szeretné gyakorolni, bizonyos problémákat milyen eszközök felhasználásával tud megoldani. A gyerekek maguk tervezik meg a munka menetét, az elvégzendő feladatok sorrendjét. A gyakorlás mennyiségét, a témában való elmélyülés mértékét is maguk döntenek el. Saját ütemben dolgoznak. Önálló, koncentrált, önellenőrzéssel kísért munkavégzés folyik.

A választás szabadsága és az önállóság

A különböző nehézségű feladatok közül való szabad választás lehetősége növeli a sikeres feladatmegoldás esélyeit. Az önálló cselekvés lehetősége erősíti a kompetencia és az autonómia érzését.

Munkaformák, szervezeti keretek

Az **alternatívák felajánlása, a szabad választás**, az önálló haladási ütem erősen befolyásolja a tanóra szervezési formáit. A munkaformák aránya megváltozik. Minimálisra csökken a frontális munka szerepe. A gyerekek a választott témával egyedül, párban vagy kiscsoportban foglalkoznak.

A személyiség fejlesztés fontos szinterei a **nyelvi fejlődést segítő beszélgető körök**, a **szabad mesélés, szabad írás** és a **csend-gyakorlat**. A tanulás szervezés során tekintettel vagyunk arra, hogy ebben az életkorban a játék, a munka, a tanulás nem külön tevékenységek, nem külön folyamatok.

Tanórákon kívüli nevelés formái

Múzeumlátogatások, kiállítások, megfigyelések a természetben, táborok. Ezek alkalmával a gyerekek saját maguk tervezhetik meg programjukat, napi tervet készíthetnek. *(lásd még Montessori Tagiskola hagyományai c.)*

Az alsó tagozat egész napos iskolaként működik, a tanórai és egyéb foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezzük meg.

Kincskereső szemlélet

A tanulás kiterjesztett értelmezése

Az iskola légköre olyan legyen, hogy a hozzánk tartozó gyerekek minél teljesebb életet élhessenek. Fantáziájukat, játékos kedvüket, tenni akarásukat, teremtő energiájukat kívánjuk minél tovább életben tartani.

Nagy hangsúlyt fektetünk az életkornak megfelelő, a harmonikus fejlődést biztosító tevékenységformák jelenlétére - így illeszkedik a tanrendbe a mindennapos testnevelés mellett a mindennapos ének-zene, olvasás-mese, számolás-rejtvényfejtés, kézműveskedés-alkotás, kincsmesélés-beszélgetés, hagyományörzés-múltkutató és nem utolsósorban a játék sokféle formája.

A tanulás kezdetén az otthonról és az óvodából hozott ismeretekre és kompetenciákra építünk. Türelemmel, barátságosan, személyes kapcsolatokat építve hangoljuk tanulóinkat az iskolai életre. Nagy gondot fordítunk a csoportok harmonikus kialakítására.

A különböző területeken megmutatkozó képességek megítélésében iskolánk nem rangsorol. Bízunk a tanulók sikerességét biztosító képességek és az ún. tehetségsírák motivációs erejében, igyekszünk kihasználni ezek más területekre gyakorolt pozitív hatását.

Az alkotó szemlélet és a művészeti tevékenység támogatása az iskolai élet minden területét – a tanórákat és a szabadidős programokat, az ünnepeket és a hétköznapokat is – áthatja. A gyerekek sokféle tevékenységterületen kipróbálhatják magukat, hogy egyre jobban megismerhessék saját értékeiket, fejlődhessenek és sikerélményhez jussanak.

Az egészséges életre nevelés, környezetünk felfedezése, illetve a sokféle és kedvvel végzett mozgáslehetőség, sportjáték, természetjárás biztosítása nemcsak a szaktanárok, az egész tantestület feladata.

A rajongást, kíváncsiságot és tudásvágyat, amelyet a legtöbb gyerek a természet és az élővilág iránt érez, igyekszünk ébren tartani. Felelősségteljes és környezettudatos attitűd kialakulását próbáljuk megalapozni.

Tanulásmódszertani megfontolások

Mindegyik gyerek saját fejlődési üteme szerint érlelődhet. Érésüket nyugalmasan vezetett, de bevonódásra, aktivitásra építő foglalkozásokon segítjük elő. Minden gyermekcsoport számára az egyéni utat és fejlődési ütemet biztosító pedagógiai módszert keressük a tanulásban és a szociális kompetenciák elsajátításában egyaránt.

Sokirányú és tudatos mozgásfejlesztést, alapos képességfejlesztést végzünk. Mivel újabban tanítványaink közül sokan, a korábbi évekhez képest egyfajta tapasztalati deficittel kezdik az iskolát, ezért tudomásul vesszük, hogy a taktilis, mozgásos tapasztalatok biztosítása, pótlása sok esetben az iskola feladata, elsősorban az alapozó szakaszban.

Változatos munkaformákat alkalmazunk, törekszünk minél több egymásra figyelmet, együttműködést, érzelmi és társas intelligenciát kívánó feladathelyzetet teremteni. Építünk a csoportdinamikára, a gyerekek kölcsönös egymásra hatására a tanulási folyamatban is.

A tanulás folyamatában alapul vesszük a gyerekek érdeklődését, értékeljük és felhasználjuk eredeti ötleteiket, humorérzéküket. Ösztönözzük őket arra, hogy kitartóan véghezvitt munkáikkal társaikban is kezdeményező, kísérletező-kipróbáló kedvet ébresszenek. Vállalják elképzeléseiket, egyéni megoldásaikat, és tudják azokat érveikkel megvédeni.

Az elmélyülést a tanulás folyamatában mindvégig ösztönözzük. A megfigyelő és gyűjtőmunkára sarkalló munkaformákkal, az érdeklődéssel, kíváncsisággal, megfelelő önismerettel és felelősséggel végzett ismeretszerzést, gyűjtőmunkát szokássá alakítjuk.

Varga Tamást követve az "élő matematikát" kívánjuk közvetíteni – lehetőleg élményszerűen, játékosan. A problémák tárgyi tevékenységgel való, cselekvéses, tapasztalati alapú megoldását

hosszan biztosítjuk. A gyerekek logikai készségeit, gondolati kreativitását az indulástól fogva gyakorlati problémafelvetések, játék- és vitahelyzetek teremtésével fejlesztjük.

Tanítványaink alapos megismeréséhez, egyéni követéséhez és differenciált fejlesztéséhez a nevelők, a szülők és a segítő szakértők folyamatos kapcsolattartására és együttműködésére van szükség.

A szülőkre partnerként tekintünk, ugyanakkor tudatában vagyunk és tiszteletben tartjuk, hogy a család a meghatározó, az otthon az elsődleges szocializációs közeg. A családokat sok területen bevonjuk az iskola életébe. Lehetőséget adunk arra, hogy személyes élményük legyen az iskola légköréről, nevelési és oktatási szemléletéről – aktív együttműködésükre így nagyobb eséllyel építhetünk.

Szociális kompetenciák alapozása

Tanulóink személyiségének kibomlását nagy gonddal segítjük elő. A gyerekek figyelmét, akaraterejét, megbízhatóságát, felelősségtudatát fokozatosan és következetes gonddal fejlesztjük.

Fontos számunkra, hogy az iskolánkba járó gyerekek érzelmi intelligenciája is fejlődjön. Gyakran használjuk a drámapedagógia eszköztárát, hogy tudatosodjanak bennük a társas együttélés elemi szabályai, a szűkebb és tágabb környezetük, valamint a környezetükben élő emberek iránti együttérzés és felelősségérzet.

Segítjük, hogy a konfliktushelyzeteket valósan értékeljék, legyenek jó elképzeléseik, kulturált technikáik azok megoldására. Indulataik kezelésében legyenek egyre tudatosabbak, a körülöttük élő emberek megítélésében egyre árnyaltabbak.

Támogatjuk, hogy tanulóink egymáshoz fűződő kapcsolatai fontosak legyenek számukra, hogy megtanuljanak barátságot kezdeményezni, és azt fenntartani is. Tudják elfogadni a más tulajdonsággal vagy eltérő családi háttérrel rendelkezőket, legyenek képesek együttműködni velük. Segítőképpen, jóindulatúan forduljanak a környezetükben élő emberekhez.

Igényességre nevelünk a kommunikáció terén is. Célunk, hogy tanítványaink megfelelő írási és olvasási technikával, biztos szövegértéssel rendelkezzenek, hogy a világban jól tájékozódjanak, igényes és értő olvasóvá válhassanak. Alakuljon ki bennük a kulturált véleménymondás és a véleményütköztetés igénye, képessége.

Bátor, szabad és igényes gondolkodásra szeretnénk nevelni tanítványainkat. Elemző, értelmező és kritikai véleményüket nyitottan fogadjuk, ugyanakkor a tapintatos, empatikus és jóindulatú megközelítések felé terelgetjük őket. Reflektáló képességük fejlődését segítjük. Erkölcsi érzékük kiművelését mindennapos, folyamatos, kiemelt feladatnak tekintjük.

Hagyományok - korszerűség – megújulás

Célunk, hogy az iskolai hagyományokat, az ünnepkörök népszokásait, a nemzeti ünnepeket aktív résztvevőként éljék át tanulóink. Fokozatosan, egyre alaposabban ismerjék meg hagyományos ünnepeinket s azok kulturális háttérét is. Érezzék magukénak ünnepi alkalmainkat és szokásainkat – ápolják, színezzék és adják is tovább a kisebbeknek.

A XXI. században megjelenő kommunikációs-technikai eszközöket életünk természetes, de tudatosan szabályozott részévé kívánjuk tenni. Iskolánkban a digitális kultúrát az életkori sajátosságok fokozott figyelembe vételével állítjuk a korszerű ismeretszerzés, tudásmegosztás, tanulás és alkotás szolgálatába.

Minden egyes gyerek és tanulócsoporthoz problémájára egyedileg, sokszor hosszas egyeztetéssel kutatjuk a jó megoldást. Hasonlóképpen, a körülöttünk zajló, az iskola világát is érintő technikai és társadalmi szintű változásokra is nyitottan, keressük a tanulók érettségének megfelelő és fejlődésüket segítő új eljárásokat.

Újreál koncepció

Egységes alapokra épülő differenciálás

Kötelező egységes képzés

A kötelező egységes képzés az iskolában tanuló minden diák számára biztosítja annak a lehetőségét, hogy a 12 évfolyam befejezéséhez és az érettségi vizsga letételéhez szükséges alapismereteket minden tantárgyból elsajátítsa. A tanulmányaikat gimnáziumi érettségi vizsga, és a felsőoktatási továbbtanulásra való felkészítés zárja. *Az ehhez való eljutás módja azonban jelentősen eltér az iskolai tanulás megszokott rendjétől.*

Alapozó évek: 7-8-9. évfolyam

- Idegen nyelvből normál és intenzív csoportok.
- Matematikatanítás csoportbontásban.
- Tavaszi terepgyakorlat: 7. évfolyam, Tisza-tó
- Tavaszi terepgyakorlat 8. évfolyam: Bugac (nyelvi terepgyakorlat)
- Tavaszi terepgyakorlat: 9. évfolyam, Dunakanyar.

Differenciálódás évei: 10-11-12. évfolyam

- Humán és reál-csoportok
- Felkészítés a kétszintű érettségire
- Őszi terepgyakorlat: 10. évfolyam, Pénzesgyőr – Pangea Oktatóközpont.

Differenciálódás évei

Az alapozó évek után, érdeklődés alapján alakulnak ki a humán- és reál-csoportok, ill. válik nyitott és érdeklődő kamasszá az is, aki a normál csoportban folytatja tanulmányait.

Az osztályközösségek megtartása mellett alakulnak ki a különféle differenciált csoportok.

A differenciálódás szempontjai: a tanuló érdeklődési köre és az addig elért eredményei.

A diák kiválaszthatja, hogy melyik differenciált foglalkozáson, ill. képzésen kíván részt venni.

Kötelezően differenciált foglalkozások: szervesen kapcsolódnak a tanítási anyaghoz, és azok differenciált szintű oktatását valósítják meg, beépülnek a délelőtti képzés órarendjébe. 10. évfolyamtól a humán, a reál, és a normál tematika szerinti továbbhaladásra van lehetőség.

Emelt szintű érettségire való felkészítés: A differenciált órák további felkészítő foglalkozásokkal egészülnek ki. A kialakult humán-, ill. reálcsoportok, valamint a különböző fakultációs órák, választható nyelvórák teremtik meg a lehetőséget arra, hogy a legérdeklődőbb és legszorgalmasabb diákjaink emelt szintű érettségi vizsgát tegyenek és egyben nyelvvizsgára is felkészüljenek.

Választható tantárgyak: azok a foglalkozások, amelyeken a részvétel fakultatív, de ha valaki választotta, úgy egész éven át számára épp úgy kötelező lesz, mint bármely más tanítási óra. Ezek az órák nem feltétlenül kapcsolódnak a délelőtti tanításhoz, többnyire ebédszünet utáni időszakban tartandók. A tanulók félévkor és a tanév végén is osztályzatot kapnak.

Tehetséggondozás: Elsősorban a délelőtti órától független, valamely érdeklődési kör köré szerveződő csoportok. A foglalkozások alkalmával külön figyelmet fordítunk a képességfejlesztésre és a tehetséggondozásra. A jelentkezés – a meghirdetéstől függően – fél vagy egész éves részvételt. (lásd: „Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való bánásmód” c.)

Felzárkóztatás és/vagy egyéni foglalkozás: Az a foglalkozás, amelyre a szaktanár kötelező jelleggel beosztja azokat a tanulókat, akik az adott tantárgyból nem érik el a közepes osztályzatot. (lásd: „Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való bánásmód” c.)

Emelt szintű nyelvi képzés

Iskolánk a 7-12. évfolyamokon emelt szintű nyelvi képzést nyújt az első idegen nyelv oktatásában. A magasabb óraszám segítségünkre van abban, hogy a nyelvi cselekvőképességet elsajátíttassuk, a hangsúly a készségek, kompetenciák fejlesztésén van a tartalmi elemek súlykolása helyett.

A heti 5 tanóra adta keret lehetőséget biztosít arra, hogy nagyobb részt vállaljunk a projektnapok és hetek (fenntarthatósági, digitális témahét, idegen nyelvi munkaközösség projektnapja, pályaorientációs nap, a Föld napja, madarak és fák napja) feladataiból, bekapcsolódjunk más tudományágak és műveltségterületek ismereteinek bővítésébe. A tantárgyi integráció keretén belül aktív szerepet vállalunk a terepgyakorlatokon való részvételünkkel.

Eszköztárunkat a digitális oktatás tapasztalatainak felhasználásával új technikákkal bővítjük. Nagy hangsúlyt fektetünk az interaktív jelleg erősítésére. Nagyobb teret engedünk a modern pedagógiai módszerek alkalmazásának.

Az emelt szintű nyelvi képzés lehetőséget biztosít arra, hogy diákjaink minél nagyobb arányban emelt szintű érettségi vizsgát tehessenek idegen nyelvekből. Az egyes képzési szakaszokra meghatározott nyelvi szintek a következők:

	4. évfolyam	6. évfolyam	8. évfolyam	10. évfolyam	12. évfolyam
Első idegen nyelv	KER-szintben nem megadható	A1	A2 plusz	B1 plusz	B2
Második idegen nyelv	-	-	-	A1	A2

Választható idegen nyelvek: ANGOL, NÉMET, FRANCIA.

Nyelvi párosítások:

- 1.Angol – 2. Német;
- 1.Angol – 2. Francia;
- 1.Német – 2. Angol.

Azok a tanulók, akik első idegen nyelvként a németet választották, második idegen nyelvként csak az angolt tanulhatják.

A gimnáziumi évfolyamok idegen nyelvi óraszámjai:

	Angol 1. id.nyelv óra/hét	Angol 2. id.nyelv óra/hét	Német 1. id.nyelv óra/hét	Német 2. id.nyelv óra/hét	Francia 2. id.nyelv óra/hét
7. évfolyam	5	-	5	-	-
8. évfolyam	5	-	5	-	-
9. évfolyam	5	3	5	3	3
10. évfolyam	5	3	5	3	3
11. évfolyam	5	3	5	3	3
12. évfolyam	5	3	5	3	3

Mindhárom idegen nyelvből felkészítjük diákjainkat (igény esetén) emelt szintű érettségi vizsgára. Megmérettetnek tanulóink OÁTV, OKTV, kerületi, budapesti nyelvi versenyeken is.

A különféle ünnepekhez kapcsolódó idegen nyelvi programokon túl – Oktoberfest (német), Márton nap (német) farsang (német) palacsinta ünnep (francia) Valentine’s Day (angol) – számos egyéb nyelvgyakorlásra alkalmas fakultatív programot szervezünk:

- Nyelvi témahét, témanap;
- Goethe Intézet,
- Francia Intézet,
- British Council látogatása;
- külföldi utazások szervezése
- nyelvi tábor;
- színház, mozi látogatás;
- dzsessz koncertek látogatása (francia);
- évfordulókhöz kapcsolódó rendezvények (pl. Grimm-nap);
- francia reggeli, ebéd egy francia étteremben, valamint piknikezés;
- kapcsolattartás a FÉK szervezettel, anyanyelvűek által tartott angolórák

Digitális kultúra oktatása

7-10. évfolyamon

Órarendi órák keretében oktatjuk az informatikát, valamely más, többnyire testnevelés órával bontva, ami lehetőséget ad a képességek szerinti differenciált oktatásra a bontott csoportokban.

Szabadon választható képzés keretében

Középszintű érettségire készítünk fel, mely jeles osztályzat esetén ECDL vizsgára is váltható. Amennyiben a tanuló középszintű érettségi vizsgát szeretne tenni informatika tantárgyból, ajánlott a 10. és 11. évfolyamon az érettségi felkészítést igénybe vennie.

Vizsgarendszer a Gimnáziumban

Iskolánkban az évközi és év végi vizsgáknak jól működő, kidolgozott rendszere van. Ennek célja tanulóink felkészítése a szellemi erőpróbákra, valamint az ismeretanyag minél mélyebb elsajátíttatása. **A vizsgák egységes rendszert képeznek**, melynek részei: évközi, felkészítő vizsgák, „Kisérettségi”, érettségi vizsga.

Vizsgák eloszlása évfolyamonként:

Tantárgy	Évfolyamok											
	7.		8.		9.		10.		11.		12.	
	Fél-év	Év vége	Fél-év	Év vége	Fél-év	Év vége	Fél-év	Év vége	Fél-év	Év vége	Fél-év	Év vége
Biológia								komp.				É
Fizika								komp.				É
Földrajz								komp.				É
Kémia								komp.				É
Informatika												É
Magyar											K	É
Matematika							V				K	É
Nyelvek								V		V	V	É
Történelem											K	É

Megjegyzés: V: Vizsga(évközi)
 komp.: Komplex vizsga
 K: „Kisérettségi”
 É: Érettségi vizsga

10. évfolyam első félévében: matematika szóbeli vizsgát tesznek diákjaink, hogy az elmúlt három év anyagát összegezzék.

10. évfolyam végén: A 10. évfolyam végén természettudományos komplex vizsgát tesznek a diákok! A tételek olyan témákat fogalmazznak meg, melyek a 4 tantárgy mindegyikében megjelennek. A vizsga célja, hogy a természettudományos ismereteket összegezve, a tantárgyi koherenciát megjelenítve, az általános műveltség részeként, hasznos, gyakorlati ismeretté integrálja az érintett tantárgyakban tanultakat.

10. évfolyam II. félévében, aki előrehozott érettségi vizsgát szeretne tenni valamely nyelvből, annak a 10., 11. és a 12. évfolyam anyagából osztályozó vizsgán kell tudásáról számot adnia, még az érettségi vizsga megkezdése előtt.

A 11. évfolyam végén (március és április hónapokban) nyelvi osztályozó vizsgát tesznek a 11. és a 12. évfolyam anyagából azok a tanulók, akik a tanév végén érettségizni szeretnének az általuk tanult első idegen nyelvből. Ezzel azok, akik előrehozott érettségi vizsgát kívánnak tenni, egyben a vizsgára bocsátás feltételit is teljesítik.

12. évfolyam I. félévében szóbeli, kommunikációs vizsgát tesznek a tanulók az általuk tanult második idegen nyelvből.

„Kisérettségi”: a 12. év II. félévében tartjuk. Formai keretei megfelelnek az érettségi vizsga követelményeinek. A tanulók tételek szerint felelnek, tanáraik az érettségihez hasonló módon értékelnek. A vizsgára a diákok öt és fél év tudásanyagát összegzik – közép, ill. emelt szinten.

- **Írásban:** matematika; magyar nyelv és irodalom; történelem tantárgyakból.
- **Szóban:** magyar nyelv és irodalom; történelem tantárgyakból.

Érettségi: lásd: „Érettségi vizsgák” c.

Évfolyamfelelősök az Újreálban

Koncepciónk lényeges vonása az egyéni bánásmód, melynek megvalósítása érdekében – a megszokottól eltérő – ún. *évfolyamfelelősi rendszerrel dolgozunk*.

Az évfolyamfelelős tisztában van a rábízott kamaszok életkori jellemzőivel, ill. a mögöttük meghúzódó pszichés részmozzanatokkal. A kiemelt fejlesztési feladatok megvalósításában jelentős részt vállalnak.

A kamaszok legfontosabb kérdései ebben az életkorban: **„Ki vagyok én?”** „**Merre tartok?**” A fiatalnak ekkor fokozatosan integrálnia kell múltját, jelenét és jövőjét, vállalnia kell a társadalmi együttélésben elfoglalt helyét, perspektíváját.

Az évfolyamfelelősök olyan pedagógusok, akik tantárgyaikat alacsonyabb óraszámban (maximum 10-12 órában) tanítják. A felső 6 évfolyamon **két-két osztály osztályfőnöki munkáját látják el.** Munkájuk megfelelő körülményeinek biztosítására évfolyamfelelősi szoba áll rendelkezésre.

A hagyományos osztályfőnökökkel szemben az évfolyamfelelősök:

Naponta kezdeményezhetnek egyéni beszélgetést a tanulókkal.

Tágabb időkeret áll rendelkezésükre a szülőkkel, szaktanárokkal való kapcsolattartásra.

Szükség szerint órákat látogathatnak.

Folyamatosan jelen vannak a diákok hétköznapijait átszövő tanórán kívüli és szabadidős tevékenységein: ők is kiállják a próbatételeket, vagy készítik a vacsorát a hazatérőknek. Elkísérik az osztály tanulóit a humán- vagy réal- délutánokra is.

Számos lehetőségük adódik a gyermekek különféle helyzetekben való megfigyelésére, az egyes diákokról való tapasztalatgyűjtésre.

A kistanári megfelelő szintere lehet az egyéni vagy kiscsoportos beszélgetéseknek, az esetleges egymás közti konfliktusok boncolgatásának, az életvezetési problémák megvitatásának kötetlen formában, egyénre szabottan.

Az évfolyamfelelősök segítik a vizsgák, tanulmányi versenyek szervezését, ill. lebonyolítását.

Részt vesznek a „Kisérettségi”, ill. a kétszintű érettségi előkészítő munkáiban, ill. a lebonyolításukban.

Tájékoztatják a tanulókat a differenciált képzés lehetőségeiről, törekszenek rá, hogy abban minél többen részt vegyenek. Bizonyos időszakonként ellenőrzik a részvételt.

Segítik a lemaradó tanulókat információk nyújtásával, vagy akár egyéni korrepetálással, együttgondolkodással is.

Kapcsolatot tartanak más segítő szakemberekkel, ill. ennek lehetőségeiről tájékoztatják a szülőket és a gyermekeket.

Minden reggel – már a tanítási órák megkezdése előtt – várják a diákokat, és jelen vannak egész napjuk során.

Bizalmi légkört tudnak kialakítani minden szülővel és tanulóval.

Részt vesznek a diákokat érintő összes megmozduláson, értekezleten, esetmegbeszéléseken.

Igyekeznek feltárni a tanulóknál lévő képességeket és rávezetni őket azok kibontakoztatására.

Részt vállalnak az egészségnevelésben és a drogprevencióban.

Segítik a serdülőket önismeretük és reális énképük kialakításában. Elősegítik a rábízott tanulók pályaválasztását, leendő társadalmi szerepük megtalálását.

Szükség szerint életvezetési tanácsadást végeznek.

Korosztályonként, részletesen kidolgozott munkaterv alapján fejlesztik a tanulók énképét, önismeretét, segítenek a tanulási stílusok tudatosításában és hatékony tanulási stratégiák kialakításában.

Témakörök, melyek minden évfolyamon – az életkori sajátosságok figyelembe vételével – az osztályfőnöki órák és egyéb foglalkozások alkalmával feldolgozásra kerülnek:

1. Közösségfejlesztés, konfliktuskezelés (drámajáték, játék);
2. Negatív sztereotípiák és előítéletek (drámapedagógia, drámajáték, játék, beszélgetés);
3. Pénzügyi és gazdasági ismeretek alapjai (egyéni és csoport munka, beszélgetés);
4. Konfliktuskezelés és vitakultúra (drámapedagógia, játék, beszélgetés);
5. Bizalom és bizalmatlanság a szűk és tág társadalmi környezetben (egyéni és csoportos munka, beszélgetés, drámajáték).

Évfolyamfelelősi rendszerünk a TÁMOP 3.1.7-11/1-2011-0071sz. projekt keretében „jó gyakorlat” lett.

Ökoiskola

*„Minden embernek külön-külön meg kell teremtenie a harmóniát maga és a természet között.
Minél hamarébb jön létre az összhang, annál szerencsésebb az ember.”*

(Kós Károly)

A 90-es évek óta foglalkozunk tudatosan környezeti neveléssel. 1993-tól a Környezetvédelmi Minisztérium programja alapján iskolánk a **KOKOSZ Természet- és Környezetvédelmi Oktatóközpont**jaként működik.

Tevékenységünk elismeréseként 2009 áprilisában elnyertük az „**Ökoiskola**” címet, melyet sikerült megújítanunk. 2015-ben elnyertük az „**Örökös Ökoiskola**” címet is. A már 15 éve folyó, az **elméleti tudást a gyakorlattal összekapcsoló környezeti nevelés** tapasztalatai azt mutatják, hogy a tanulók saját tevékenységükön keresztül olyan tudást szereznek, mely elmélyül és maradandóvá válik.

Műanyag palackok szelektív gyűjtése

Mindennapos elfoglaltságot ad, ezáltal hatékonyan kifejti környezeti nevelő hatását. Minden osztályban a szemetes edény mellé elhelyeztünk egy műanyagpalack-gyűjtőt. Ezek 25 literes, billenő-fedeles edények, heti egyszeri ürítésük a hetesek feladata.

A folyosókra és az osztálytermekbe is kitettünk a már meglévő szemetesek mellé 1-1 műanyagpalack gyűjtő edényt. A folyosón elhelyezett gyűjtőedények ürítését mindig más osztályokból szervezett csapat végzi, így mindenki részt vesz a szelektív gyűjtésben.

Az összes gyűjtőedényből végül is a biciklitárolóban levő gyűjtőedényekbe kerülnek a palackok, itt történik laposra taposásuk és beszárolásuk.

Madárdalok iskolája, madárdalok szerdák

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME) „Madárbarát kert” akciójában 2009 szeptembere óta részt vesz iskolánk. A XI. kerületi Önkormányzat segítségével pedig 15 új madárodú és etető lett kihelyezve az iskola területén.

Rendszeresen etetünk, mikor kell, itatunk egész évben, vezetjük a **madár-megfigyelési naplót**. Figyelemmel követjük, milyen madarak mozognak területünkön és ezt a Madártani Egyesület adatlapján be is küldjük nekik. Karbantartjuk ősszel az odúkat és munkánk jutalmául egy futó pillantást vethetünk minden tavasszal az odú mélyén lapító **fiókákra** is!

Azok számára is lehetőség van madarakkal barátkozni, akik a szakkörre nem tudnak eljönni, mert 2009 őszétől elindult a „**Hónap madara...**” projektünk. **Minden szerdán madárdalcsengő** szólal meg az iskolában. Színes fényképek, mesék, leírások vannak mindenfelé a folyosókon, hogy tudja mindenki, abban a hónapban melyik madár énekét hallja a hét közepén. Az év végére a gyerekek kitűnően utánozták néhány madár hangját és segítettek képeket, leírást keresni a következő hónap madaráról.

Terepgyakorlatok

A terepgyakorlatok a '90-es évek közepe óta rendszeresen folynak.

Az elmélet és gyakorlat egységének megteremtése:

- A tanórákon tanult fogalmak, jelenségek megtapasztalása, felfedezése, kézzel foghatóvá tétele
- Egyszerű terepi vizsgálómódszerek, mérések, megfigyelések végzése
- Fajismeret fejlesztése
- Növénytársulások típusainak megismerése

Őszi terepgyakorlat:

- 10. évfolyam, Pénzesgyőr – Pangea Oktatóközpont;

Tavaszi terepgyakorlatok:

- 7. évfolyam, Tisza-tó
- 9. évfolyam, Börzsöny

A résztvevők belekóstolnak a természettel való együttélésbe

A gyermekek meglepően nagy része úgy nő fel, hogy alig kerül közvetlen kapcsolatba a természettel. Ezen alkalmak kiszakítják őket a mindennapi civilizált városi környezetükből, az őket érő élmények a természethez kapcsolódnak. (pl.: fűben hasalunk, mezítláb járunk...)

Gyakorolják az egészséges, fenntartható életmód normáit

- Egyszerű, olcsó szálláshelyeket választunk;
- Magunk főzünk; magunk takarítunk magunk után;

Személyiségfejlesztés, közösségépítés

- Csoportfejlesztő játékok
- Közösséghez tartozás, az egymásra utaltság élménye; Önismeret.

Szemléletformálás, a természet szeretete

Nagyon sok vizsgálat és tapasztalat mutatta meg, hogy csak az ismeretek átadására koncentráló módszerekkel nem lehet eredményes környezeti nevelést művelni. Akkor érhetünk el komolyabb eredményt, ha a racionális, intellektuális megközelítés mellett az érzelmeket, a gyermekek lelkét is mozgósítjuk, és saját tapasztalatokat, élményeket is szerezhetnek.

Terepgyakorlatunk a TÁMOP 3.1.7-11/1-2011-0071sz. projekt keretében „jó gyakorlat” lett.

Hagyományaink ápolása

Nemzeti ünnepek, megemlékezések

Iskolánkban a hosszú évek során sok olyan szokás alakult ki, mely rendszeresen ismétlődve hagyománnyá vált. Az iskola vezetősége is gondot fordít arra, hogy e szokásokat a tanulók őrizték, és színvonalasan ápolják.

Mindhárom feladatellátási helyen egységesen hagyomány, hogy **méltó ünnepi megemlékezéseket tartunk:**

Nemzeti ünnepeinken:

- március 15-ére és
- október 23-ra emlékezve.

Nemzeti múltunk mártírjainak emlékére:

- az aradi vértanúkra, (október 6.)
- a kommunista és egyéb diktatúrák áldozataira, (február 25.) – gimnáziumi osztályoknál.
- a holokauszt áldozataira (április 16.) emlékezünk – gimnáziumi osztályoknál.

A Nemzeti Összetartozás Napján (június 4.)

Ünnepélyes keretek között kerül sor a **tanév nyitására és zárására**, valamint a végzős diákok **ballagására** is.

Az ünnepek, megemlékezések időpontját minden tanév elején, az éves munkatervben pontosítjuk.

A 3 feladatellátási helynek külön-külön hagyományrendszere is van, melyeket a következőkben részletezünk.

Az egyes feladatellátási helyeken kialakult hagyományokhoz igazítva alakítjuk a szabadon választott tanítás nélküli munkanapok rendjét évről-évre, - az éves munkatervben rögzítve.

Bethlen székhely hagyományai

12 évfolyamos iskolánkban a hagyományok ápolása családias légkört teremt – átszövi a tanítási évet. A „Bethlenes” hagyományokat a generációk egymásnak átörökítik.

Ősszel: Szeptember, Október, November

Megérkeznek az első osztályos gyermekek, és a 7. évfolyamos „gólyák”.

Havonta ismétlődő – alsós játszóház / teaház várja már szeptemberben a legkisebbeket is. Megkezdődnek a **kézműves tevékenységek**: papírhajtogatás, gyöngyfüzés, papírmasék készítése, a fonal és textil munka, vagy a gipszöntés, festés, kézimunkázás – a tanítók és a gyermekek találékonysága és érdeklődése szerint. Valamelyik **ünnepkör, vagy téma köré** csoportosítják a tevékenységeket, a közös alkotást és játékot. Lehet olyan alkalom, amikor **társasjátékozni, táblajátékozni** hívják egymást, a nagyobbakat, szüleiket és tanáraikat is.

A **Népmese napját** szeptember végén ünnepeljük. Vannak olyan osztályok, akik kihasználják az őszi napsugarakat és **kirándulnak**, vagy **szüreti mulatságot** tartanak. Az alsósok minden évben megülik a **Márton napot** is.

Intézményünk 1991 óta gimnáziumként is működik. Az Újreál gimnázium beindulásával új hagyományokat is kialakítottunk. A tanév elején **3 napos Gólyatábort** szervezünk, ahol a 7. évfolyam tanulói jobban megismerkedhetnek egymással, és ez a néhány nap az osztályközösség kialakítása szempontjából is nagyon fontos. Néhány hét múlva ezt követi a **Gólyabál**, ahol szellemes műsorok, vetélkedők, és tánc várja a résztvevőket.

A 10. évfolyamos diákok szeptemberben **őszi Terepgyakorlaton** vesznek részt **Pénzesgyőrben**, a Pangea Oktatóközpontban.

A **németesek szervezésében** megrendezésre kerül az ún. „**Oktoberfest**” és a **Márton-nap** – német nyelven is.

Amióta iskolánk egy emlékezetes névadó ünnepségen felvette Bethlen Gábor erdélyi fejedelem nevét, a **Bethlen-nap** is hagyománnyá vált. Tanulóink délelőtt versenyeket szerveznek egymásnak, előadásokat tartanak, szellemi vetélkedőket készítenek tanáraiknak és társaiknak. Ezen a napon kerülnek megrendezésre a „**tanár-diák mérkőzések**” is.

Télen: December, Január, Február

„**Mikuláskor**” a nagyok megajándékozzák a kisebbeket, és műsorral szórakoztatják őket. Egy-egy felső évfolyamos, gimnáziumi osztály látogat el egy-egy alsó évfolyamos osztályba. Saját maguk készítette ajándékkal és rövid műsorral kedveskednek nekik.

Folytatódnak a **játszóházi / teaházi programok**, de már az **Adventi készülődés**, a **Karácsony**, majd a **Farsang** és a **Bálint nap** jegyében.

Minden évfolyamon hagyomány az **osztálykarácsony**, melyen – meghitt hangulatot teremtve – az osztálytársak megajándékozzák egymást. Iskolai szinten **karácsonyi kézművesnapot** és **karácsonyi vásárt tartunk**. Évtizedes hagyomány a Szent Gellért templomban megtartott

színvonalas **Karácsonyi Hangverseny**. 12 évfolyam diákjai, szülei és tanáraik együtt ünnepelnek.

Az érettségizők ünnepe a Szalagavató bál, melyet egy éves készülődés előz meg. A szülők és a tanárok is nagy szeretettel és érdeklődéssel várják ezt az eseményt.

Az év nem múlhat el **farsangi multság** nélkül. A jelmezbálra való készülődés különösen az alsó tagozatos osztályokban nagy esemény, de a felső tagozatos tanulók is szívesen készülődnek erre az alkalomra. A **németesek** külön farsangot, a **franciások** „palacsinta ünnepet” tartanak ebben az időszakban.

A **Szülők-nevelők bálja** is évtizedes, évente ismétlődő hagyomány. Ezek az alkalmak kötetlen beszélgetésekre, közös szórakozásra adnak lehetőséget a tanárok és a tanítványok szülei között.

Február 14-én az 5-6. osztályosok **Valentin napi postaszolgálatot**, az angolosok „**Valentine’s Day**”-t szerveznek – mindig nagy az érdeklődés, jönnek-mennek az üzenetek...

Tavasszal és nyár elején: március, április, május, június

Március a **Gergely-járás** ideje. Ekkor készülnek az alsósok, hogy meglátogassák és műsorral kedveskedjenek a **környező óvodába járó gyerekeknek** és „iskolába hívogassák” őket.

A **játszóházi / teaházi programok** a tavaszi hagyományokhoz kapcsolódnak: **Húsvét, Anyák napja, Gyermek nap** – az alsó 4 évfolyamon.

Elérkezik a **tavaszi terepgyakorlatok** ideje: a 7. osztályosok a Tisza-tóhoz, a 9. osztályosok a **Balaton-felvidékre** mennek – ismereteiket elmélyíteni és közösséget építeni. A 8. évfolyam Bugacra megy nyelvi terepgyakorlatra.

Évtizedes hagyomány, hogy az **alsó tagozatosok**, valamint az **5. és 6. osztályosok** – új ismeretek szerzésére és a közösségek fejlesztésére – **erdei iskolába mennek**.

A **tanulmányi kirándulások** szintén szerves részei a tanévnek. Ilyenkor lehetőség nyílik az ismeretek szokásostól eltérő körülmények között történő alkalmazására és barátságok kötésére. A **humán- és reál-délutánok**, a szervezett **színház és múzeum** látogatások is rendszeres színpontjai iskolánk életének. – Időpontjai évente kerülnek meghatározásra.

Májusban ballagnak az érettségiző végzősök, akik a 6 „gimnáziumi”, vagy akár a 12 „Bethlenes” évre emlékeznek vissza azon a napon. Az ünnepélyes búcsúztatás elsősorban a 11. évfolyam feladata – akik nagy odafigyeléssel és szeretettel készülnek a jeles napra.

Czakó Éva matematika emlékverseny: 1995 októberében tragikus hirtelenséggel elhunyt iskolánk szeretett igazgatóhelyettese és matematikatanára: Gyorgyovics Gáborné, leánykori nevén Czakó Éva. Az ő váratlan távozása akkor nagyon megrendítette iskolánk tanárait és tanulóit. Ezt követően minden évben megrendezzük a „**Czakó Éva matematika verseny**”-t. Az iskola összes osztályára, mindhárom feladatellátási helyére kiterjedő, igazi „tömegverseny”.
– Rendszeresen közel 500 tanuló vesz részt rajta.

Nyitott kapuk

Minden tanévben „**Iskolakóstolató**” foglalkozásokat tartunk a leendő első osztályosok számára. A tanév során több alkalommal látogathatóak **nyílt óráink**. A Szülők-nevelők bálján túl **családi délutánokra és kirándulásokra is sor kerül** – az éves munkatervnek megfelelően.

Az **ELTE tanító szakos hallgatói** hetente két alkalommal jönnek hozzánk tanulni, gyakorolni – örömmel fogadjuk őket.

Montessori Tagiskola hagyományai

Ünnepekhez, ünnepkörökhöz kapcsolódóan:

- Mikulás,
- Luca napi vásár,
- Karácsony,
- Farsang,
- Anyák napja /alsó tagozat/

Jeles napokhoz kapcsolódóan:

- Költészet napja,
- Mese világnapja,
- Zene világnapja,
- Magyar kultúra apja.

Játéknapok, játékos délutánok:

- Táblajátékok napja,
- Sportnap
- Macinap
- Csere-bere délután
- Barkács délután
- Aszfaltrajz verseny
- Homokvár építő verseny

Nyitott kapuk:

- Nyílt napok,
- Bemutató órák
- Leendő elsősöknek iskola bemutató foglalkozások

Sajátos hagyományaink:

- Montessori ötletbörze
- Kerületi kreativitás verseny – jó gyakorlat lett;
- „Legyen tiéd a könyv” programjai – jó gyakorlat lett;
- Múzeumbarát szakkör – jó gyakorlat lett.

Kreativitás verseny megrendezése – kerületi szinten.

Több mint 15 évvel ezelőtt indult a tehetséges gyermekek számára a kreativitás verseny: „*Mozdulj rá!*” címmel, – mely **egyik jó gyakorlatunk**. A házi versenyek sikerei után eleinte egy-egy kerületi iskola, majd később a kerület összes iskolája benevezett az általunk szervezett versenybe.

A 3-4., ill. az 5-6-dik évfolyamos tanulók részvételével szervezzük a versenyt minden évben egy alkalommal. A verseny célja, hogy egy előre megadott témából készüljenek fel a csapatok, majd a témához kapcsolódva csapatmunkában minél kreatívabban oldják meg az elméleti és gyakorlati feladatokat.

Nem a tárgyi tudás fontos, hanem a fantázia, a logika. A feladatok érdekesek, egyéni megoldást igényelnek, pl.: verses önéletrajz-írás, kép-kiegészítés, tréfás szövegalkotás, betűrejtvény, meghívó készítése, szómagyarázatok, történet eljátszása, képalkotás, stb.. A versenyt mindig értékeljük, díjazzuk és a résztvevők véleményét megkérdezzük.

Kidolgoztuk a „Legyen tiéd a könyv” jó gyakorlatát is, melynek keretében rávezetjük a tanulókat, hogy tudjanak életkoruknak megfelelő könyvek közül választani.

Diákjaink folyamatosan olvasónaplót készítenek, ajánlják egymásnak a könyveket, majd *olvasmányaik alapján vetélkedőt szervezünk*, így fejlődik önismeretük és önbecsülésük is.

Kiemelt célunk, hogy a tanulók olvasási szövegértési szövegalkotási kompetenciák komplex alkalmazásával a tanulókat olyan sikerélményhez juttassuk, melyek elérésére a tanórai keretek között csak korlátozottan van lehetőség.

Múzeumbarát szakkör Harmadik **jó gyakorlatunk** is hagyományra épül. Az érdeklődő gyermekeket rendszeresen kísérvük múzeumba, kiállításra. A velünk tartók kiegészíthetik, elmélyíthetik tudásukat egy-egy ilyen alkalommal. Az élmények és ismeretek feldolgozása az iskola falain belül is folytatódik.

Kincskereső Tagiskola hagyományai

Iskolánkban kiemelt szerepet kap a magyar kultúra, azon belül a népi kultúra értékeinek hiteles, átélhető, magas színvonalú közvetítése – természetesen a gyerekek életkori sajátosságait, a családi háttérrel mindig figyelembe véve.

A Kincskereső Tagiskola áttekinthető kisközösség, így sok szempontból olyan közeg, amelyben a régi közösségi hagyományok valamilyen formában még érvényesen működni, illetve hatni tudnak. Egy városi iskola környezete, tanárainak és diákjainak élethelyzete nagyon sokban különbözik a régi faluközösségétől, de igyekszünk a népi szokásrend tartalmának sok elemét megérteni és megtartani, majd annak formáját saját helyzetünkhöz igazítani. Iskolai ünnepeink hagyománya fokozatosan alakult ki; kis mértékben folyamatosan módosul is, úgy, ahogy a változó világ és a folyton módosuló közösség alakítja.

Átélt ünneplés

Az iskolánkban megtartott népi ünnepekkel lehetőséget szeretnénk adni arra, hogy a gyerekek teljes személyiségükkel vegyenek részt a készülődésben és az ünneplésben is, és ezáltal megismerjék a közösségben megült ünnep erejét. Egy ünnep akkor jelent igazán élményt, ha azt gondos előkészület előzi meg: a kisgyerekek ilyenkor módja van személyesen tenni valamit az ünnepért (tárgyakat készít, énekeket, táncokat tanul), és közben alkalma van megismerni a szokás eredetét és elgondolkozni az ünnep tartalmáról. Az ünneplésnek pedig olyan formáit igyekszünk megtalálni, amelyekben mindenkinek megvan a maga tevékeny, rögtönzésre is teret adó szerepe, bár időnként az olyan betanult, előadászerű elemeknek is megvan a helye, mint a negyedik osztály András-napi tánca vagy a lányok pünkösdlője.

Az ünnepek adta keretek

Ünnepeink rendje az elmúlt harminc év alatt már kialakult, így a felnövekvő osztályok évről évre egyre otthonosabban mozognak annak formái között. Az évfolyamok különböző szerepet kapnak az egyes ünnepekben, így a kisebbek előre láthatják, hová fognak nagyobb korukra eljutni. A hagyományok a nagyokról a kisebbekre szállnak. Ezek a közösen előkészített és megült ünnepek is hozzájárulnak ahhoz, hogy növendékeinkben kialakuljon és konkrét jelentést kapjon az azonosságtudat, amelyet ők egyszerűen így fogalmazznak meg: „Kincskeresős vagyok!”

Az ünnepek és a rájuk való készülődés az egész iskolaévet áthatják, sajátos ritmust adva életünknek. Egy-egy felkészülési folyamat során az éppen soron lévő ünnep kerül az iskolai élet középpontjába: e köré csoportosulnak a kiegészítő tananyagok, ezzel kapcsolatban olvasnak, írnak, számolnak, dramatizálnak, rajzolnak, furulyáznak a gyerekek, erről szólnak a kincskereső órák, erről szól az iskolai élet.

A nevelők szerepe

Nem elhanyagolható a nevelők szerepe a hagyományok közvetítésében. Csak az tud értéket hitelesen átadni, akinek ahhoz személyes köze van, aki azt fontosnak tartja. Lényeges, hogy minden kollégánk, aki ezt az utat választja, találja meg a formát, a módszert, ahogyan ő tudja megközelíteni az ünnepet, ahogy személyessé tudja azt tenni a maga számára is. Az együtt megalkotott rítusok átélésében is évről évre mindig nagyon fontos az a változatosság, amely a nevelők és osztályaik eltérő, színes karakteréből fakad.

A szervezés

Meg kell még említeni, hogy a közös iskolai ünnepek sikeréhez elengedhetetlen a körültekintő, alapos szervezés. Az egész tantestület részt vesz az előkészítésben és lebonyolításban.

Tapasztalataink szerint a jól sikerült ünnep öröme megéri az alapos előkészítést, munkát, fáradságot.

Az állami megemlékezéseken kívül megtartott iskolai ünnepek, események és jeles napok

Évnyitó a tanárok műsorával

Szüreti mulatság

Természetbúcsúztató

András-napi bál

Advent, lucázás és betlehemezés

Farsang

Versünnep

Kiszézés

Húsvét

Házi tanulmányi versenyek

Mezei futóverseny

Természetköszöntő

A kirajzás hete

Szülők napja

Pünkösdi körjátékok és királyválasztás

Tanévzáró ünnepély a végzős osztály műsorával

Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való bánásmód

A **gyermekek alapos megismerése**, képességeik, részképességeik és szociokulturális háttérük figyelembevétele határozza meg az aktuális fejlesztési célokat.

Kiemelt figyelmet igénylő tanulók *(Nktv.: 4. § 12.)*

- A különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
  - kiemelten Tehetséges tanuló.
  - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló (BTM)
  - sajátos nevelési igényű tanuló (SNI);
- A hátrányos helyzetű (HH) és a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanuló.

Inkluzív pedagógiai megvalósítására törekszünk, ezért szemléletünkre jellemző:

Differenciál, önértékelésre is alkalmas pedagógiai módszerrel dolgozunk. Óravezetésünk igazodik a gyermekhez. Pedagógusaink a többiekkel azonos, de a sajátos nevelési igényű gyermekekhez alkalmazkodó, rugalmas, a törvényi előírásoknak megfelelő tantervet alkalmaznak az SNI tanulók számára.

Partneri a viszony, közös a tervezés a pedagógusok és a fejlesztőpedagógus, logopédus és az SNI gyermekek esetében bevont gyógypedagógus között. Gondok esetén együtt változtatunk. A szakemberek javaslatait beépítjük a pedagógiai folyamatokba.

Szükség esetén a pedagógus és a fejlesztő pedagógus, ill. a pedagógus és a gyógypedagógus egyidejűleg van jelen az osztályban.

Kiemelt célunk az egyéni kibontakozás és fejlesztés.

Tudatosan segítjük a szociális beilleszkedést.

A szülőket aktívan bevonjuk a gyermekük fejlődési állapotának értelmezésébe, a további teendők kialakításába. Az iskola életében, a közösség feladataiban, programjainkban is részt vehetnek.

A tanár ehhez a munkához igénybe veheti a fejlesztőpedagógus, a logopédus és a kerületi szakszolgálatoknál dolgozó más gyógypedagógus, ill. az utazó gyógypedagógus, és a pszichológus, valamint a szaktanár kollégák segítségét is.

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók számára három – kilenc hónapos időtartamra **fejlesztési terv készül**. A fejlesztési terv egy jövőbeli cselekvés lépéseit, módszereit, a szükséges környezeti feltételeket rögzíti. Ennek segítségével valósul meg a tanuló egyéni adottságaihoz igazodó, sérülés-specifikus fejlesztése.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő / **BTM**, ill. a szociokulturális háttérből adód hátrányokkal küzdő hátrányos helyzetű / **HH** és halmozottan hátrányos helyzetű / **HHH** tanulók ellátásánál különösen **hangsúlyos a fejlesztőpedagógus és/vagy logopédus**, ill. a **pszichológus-konzulens, a gyermekvédelmi felelős**, és az **osztályfőnökök, évfolyamfelelősök munkája**.

Fejlesztésük irányát minden tanév okt. 1-ig rögzítjük.

Kiemelten tehetséges tanulókkal való bánásmód

A kiemelten Tehetséges gyermekek esetében is **fontos a tanuló alapos megismerése**, képességei, részképességei és szociokulturális háttérének figyelembe vétele. **Kiemelkedő képességének fejlesztése mellett hangsúlyt kell fektetni** pszichés támogatására és az esetleg lemaradó részképességei fejlesztésére. Ezekben az esetekben is szükség van a szakemberek és a pedagógusok összehangolt munkájára. *Fejlesztésük irányát minden tanév okt. 1-ig rögzítjük.*

A fentiek megfogalmazásánál a hatályos Nktv. meghatározásait tekintjük irányadónak:

Kiemelten Tehetséges tanuló Nktv. 4§ 13.:

„Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.”

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló (BTM) Nktv. 4§2.:

„Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az *életkorához viszonyítottan* jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.”

Sajátos nevelési igényű tanuló (SNI) Nktv. 4§ 23.:

„Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy *egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral)* küzd.”

Hátrányos- és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló (HH, HHH) Ktv. 121.§ 14.:

„Az, akinek családi körülményei, szociális helyzete miatt **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát** a jegyző megállapította.

E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint – tanuló esetében a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.”

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való bánásmód során figyelembe vettük a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendeletet a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveiről. A megvalósításban különös jelentőséggel bír a **Gyermekjóléti Szolgálattal** és a **Nevelési Tanácsadóval**, valamint a **szakszolgálatokkal** való szoros együttműködés.

Fejlesztőpedagógus szerepe

Az utóbbi évtizedben egyre több tanköteles korú gyerek számára jelent gondot az írás, az olvasás, a matematikai műveletek elsajátítása, mely a különböző részképességek zavarára, kiesésére vezethető vissza. A jelentkezők között többen vannak olyanok, akiknél már óvodáskorban előre jelezhető valamely részképesség zavar, diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia veszélyeztetettség.

A speciális fejlesztés megkezdését hosszabb diagnosztikai szakasz előzi meg, melynek során a fejlesztőpedagógus az osztályban figyeli meg a gyermeket, szükség esetén diagnosztikai vizsgálatokat végez. A diagnosztikus és terápiás kompetenciakörét meghaladó eseteket – a szülőkkel előzetesen egyeztetve – speciális szakemberekhez irányítja, illetve adott esetben rendszeresen konzultál velük. Ezután fejlesztési tervet dolgoz ki, mely alapján végzi munkáját és rendszeresen konzultál az osztálytanítókkal.

A szülők mind a vizsgálatról, mind a fejlesztés módjáról pontos tájékoztatást kapnak. A fejlesztőpedagógus a szülőkkel való konzultációk során – ott, ahol ezt szükségesnek látja, – megmutatja azokat a játékokat, és egyéb eszközöket, melyek segítségével a családok az otthoni keretek között hozzájárulhatnak gyermekük hatékony felzárkóztatásához. A fejlesztőpedagógus és az osztálytanító folyamatosan konzultál egymással.

Iskolapszichológus szerepe

2014 februárjától iskolapszichológussal bővült iskolánk tantestülete. Az iskolapszichológus alapvető feladata, hogy bizalmi légkört alakítson ki, melyben az iskola résztvevői (tanulók, tanárok, szülők) fordulhatnak hozzá.

Ezen belül:

- szoros együttműködésben a szülőkkel, a tanítóttestülettel a diákok lelki egészségének megőrzése, a tehetséges és hátrányos helyzetű tanulók támogatása.
- krízishelyzetben lévő tanulóknak tanácsadás.
- igény és szükség szerint felmérések, vizsgálatok az osztályok szerkezetére vonatkozóan (szociometria).
- prevenció munká, ismeretterjesztés (tematikus osztályfőnöki órák és önismereti csoport keretében).
- pályaválasztási tanácsadás.
- szűrés: amennyiben nem iskolapszichológusi kompetenciájú problémával találkozik, jelzés, a megfelelő helyre irányítani a klienst.

Gyógypedagógus szerepe

A gyógypedagógus a szakértői bizottság szakvéleményét figyelembe véve, a fejlesztőpedagógussal és a gyermeket tanítókkal, valamint szükség esetén más szakemberekkel együttműködve fejlesztési tervet dolgoz ki a sajátos nevelési igényű tanulók számára.

A fejlesztő eljárást – terápiás programot – a gyógypedagógiai fejlesztés, korrekció, valamint a terápiás célú gyógypedagógiai foglalkozások során alkalmazza. A fejlesztés eredményét – a törvényi előírásoknak megfelelően – évente legalább egyszer rögzíti. Az érintett szülőknek felvilágosítást és segítséget nyújt, valamint napi kapcsolatot tart fenn a sajátos nevelési igényű

tanuló fejlesztésében részt vevő pedagógusokkal a terápia hatékonyságának növelése érdekében.

Inklúzió, integráció a Kincskereső Tagiskolában

Az esélyegyenlőség biztosításának igénye, az együttnevelés vállalása, az inklúzió megvalósítása a kezdetektől tudatosan választott utunk.

A gyerekek alapos megismerése, képességeik, részképességeik és szociokulturális háttérük figyelembevételével alakulnak ki az aktuális fejlesztési célok, amelyek megvalósítása minden tanévben kiemelt feladat.

Az inkluzív pedagógia megvalósítását segítő elemek pedagógiai szemléletünkben:

-Az óravezetés igazodik a gyerekekhez; a gyerekek személyiségéhez igazodó munkára törekszünk.

-Rugalmas, a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő programot alkalmazunk az SNI tanulók számára.

-A pedagógusok és a fejlesztőpedagógus, logopédus és az SNI gyermekek esetében bevont gyógypedagógus között partneri a viszony, közös a tervezés.

-A változtatást igénylő gondok esetén együtt változtatunk.

-A szakemberek javaslatait beépítjük a pedagógiai folyamatokba.

-Differenciáló, önértékelésre is alkalmas pedagógiai módszerekkel dolgozunk.

-Tudatosan segítjük a különböző csoportokba való beilleszkedést.

-A szülőket aktívan bevonjuk az iskola életébe, a közösség feladataiba, programjainkba.

-A szülőkkel együttműködve készítjük el a pedagógiai véleményt és a gyerekek fejlesztési tervét.

A fejlesztő munka irányelvei

Az integráció vállalása, az, hogy az iskolában a tanulók együtt játszanak, együtt tanulnak szokatlan megjelenésű, viselkedésű vagy eltérő adottságú, képességű társaikkal, az átlagosnál is hangsúlyosabbá teszik a gyermekek toleranciára és elfogadásra való nevelését. Arra törekszünk, hogy diákjaink megtapasztalják és megértésék, hogy minden személyiség, akkor is, ha sok vonatkozásban más, mégis egyformán értékes és fontos.

1988 óta a tagiskola vállalt feladatai közé tartozik, hogy a pedagógiai programban meghatározott csoportalakítási szempontok alapján minden osztály 6-8 ép értelmű, különleges bánásmódot igénylő gyermeket befogad.

Az érzékszervi és testi fogyatékos gyermekek esetében különös hangsúlyt helyezünk az utazó gyógypedagógussal és a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartásra. A sajátos nevelési igényű gyerekekkel gyógypedagógus, illetve fejlesztőpedagógus is foglalkozik. Fejlődésüket fokozott figyelemmel kísérik a pedagógusok és a pszichológus-konzulens.

A team-munkára azért is különleges szükség van, hogy ez a munka ne szűküljön le pusztán a célirányos fejlesztési feladatokra, hanem mindenkor előtérben maradjon a harmonikus személyiségalakulás komplexebb, hosszútávon érvényesülő szem-pontrendszer. A szakmai kompetencia messzemenő figyelembe vételével történik a tanulók vizsgálata, ha ez indokolt – a szülő beleegyezésével – az iskolán kívül, a megfelelő szakellátó helyen. Több esetben külső szakemberek bevonása is szükséges; vannak, akik iskolán kívül részesülnek terápiában.

A szülők folyamatos és megkülönböztetett tájékoztatást kapnak gyermekük épüléséről, előrehaladásáról. Történik ez úgy, hogy az érintett felnőttek reálisan lássák gyermekük fejlődési kapacitását, annak lehetőségeit és korlátait egyaránt, valamint azokat az erőfeszítéseket, amelyeket a gyermekek és nevelőik tesznek. Az ilyen gyerekek jelenlétének köszönhetően az

osztály többi tanulója számára a tolerancia nem csak a szavak szintjén jelenik meg, hanem a saját – konfliktusokkal terhelt – tapasztalataikon keresztül épül be személyiségükbe.

A sajátos nevelési igényű tanulók számára három hónapos – fél éves időtartamra fejlesztési terv készül a fejlesztő pedagógus koordinálásával. A fejlesztési terv egy jövőbeli cselekvés lépéseit, módszereit, a szükséges környezeti feltételeket rögzíti. Ennek segítségével valósul meg a tanuló egyéni adottságaihoz, a sérülés jellegéhez igazodó specifikus fejlesztés.

A pszichológus-konzulens szerepe

A hatályos közoktatási törvény szellemével összhangban az tagiskola speciális céljainak megvalósításához elengedhetetlenül szükséges a pszichológiai tudás igénybe vétele. Az iskolában dolgozó pszichológus-konzulens feladata szerteágazó. Előadás, továbbképzés formájában átadja szaktudását pedagógus kollégáinak. Az egyes gyerekek ügyében külön-külön konzultál a tanárokkal; a pedagógusokkal együtt értelmezi az osztályközösségen belüli feszültségek konfliktusok természetét, a tanárok rendelkezésére áll a csoportdinamikai jelenségek megértésében. Segíti a kollégákat azokban az esetekben, amikor a szülővel való kapcsolattartás nehezített; különleges esetben tanácsot ad a családnak. A szülővel és a pedagógusokkal együtt végiggondolja, hogy kik azok, akiknek szakellátásra van szükségük, illetve, hogy milyen típusú ellátás igénybevétele segítené leginkább az egyes gyermekek fejlődését. A gyerekekkel azonban sem vizsgálatot, sem pszichoterápiát nem végezhet, a pszichoterápia sajátosságaiból fakadóan.

Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiség fejlesztése sokoldalú tevékenység, átszövi pedagógiai munkánkat – az iskolai nevelés minden színterén jelen van. A személyiségformálás során diákjainknál az alábbi **pozitív attitűdök kialakítására törekszünk**:

Tiszteljen másokat; felkészült legyen az előítéletek leküzdésére és a kompromisszumra egyaránt.

Elfogadó legyen a különböző vallási és etnikai eredetű csoportok értékrendbeli különbözősége iránt.

Mások (értékei és magánügyei) iránti toleranciát és tiszteletet mutasson.

A társadalmi és európai értékrendet figyelembe véve utasítsa el az esetleges antiszociális viselkedésformákat. (Emberi jogok védelme, egészségvédelem, környezetvédelem.)

Fontosnak tartsa részt venni a demokratikus döntéshozatalban; a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntartható fejlődés támogatásában;

Tanulóink legyenek képesek ismereteik, kommunikációs készségeik birtokában tudatosan és igényesen élő, feladatokat vállaló és teljesítő, egymást segítő ifjakká válni, **akikre jellemző**:

- Színvonalas alapműveltség, nyitott sokoldalúság;
- Egymás tisztelete és mások értékeinek megbecsülése;
- Haza iránti elkötelezettség, társadalmi érdeklődés, aktivitás;
- Etikus, alkotó diákélet, életkoruknak megfelelő értékrend, döntési képesség;
- Egymás világnézetének és vallási meggyőződésének a tiszteletben tartása;
- Alkalmazkodás, kezdeményezés, rugalmasság, problémamegoldó hozzáállás;
- Egyéni motiváció a tanulásra;
- Énkép, amely fenntartja az egyén hajlandóságát az egyéni kompetenciák megváltoztatására, fejlesztésére;
- Sikerorientáltság;
- A tanulásnak, mint az életet gazdagító tevékenységnek az értékelése;
- Annak vágya, hogy az előzetesen tanultakat és az élettapasztalatokat alkalmazzuk;
- A tanulás lehetőségének keresésére;
- A tanultak alkalmazására irányuló kíváncsiság az élet különféle területein.

Iskolánkra a világnézeti és vallási semlegesség jellemző. A Köznevelési Törvénynek megfelelően biztosítjuk a hit- és erkölcstan, ill. erkölcstan oktatását.

A személyiségfejlesztés szinterei:

- A pedagógusok, osztályfőnökök/évfolyamfelelősök munkája;
  - Az őszi és a tavaszi terepgyakorlatok, ill. az erdei iskola;
  - Iskolánk több évtizedes hagyományai;
  - Téma napok, témahetek, projektek,
  - Diákönkormányzat tevékenysége;
- (részletesen lásd a megfelelő címek alatt)*

A személyiség kibontását segítő tevékenységek a Kincskereső Tagiskolában

Módszertani kultúránk sokszínűségével szolgáljuk a személyiségfejlesztést a tanulási és a szabadidős helyzetekben is. A tanulók egyedi szempontjainak differenciált érvényesítése érdekében sokféle munkaszervezési eljárást és munkaformát alkalmazunk. A tanulók eltérő személyiségfejlődési üteme, különböző adottságaik, eltérő motivációs bázisuk is indokolják ezt.

Ilyenformán a fejlődés lehetőségét minden gyermek számára igyekszünk biztosítani. Esélyt adunk a hátránnyal indulóknak arra, hogy behozhassák lemaradásukat, felzárkózhassanak társaik mellé.

Ugyanakkor a sok egyéni szempont figyelembe vételével nem mondunk le a közösségi megoldásokról; a csoportdinamikát és a társas kapcsolatok motiváló erejét is felhasználjuk fejlesztő munkánk során.

Amennyiben lehetséges, az egyes tanulók egyéni szükségleteihez, tapasztalataihoz, ismereteihez, képességszintjéhez igazítjuk:

- az elsajátítandó tananyag tartalmát és szerkezetét;
- az oktatási módszereinket, a munkaformákat, a szervezés és az irányítás módját;
- az információszerző tevékenység folyamatának felépítését;
- a nevelés stílusát;
- a munkavégzés ütemét, tempóját, illetve a pihenés és az aktív tanulás arányát;
- a feladatok kiválasztását, a tanári segítségnyújtást, az önállóság fokának meghatározását, az ellenőrzés és értékelés megvalósítását.

A differenciált tanulásszervezés terén a következő szempontokra különösen figyelünk:

- A tanulók egyéni jellemzőivel, társas viszonyrendszerükkel mindig számolnunk kell.
- Olyan szervezési megoldásokat részesítünk előnyben, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontjának tartjuk a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatását.
- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportoktatásban, a tanulók páros, részben és teljesen egyéni, individualizált oktatásában) a tanulók tevékenységeit, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldásait, alkotóképességét állítjuk előtérbe.
- Az oktatási folyamat megszervezésénél a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárására törekszünk, lehetőséget biztosítunk esetleges tévedéseik korrigálására és tudásuk átrendeződésére.
- Az oktatási folyamat során törekszünk a következő szempontokat, értékeket érvényesíteni:
  - Egyéni tanulási utak biztosítása
  - Szorongásmentes légkör, egymást tisztelő kommunikáció
  - Változatos tanulásszervezési módok alkalmazása
  - Csoportra szabott témacsoportos oktatást alkalmazása – a projekt jellegű oktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása során
  - Az együttműködést igénylő (kooperatív) tanulási formák minél gyakoribb és változatos formáinak alkalmazása
  - Az ismeretek integrált, összefüggéseket megmutató, holisztikus szemlélete
  - Az önismeretet, pozitív énképet, és a folyamatos önfejlesztést, önszabályzást szolgáló értékelés

A fenti szempontok is indokolják, hogy az egyéni megoldást alkalmazó Pedagógiai programunk, amely a szemléletünket és gyakorlatunkat is tartalmazza, a törvényi előírásokhoz

képezt újragondolja a tananyagstruktúrát, tantárgyszerkezetet, és az engedélyezett határokon belül módosítást hajtson végre.

Szociális kompetenciák – a készségfejlesztés kiemelt területe a Kincskereső Tagiskolában

Minden kritikai megfontolásunkkal együtt tudomásul kell vennünk, hogy a - hagyományosan az iskola által közvetített ismeretek és bizonyos képességek is – egyre inkább megtanulhatóak az iskola és a pedagógusok segítségével nélkül.

Vannak azonban olyan készségek, tudások, amelyek csakis személyesen, csoportban, értő nevelő segítségével sajátíthatók el. Ilyenek a szociális kompetenciák, mint például az alkalmazkodás, az együttműködés, a másik iránti bizalom, az önbecsülés, a pozitív énkép, a tolerancia, a szolidaritás, az igényes kommunikáció-metakommunikáció.

Pedagógiai munkánkban egyre tudatosabban és célirányosabban kell e területekkel foglalkoznunk, mivel tapasztalataink azt mutatják, hogy a hozzánk érkező újabb nemzedéknél egyre markánsabb deficit tapasztalható e téren. Ezek kiépítésében a pedagógusoknak továbbra is nagy, sőt egyre nagyobb szerepe lesz.

Iskolánkban mindig tudatosan figyeltünk a csoportépítésre, az utóbbi években még több gondos odafigyelést, elemzést, közös megbeszélést, együttműködést kíván a helyzet. Az osztályok karaktere, dinamikája, a létrejött feszültségek, konfliktushelyzetek határozzák meg, hogy melyik részterület fejlesztésére fókuszálunk egy adott időszakban.

A szociális kompetenciák tervszerű és tudatos fejlesztésének egyik legfőbb helyszíne az iskolánkban kialakított úgynevezett kincskereső óra. Ezekben az órákon lehetőség adódik a közösséget érintő aktuális problémák feldolgozására is.

A kincskereső órákon a társas kapcsolatok fejlesztése a következő főbb területeken zajlik:

- önismeret, önbecsülés, önkifejezés
- érzések-érzelmek kommunikálása, azonosítása, félelem, indulatkezelés
- az öröm és az öröm megosztásának képessége
- empátia, tapintat és asszertivitás
- nemtetszés, elfogadás, szolidaritás kifejezése
- a megaláztatás és önbecsmérlés problematikája
- a kritika vagy a népszerűség kezelése, elviselése
- segítségnyújtás, gondoskodás jó formái
- defókuszálás, elfogadás, belátás
- magány, ismerkedés, barátkozás, őszinteség
- együttműködés, bevonódás, felelősség
- kulturált vita, differenciált véleményalkotás, érvelés
- konfliktuskezelés, kompromisszumképesség
- konstruktív véleményalkotás, előremutató megoldási módok
- testbeszéd, kulturális különbségek a metakommunikációban
- szerepek és viselkedés – helyszínek és szabályok
- társadalmilag elvárt viselkedés, társas szabályok, udvariasság
- a média és digitális kultúra kommunikációs szabályai, "etikettje"

Iskolánkban az etika nem elkülönült tantárgy a 6-12 éves tanulók számára, hanem a tanórákon, a kincskereső foglalkozásokon és a szabadidős tevékenységek során folyamatosan szerzett élmény- és ismeretanyag. Legfőképpen pedig – néha megszenvedett és hosszasan, alaposan feldolgozott – tapasztalat.

Az iskolában adódó számtalan nézeteltérést a pedagógusok – a "ne árts a másinak " alapelvét figyelembe véve – elsősorban nem hatalmi szóval intézik el, hanem módot adnak a gyerekek konfliktusainak olyan megoldására, amelyben mindkét fél szempontjai teret kapnak. A felnőttek világában érvényesülő morális elvárásokat és a demokratikus gyakorlatot a

Kincskereső Tagiskola természetesen nem tudja megvalósítani, hiszen a gyerekek életkori sajátosságai nem is teszik ezt lehetővé.

Mód van azonban sokféle, a társas együttélést segítő technika kipróbálására, annak megélésére, hogy fejlődésük során egyre sikeresebben, tudatosabban vesznek részt erkölcsi megfontolást kívánó helyzetekben, dilemmákban, konfliktusokban.

E nagyfokú tudatosságot kívánó tapasztalatszerzési folyamat főbb elemei a következők:

- Felelős mintaadás, tudatos példamutatás, közös elemzések
- Minél több lehetőség biztosítása a demokratikus technikák fokozatos elsajátítására, ezek gyakorlására

- Az irodalmi művek nyújtotta lehetőségek kiaknázása az erkölcsi nevelés terén

- A szükséges szociális, elemző és problémamegoldó kompetenciák fejlesztése – úgymint önismeret, defókuszálás, vitakultúra, konfliktuskezelés

- Biztosítanunk kell, hogy a tanulók fokozatosan bővülő mértékben részt vehessenek a különböző szintű, életüket befolyásoló döntési folyamatokban

- A gúny, az intrika, a piszkálódás, a kirekesztés, a verbális agresszió különböző megnyilvánulási formáinak felismerése és egyre tudatosabb elutasítása

- Segítjük a közösségi média, az okos telefonok, a képrögzítés különböző változataiban rejlő veszélyek felismerését, kezelését

Az egész közösséget (osztályt vagy iskolát) érintő konfliktusok, normaszegések és rendbontások kezelésekor érvényesítjük a resztoratív (helyreállító/jóvátételi) szemlélet főbb elveit:

- A normasértés nem pusztán szabályszegés, hanem konfliktus és a „béke” megbomlása, amit az elkövetőnek helyre kell hoznia, jóvá kell tennie

- Az egész közösséget érinti, ezért az egész közösséget (a közösség képviselőit) érdemes bevonni a feldolgozásba-megoldáskeresésbe.

- A jóvátétel csak olyan módon, olyan cselekménnyel történhet, amelyet a sértett és a közösség is elfogad

- A tett nem azonos az elkövető személyével (ezáltal elkerülhető a megbélyegzés)

- A konfliktus egyúttal lehetőség is, például valamilyen érték megerősítésére, valami újnak a megalapozására

- A másik ember tiszteletben tartása, elfogadása

- Együttműködés keresése

- Alapvetően jövő- és megoldás-orientált, hit a változásban

Nemcsak a gyerekeknek, hanem a szülőknek is közvetíteni és tudatosítani kell a fentebb felsorolt elveket.

Teljes körű egészségfejlesztés feladatai

Az egészségfejlesztés feladatainak meghatározásakor a WHO megfogalmazásából indulunk ki, mely szerint: „**Az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jól-lét állapota**” – Az egészség nem passzív állapot, hanem folyamat.

Iskolánk 12 évfolyamon (6+6, 8, ill. 6 osztály) végzi az oktató-nevelő munkát. Ez a 12 év lehetőséget ad arra, hogy tanulóink személyiségébe beépíthessünk olyan vonásokat, melyek megalapozzák a tőlünk kikerülő gyerekek testi-lelki-szellemi egészségét, folyamatosan megújulni képes, egészséges személyiségét.

Célunk, hogy iskolánkban az egészség állapota minden egyénben ki tudjon teljesedni. Az iskola légkörével, a tantervek kidolgozásával, a pedagógiai program kimunkálásával támogatjuk. Ennek **feltételei**:

- Az egyén társadalmilag integrálódjon (családhoz, iskolai, munkahelyi és más közösségekhez tartozzon); – *Ennek érdekében*: a családi életre nevelést, az iskolai közösség alakítást beépítjük mindennapjainkba, különös tekintettel az osztályfőnöki órákra és a szabadidős tevékenységekre.
- Tudjon alkalmazkodni a változó terheléshez; – *Ennek érdekében* alakítottuk ki a számonkérés és értékelés rendjét, valamint a gimnazisták vizsgarendszerét.
- Individuális önállóságát megőrizze; – *Ennek érdekében* differenciált képzést és egyéni bánásmódot biztosítunk minden tanulóink számára.
- Megteremtse az összhangot a biogenetikai, a fizikai, a lelki és a társadalmi lehetőségei között. – *Ennek érdekében*: személyiségfejlesztésre irányuló komplex szemléletünket elsősorban ennek az elvnek rendeljük alá.

Az egészségfejlesztés kiemelkedő eszköze az **együttes élmények sorozatos megélése**.

Együttes élmény: „Arra utaló fogalom (*Mérei Ferenc*), hogy mivel a csoportlét a tagok számára közös tapasztalatok, értékek, normák és személyes kapcsolatok rendszerét jelenti, amelyeket átszőnek érzelmeink is, a csoportban társakkal együtt, közösségben átélt események érzelmi és kohéziós hatása jelentősen megnövekszik, s ezt a hatást az egyes csoporttagok utólag már nem értékelhetik másként.” (Pl.: témnapok, témahetek, projektek, osztálykirándulások, terepgyakorlatok, erdei iskola, közös ünnepeink, hagyományaink...!)

Köztudott, hogy a prevenció a megelőzésre irányuló tevékenységet jelenti. Nálunk ez az életkori sajátosságokat figyelembe véve, korosztályonként valósul meg. A prevención belül is az ún. primer prevencióra fektetünk hangsúlyt.

Elsődleges (primer) prevenció: A betegségek és az önkárosító magatartásformák kialakulásának megakadályozását, ill. az azokat elősegítő kockázati tényezők, okok kiküszöbölésére irányuló tevékenységet jelenti. Iskolánkban a gyermekekre történő személyes odafigyelés, a differenciált képzés és egyéni bánásmód, az évfolyamfelelősi rendszer, valamint a pozitív értékek átadása.

A prevenció munkában minden pedagógus részt vállal:

- szaktanárként / a nevelés-oktatás folyamatába építetten;
- osztályfőnökként, évfolyamfelelősként – a nevelési év tervezésekor és megvalósításakor,
- fejlesztő pedagógus, ill. gyermekvédelmi felelősként – a szakmailag korrekt, külső szakembereket is bevonó egyéni vagy kiscsoportos fejlesztés, ill. egyéni segítségnyújtás alkalmával.

Állandó kapcsolatot tartunk

- A kerületi Gyermekjóléti Szolgálattal, (veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyerekek megsegítése, team munkába való bekapcsolódás)
- a Nevelési Tanácsadóval, (részképesség zavarok, egyéni terápia, családterápia)
- a kerületi Logopédiai Intézettel,

Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló, 26/1997. (IX. 3.) NM rendeletnek megfelelően **az iskolai egészségügyi ellátást biztosítják:** Iskolaorvos, védőnő, gyermekfogászati. Tanulóink évente két alkalommal **fogászati szűrővizsgálaton** vesznek részt, mely szűrés után szükség szerint fogászati kezelésben is részesülnek.

Orvosi szűrővizsgálatok

- Az egész iskolát érintő rendszeres orvosi vizsgálatot és tisztasági szűrést végeznek.
- Pediculosis szűrés: 1-8.o., szept., jan., ápr. /havonta jelentés készül az ANTSZ-nek/
- Szemészeti szűrés (látásélesség és szín: 5., 8.o.)
- Hallásvizsgálat (7.o.)

Oltások:

- 6.o.: Di-Te, majd 1 hónap múlva MHR (szept., okt.)
- 8.o.: Hepatitis B elleni oltás (szept., okt., ápr.)

Felvilágosító munka (orvosi, védőnői):

- 5.o.: az egészséges táplálkozásról;
- 6.o.: egészségügyi, szexuális felvilágosítás az életkornak megfelelően;
- 8.o.: Szexuális felvilágosítás az életkornak megfelelően, külső előadó bevonásával.

Testnevelés és sport, mint az egészségfejlesztés eszköze

Diákjainkat életében mind a 12 évfolyamon különös fontosságú a mozgás szeretetére, a szabadidő „sportos” eltöltésére irányuló nevelés. Megvalósulását lehetővé teszi a mindennapos testnevelés, a délutáni sportkörüi foglalkozások, a közös mozgásos játékok és a tanórán kívüli sportversenyek, sportkirándulások. Nyári táboraink közül is több a sport köré szerveződik, ahol diákjaink kosárlabdázhatnak, bicikli-, vagy kajak- túrán vehetnek részt. Népszerű a téli sí-tábor programja is. (lásd még: „Mindennapos testnevelés, testmozgás” c.)

Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

8. évfolyamon, biológia és egészségtan, ill. osztályfőnöki órán kerül megvalósításra. Az előbbieken túl Bethlen napon, vagy egy témanap során – lehetőségeinkhez mérten – külső előadót, gyakorlati bemutatót is szervezünk az ismeretek kiegészítésére.

Közösségfejlesztés – az iskola szereplőinek együttműködése

*„Minden egyes ember, még a legnagyobb is parányi része az egésznek,
minden rész az egészért lévén alkotva, azért kell munkálkodnia”
(Kölcsey Ferenc)*

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a **szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiailag megtervezett fejlesztése** az életkori sajátosságok figyelembevételével.

A közösségfejlesztés során segítjük tanulóinkat, hogy:

Hatékonyan, aktívan és demokratikus módon tudjanak részt venni a közügyekben, az egyre szerteágazóbb társadalmi és szakmai életben.

Legyenek képesek az együttműködésre és a problémamegoldásra, szükség esetén konfliktuskezelésre is. Természetes legyen számukra a toleráns magatartás, és a hatékony együttműködés.

Megismerjék a helyhez és helyzethez illő viselkedési szabályokat és gyakorolhassák azokat.

Tudjanak megfelelően kommunikálni a különféle környezetekben, élethelyzetekben.

Fejlődjön tárgyalóképességük és kialakuljon bennük az empátia képessége.

Az ön- és társismeret során alakuljon ki reális énképük és megfelelő önbizalmuk.

A sikerorientált attitűd kialakítása mellett tanulják meg elviselni a kudarcot, „kezelni a stresszt”.

Fejlődjön feladattudatuk és felelősségérzetük.

Az alábbi ismeretek elsajátítására van szükség:

A személy önismerete, saját magával szembeni elvárásai, reális kép kialakítása önmagáról és környezetéről;

A társadalom által általánosan elfogadott és támogatott viselkedési és illemszabályok ismerete.

A személyi és szociális jóllét megköveteli annak megértését, ahogyan az egyén saját ideális fizikai és mentális egészségét, egészséges életvitelét biztosítani tudja.

Az ország nyelvének megtanulása, alaptörvényének ismerete és megértése. A helyi, regionális, országos, európai és nemzetközi szintű politikai intézmények alapvető szerepkörének és feladatainak ismerete, megértése.

A nemzeti és európai történelem, ill. a világtörténelem főbb eseményeinek, irányainak, fordulatok elindítóinak ismerete.

Olyan fogalmak ismerete, mint pl. demokrácia, állampolgárság, kormányzati hatáskör, alkotmány, stb., ill. család, háztartás, gazdaság...

A változások fő eseményeinek, tendenciáinak és szereplőinek ismerete a nemzeti, európai- és világtörténelemben és napjainkban, különös tekintettel az európai sokféleségre.

Az ismeretek átadásának formái:

A közösség demokratikus értékeinek tudatosítása, a demokratikus működés általános szabályainak ismertetése, élményszerű szociális minták felkínálása.

Ismerjék meg azokat a társas együttélési szabályokat, melyek a közösségben lévő harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenül fontosak.

A szociális ismereteket cselekvésben, valós döntési helyzetekben, szimulációs helyzetekben kívánjuk feldolgozni. *A szociális kompetenciák fejlesztése csak egymáshoz kapcsolódóan, komplex módon lehetséges.*

Közösségi nevelés színterei:

- Délelőtti tanítási órák és egyéb foglalkozások;
- Délutáni nevelés;
- Délutáni differenciált képzések, szakkörök;
- Testnevelés és sport;
- Iskolán kívüli tevékenységek: erdei iskola, terepgyakorlatok, osztálykirándulások, külföldi cserelátogatások, kulturális és egyéb foglalkozások;
- Iskolai rendezvények: ünnepélyek, egyéb megemlékezések, Bethlen nap, sport nap, gólyabál, szalagavató bál, stb.... hagyományok.
- Diákönkormányzat;
- Téli és nyári táborok.

Az iskola belső kapcsolatai

Az iskola belső kapcsolatainak gördülékeny működése feltétele az iskola színvonalas működésének. A belső kapcsolatok szerteágazóak.

Az igazgató naprakész kapcsolatot tart fenn a székhely és a telephely igazgatóhelyetteseivel, valamint a tagiskola vezetőjével. Elsősorban a munkaközösség-vezetőkön keresztül értesül a szakmai munkaközösségekben zajló munkáról. A Diákönkormányzat tagjai és a diákok is bizalommal fordulhatnak hozzá – szabályozott keretek között.

Kidolgozottak az igazgatóhelyettesek és a munkaközösség-vezetők, a munkaközösségek egymás közötti, valamint a tanulók és a pedagógusok közötti hivatalos kapcsolattartási formák, a működéshez szükséges szabályok.

A részletes szabályozást az iskolai SZMSZ-ben olvasható.

Tanulóink részvétele az intézményi döntési folyamatokban, joggyakorlásuk

A gyermek, tanuló joga, hogy a nevelési-oktatási intézményben, családjá anyagi helyzetétől függően, külön jogszabályban meghatározott esetekben kérelmére térítésmentes vagy kedvezményes étkezésben, tanszerellátásban részesüljön.

A szükséges igazolások, kérelmek szabályozása az SZMSZ-ben került rögzítésre.

Részben vagy egészben mentesül a szülő kérésére, egyedi esetekben az e törvényben meghatározott, a gyermekeket, tanulókat terhelő költségek megfizetése alól. Fizetési kötelezettség teljesítésének halasztására vagy a részletekben való fizetésre az iskola lehetőséget tud biztosítani – egyedi kérelmek esetén.

Iskolánkban – lehetőség szerint – a könyvtárból kölcsönzött könyvekkel biztosítjuk elsőtől tizenkettedik évfolyamig a térítésmentes tankönyveket.

A tanuló joga különösen, hogy:

Válasszon a pedagógiai program keretei között a választható tantárgyak, foglalkozások közül, ezek szabályozása az iskolai SZMSZ-ben és a Házirendben található.

Igénybe vegye az iskolában rendelkezésre álló eszközöket, az iskola létesítményeit és az iskolai könyvtári szolgáltatást. Gyakorlati megvalósulása az SZMSZ és Házirendben szabályozott.

Rendszeres egészségügyi felügyeletben és ellátásban részesüljön. A diákok rendszeres szűréseken, vizsgálatokon vesznek részt, a törvényi szabályozásnak megfelelően megkapják a szükséges oltásokat.

A tanuló jogai gyakorlásához szükséges információkról, eljárásokról az iskolai SZMSZ-ből és Házirendből tájékozódhat, melyet megtalál a Bethlen honlapján, és kinyomtatva, ill. CD-re mentve a Titkárságon.

Részt vegyen a diákkörök munkájában, és kezdeményezze azok létrehozását, tagja legyen iskolai, művelődési, művészeti, ismeretterjesztő, sport- és más köröknek.

Ezekre az SZMSZ-ben és Házirendben meghatározott módon lehet jelentkezni. Tanév elején felmérés készül az igényekről, jelentkezőkről. Az Igazgató – a lehetőségekhez mérten – biztosítja a termet, eszközöket, tanári felügyeletet. Ha költségvonzata is van a szak-, sport- vagy diákkörnek, a Fenntartó hozzájárulására is szükség van.

Az iskola Fenntartója, Igazgatója és a tanárai, fontosnak tartják, hogy a diákok elmondják véleményüket a megfelelő keretek között, az emberi méltóság elismerésével és tisztelet megadásával. Senkinek a tanulók közül sincs kiemelten több joga, mint a többieknek, hogy véleményét, vagy akaratát mások elé helyezze.

Minden diák kérdésével felkeresheti elsősorban tanárait, osztályfőnökét, ill. évfolyamfelelősét. Ha úgy érzik, hogy a kérdés igazgatóhelyettesi, vagy igazgatói kompetenciát érint, akkor együttesen, de egyénileg is fel lehet keresni az iskolavezetőségének tagjait. Írásbeli megkeresésre az iskola igazgatója tizenöt napon belül válaszol.

Iskolánkban mindenki tiszteletben tartja társának vagy tanárának vallási-, világnézeti-, nemzetiségi- önazonosságát. Mindenki kifejezésre is juttathatja meggyőződését, ha azzal másoknak ugyanezt a jogát nem sérti, és társainak a tanuláshoz, ill. tanárainak a neveléshez- oktatáshoz-tanításhoz való jogát nem korlátozza.

Jogszályban meghatározottak szerint vendégtanulói jogviszonyt létesítsen. Megkeresheti az ezért felelős igazgatóhelyettest, aki tájékoztatja őt a feladatokról és azok sorrendjéről.

Jogai megsértése esetén tájékoztatja az érte felelős pedagógust, aki esetleg éppen látta, vagy halotta az esetet és segítséget kér tőle. Tájékoztatja évfolyamfelelősét is. Ha moderálásra van szükség, az igazgatóhelyetteseket keresi fel – a probléma mindenki számára elfogadható és gyors megoldása érdekében.

Személyesen, vagy képviselői útján – a jogszályban meghatározottak szerint – részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában. Ennek megvalósulása: a DÖK vezető tájékozik az iskola munkatervéről, tantervről, programjairól, melyekről az osztály DÖK tagjain keresztül tudja az iskola minden tanulóját tájékoztatni. A Szülői Munkaközösség is tájékozik az iskola, a diákok életét érintő kérdésekről.

Megfelelő okkal, és mérlegelést követően kérje a foglalkozásokon való részvétel alóli felmentését. Ez alkalmi jelleggel a foglalkozást vezető tanárnál történhet meg, de a végleges kiiratkozás szabályozása az iskola SZMSZ-ében és Házi rendjében található.

Ilyen esetben az iskola Igazgatójához kell fordulni. Mérlegelni kell a diáknak, hogy írásban történt jelentkezése egy, évre szól. Ennek voltak az iskolát, tanárt érintő anyagi következményei is, melyek komoly következményekkel járhatnak, és a Fenntartó hozzájárulása is felvetődhet.

Kérelmére – jogszályban meghatározott eljárás szerint – független vizsgabizottság előtt adjon számot tudásáról.

Kérje az átvételét másik nevelési-oktatási intézménybe, ahonnan befogadó nyilatkozatot hoz iskolánkba, így mi a KIR rendszerben távozását jelezni tudjuk,

Választó és választható legyen a diákképviselőbe. Pontos szabályai az iskolai SZMSZ-en belül, az ún. DÖK-SZMSZ-ben találhatók.

Diák-önkormányzati képviselő – az iskola szellemiségéből következően – **csak az a tanuló lehet**, akinek: Jó, példaértékű a többiek szemében a tudáshoz, a tanuláshoz, a közösség tagjaihoz, tanuló társaihoz, tanáraihoz, az iskola dolgozóival való viszonya.

Aki élvezi társai és tanárai elismerését és bizalmát. Akit minden osztálytársával, tanárával, az iskola többi dolgozójával és az iskolatársaival is intelligens, tiszteletteljes viselkedés jellemez.

A Diákönkormányzathoz fordulhasson érdekképviselőt, továbbá e törvényben meghatározottak szerint kérje az őt ért sérelem orvoslását. Ennek érdekében: elsőként keresse fel a DÖK vezetőjét az osztályban, majd az iskola DÖK vezetőjével együtt forduljanak a DÖK működését segítő tanárhoz. Szociális támogatás, ösztöndíj kérelmét az iskola, – ha azt támogathatónak tartja és módjában áll, – segíti.

Diákönkormányzat

Intézményünkben a gimnáziumi diákönkormányzat az 1994/95-os tanévben került megszervezésre. A diákképviselő célja az érdekképviselő.

Az érdekképviselő hozzásegít ahhoz, hogy diákjaink „birtokba vegyék” az iskolát. Ötleteiket, elképzeléseiket, terveiket így intézményes formában hozzák nyilvánosságra, a megvalósítás irányába pozitív lépéseket tesznek.

A kapcsolattartás és a működés elősegítése érdekében a kezdetektől rendelkezésre áll a *diákönkormányzat segítésével megbízott pedagógus*.

Diákönkormányzat (továbbiakban DÖK): A diákok érdekképviselői szerve, mely a diákok jogérvényesítésének egyik fontos eszköze.

A DÖK a Köznevelési Törvény hatályos rendelkezéseibe foglaltak alapján működik.

A DÖK feladatai:

- A DÖK gyakorolja mindazokat a döntési, egyetértési és véleményezési jogokat, melyek a diákokat megilletik.
- Testületként képviseli a diákokat az iskola vezetésében, a tanfelügyelő, a külső szervek és a nyilvánosság előtt.

A DÖK szervezeti és működési szabályzata a Bethlen Gábor Általános Iskola és Gimnázium Szervezeti és Működési Szabályzatának része.

Szülői Közösség

Az iskolában a szülőknek az oktatási törvényben meghatározott jogaik érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében Szülői Közösség (SZK) működik.

Az osztályok szülői munkaközösségeit az egy osztályba járó tanulók szülei alkotják.

Az osztályok szülői munkaközösségei kérdéseiket, véleményeiket, javaslataikat a választott osztály SZK tag, vagy az osztályfőnök, évfolyamfelelős segítségével juttatják el az iskola vezetőségéhez.

Az iskolai szülői közösség legmagasabb szintű döntéshozó szerve az iskolai SZK választmánya, vagyis vezetősége, amely soraiból megválasztja az SZK elnökét.

Az SZK-ban minden osztályt egy fő képvisel. Megbeszéléseiket az elnök irányításával tartják a működési szabályzatuk alapján.

Az iskolai SZK elnöke közvetlenül az iskola igazgatójával tart kapcsolatot.

Az iskolai SZK választmánya (vezetősége) akkor határozatképes, ha azon az érdekelteknek több mint 50 %-a jelen van, döntéseit nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel hozza.

Az iskolai SZK választmányát az iskola igazgatójának tanévenként legalább egy alkalommal össze kell hívni, és itt tájékoztatást kell adni az iskola feladatairól, tevékenységéről.

Az iskolai SZK-t az alábbi jogok illetik meg:

- megválasztja saját tisztségviselőit,
- kialakítja saját működési rendjét,
- az iskolai munkatervhez igazodva elkészíti saját munkatervét,
- képviseli a szülőket a köznevelési törvényben megfogalmazott jogaik érvényesítésében,

A szülők javaslataikkal, problémáikkal közvetlenül is fordulhatnak az intézmény vezetőjéhez szóban és írásban is. Az intézmény vezetője az írásos megkereséstől számított 15 napon belül írásban válaszol a beadványra.

A hagyományos, – Szülők Nevelők Bálját – a szülői munkaközösség szervezi a tantestület, az iskola egyéb dolgozói és a diákok közreműködésével. A rendezvény formáját, részletes programját és a szervezéssel kapcsolatos feladatok elosztását az SZK választmányának tagjai, valamint az igazgatóhelyettesek koordinálják – az iskolavezetés véleményének kikérése után

Partneri kapcsolattartási formák és az iskola külső kapcsolatai

A szülő – tanuló – pedagógus hatékony együttműködése, a gyermek sorsával kapcsolatos együttgondolkodása elengedhetetlen feltétele az iskolai nevelésnek, oktatásnak.

Szerencsés esetben az iskola és a szülői ház elvárásai megegyeznek, más esetekben ezt az értékrendet egyeztetni kell. A gyermek személyiségfejlődése szempontjából lényegesnek tartjuk, hogy a gyermek nevelésében résztvevők egységes értékrendet képviseljenek.

A szülőknek nemcsak joguk, de kötelességük is, hogy a gyermek tudásáról, képességeiről reális képet kapjanak. Ennek érdekében biztosítani kell a szülők aktív részvételét, konstruktív együttműködését az iskolai élet fórumain, pl.: a Szülői Közösségen keresztül.

A tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről az osztályfőnökök / évfolyamfelelősök, a fejlesztőpedagógus, a gyermekvédelmi felelős vagy a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják: **a Bethlen honlapján, e-naplón keresztül, szóban, írásban, vagy e-mail formájában.**

Évente minimum két alkalommal szülői értekezletet tartunk, ahol az osztályközösséget érintő feladatok megbeszélése történik. Az egyéni bánásmód és a korrekt tájékoztatás érdekében a szaktanárok, az osztályfőnökök / évfolyamfelelősök, a fejlesztőpedagógus és a gyermekvédelmi felelős **fogadó órákat** tartanak. Minden pedagógusnak van **egyéni fogadó órája** is. Telefonos egyeztetés alapján **további időpontok** egyeztetése is lehetséges.

Nyílt órák, nyílt napok szervezésével lehetőséget biztosítunk az érdeklődőknek iskolánk nevelő-oktató munkájának megismerésére. Programjaink, rendezvényeink nyitottak.

Az iskola külső kapcsolatai

- Fenntartó: Dél-Budai Tankerületi Központ
- Újbuda Pedagógiai Iroda (UPI)
- Újbudai Pedagógiai Szakszolgálat
- Magyar Államkincstár (MÁK),
- ANTSZ;
- Alapítvány kuratóriuma
- Kerületi óvodák;
- Weiner Leó Katolikus Zeneiskola és Zeneművészeti Szakgimnázium
- Budapesti Liszt Ferenc Zeneakadémia;
- ELTE
- Pangea egyesület;
- Humusz egyesület;
- Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület

A fent nevezett intézményekkel rendszeres kapcsolatot ápolunk.

A TÁMOP-3.1.4-09/1-0008 sz. projekt fenntartását 2014/15-ig, a TÁMOP-3.1.7-11/1-2011-0069, ill. 0071. sz. projektek fenntartását 2017/18-ig vállaltuk.

Felvétel az 1. és 7. évfolyamra,

valamint az átvétel helyi szabályai

Általános iskolai felvétel

Az érdeklődő szülők **a beiratkozást megelőző időszakban** rövid írásbeli tájékoztatót kapnak iskolánkról, hogy megismerhessék az iskola főbb irányelveit, célkitűzéseit, elvárásait.

Mód van arra is, hogy az érdeklődő szülő – előzetes egyeztetés után: **nyílt órákon, nyílt napokon** vegyen részt, – pár órát az iskolában töltsön, hogy személyes élményeket, tapasztalatokat szerezhessen.

Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek személyazonosítására alkalmas iratokat;
- a gyermek közoktatási azonosító számát,
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást,
- a sajátos nevelési igényű gyermek esetében az illetékes szakértői bizottság által kiállított szakértői véleményt.

Jelentkezési lapon szükséges jelölni, hogy iskolánk melyik osztályát választották. A felvehető első osztályosok létszámát jogszabály határozza meg.

Az emeltszintű ének-zenei osztályba való beiratkozásról, ill. felvételtől – az óvodai szakvélemény, valamint a gyermek meghallgatása alapján – az osztályfőnök, az ének tanár és az igazgató dönt.

Előre meghirdetett időpontban alkalmassági vizsgát tartunk, ahol ismert dallam eléneklésére és egyszerű ritmus visszatapsolására kérjük fel a gyermeket.

Az ének-zene tagozatra jelentkezőknél a felvétel elsősorban az alkalmasságtól függ, így ennél az osztálynál nem érvényesül a körzetesség.

A Montessori osztályba való iratkozáskor – törvény által meghatározott beiratkozási napon a leendő elsős tanítók beszélgetést kezdeményeznek a szülővel és a gyermekkel a Montessori pedagógia legalapvetőbb jellemzőiről. Érdeklődnek a szülő ismereteiről az alternatív módszert illetően. – Szükség esetén további tájékoztatást adnak.

Kinckereső osztály szerveződése:

Az osztályok kialakításakor a pedagógiai szemléletnek megfelelően olyan közösség létrehozása a cél, amelyben a különleges bánásmódot igénylő tanulók (sajátos nevelési igényű; beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő; kiemelten tehetséges) aránya akkora, amekkorát az induló osztály képes integrálni.

Az érdeklődő szülők rövid írásbeli tájékoztatót kapnak iskolánkról, hogy tisztában legyenek az iskola főbb irányelveivel, célkitűzéseivel, elvárásaival. Az iskolaválasztást a felnőttek feladatának tekintjük, így a szülők számára két formát is biztosítunk a pontosabb kép kialakítására.

Lehetőséget biztosítunk a szülőknek egyéni beszélgetésre, illetve a Kincskereső Tagiskolát választó családok számára szervezünk egy olyan fórumot is, amit a tagiskola-vezető, és az induló osztály tanítói közösen tartanak.

Az írásban benyújtott jelentkezési lapok áttanulmányozása után hívjuk be ismerkedésre a gyerekeket. Az ismerkedés során játékos formában elvégzett feladatok többek között a Nevelési Tanácsadók által használt iskolaérettségi vizsgálatban is szereplő részfunkciókat vizsgálják (pl.: számfogalom, relációfogalom, monotonia túrés, ábrázolókézség, stb.) A közös játékok, a rajzolás, a mintázás, a kötetlen beszélgetés, az éneklés közben kapnak a pedagógusok képet a gyermek szociális kompetenciáiról, kommunikációs érettségéről, testi-lelki problémáiról, mentális képességeiről, tanulási kedvéről, kreativitásáról, pszichés és fizikai állapotáról. Ezt a frissen kiformálódott személyes képet összevetve a szülők által leírtakkal tudják a pedagógusok a pszichológus-konzulens segítségével eldönteni azt, hogy kiből tudnak összeállítani a fent kifejtett elveknek megfelelő csapatot.

Gimnáziumi felvételi eljárás

Gimnáziumi osztályainkba évek óta többszörös túljelentkezés van, ezért: a legjobb eredményt elérő tanulók kerülhetnek be iskolánkba az **egységes (központi) írásbeli felvételi** (matematika és szövegértés), az **általános iskolai tanulmányi eredmények** és a **szóbeli felvételi alapján**.

Minden tanévben **felvételi tájékoztatót készítünk**, melyet az iskola honlapján hozunk nyilvánosságra, valamint a KIFIR rendszerében október 31-ig elhelyezzük.

Az átvétel helyi szabályai

A tanuló átvételére a szülő írásbeli kérelme alapján kerülhet sor az alábbiak szerint:

Általános iskolai évfolyamok esetében:

- a körzethez tartozó gyermekeknél: a férőhelyek függvényében,
- a nem körzethez tartozó gyermekeknél: szintfelmérő alapján, az alábbiak figyelembe vételével:

Az emelt szintű ének-zenei osztályba való átvétel feltétele az emelt szintű követelményekhez való felzárkózás vállalása.

A Montessori osztályokba azoknak a gyermekeknek az átvétele lehetséges, akik egyetértenek a pedagógiai módszer szellemiségével.

A Kincskereső osztályba való átvétel feltétele a Kincskereső szellemiségével és a tagiskolában alkalmazott egyedi tantervvel való azonosulás.

A zenei osztályokból az Gimnáziumba felvételt nem nyert tanulók – a szülő választása alapján – a választott iskola eljárásrendje szerint, vagy a lakóhelyük szerinti körzetüknek megfelelő általános iskolában folytathatják tanulmányaikat.

Gimnáziumi évfolyamok esetében - 6. osztály utáni átvétel:

- A férőhelyek figyelembevételével, ill.
- szintfelmérő megírásának eredményei (matematika, szövegértés) és
- egyéni beszélgetés alapján.

Pedagógusok feladatai

A pedagógusok feladatait a Nkt. 62§-a részletezi. Ennek értelmében a pedagógus feladatai:

Alapvető feladata a rábízott tanulók nevelése, oktatása – a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése.

Sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevétele. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen:

- Gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét;

A különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön a fejlesztő pedagógussal és/vagy a gyógypedagógussal, ill. a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel. A bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse;

Segítse a **tehetségek** felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat;

Előmozdítsa a tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását és törekedjen azok betartására;

Egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a diákokot.

A szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről.

A gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő – és szükség esetén más szakemberek bevonásával.

A gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataira, kérdéseikre érdemi választ adjon.

Az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktató munkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét.

A kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját.

Részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát. Tanítványai pályaorientációját folyamatosan irányítsa.

A pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse.

Pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.

Határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket.

Megőrizze a hivatali titkot.

Hivatásához méltó magatartást tanúsítson.

A tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel.

Hétévenként legalább egy alkalommal – a jogszabályban meghatározottak szerint – továbbképzésben vegyen részt. /*részletesen lásd: Nktv.: 62.§ (2), (3), (4)*/

Munkaidejének kötött részét az igazgató által meghatározott módon látja el.

Osztályfőnökök feladatai

Az osztályfőnök feladata **a fentiekén túl kiegészül:**

- közösségnevelési,
- személyiségfejlesztéssel összefüggő,
- a jutalmazáshoz és büntetéshez kapcsolódó,
- a mulasztások igazolásához fűződő feladatokkal.

Koordinálja és szervezi a tanár-szülő-diák hármasság kapcsolatát.

Szervezi és irányítja

- az osztálya tanórán kívüli közös programjait,
- figyelemmel kíséri az egyéb foglalkozásokat és
- osztályának a szabadidő iskolai keretek között történő eltöltését.

Az **évfolyamfelelősi munka** - osztályfőnökétől eltérő – **feladatait** lásd: „Évfolyamfelelősök az Újreálban” c. fejezetnél.

HELYI TANTERV

Választott kerettanterveink

A kerettantervek kiválasztása a kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendeletében, valamint a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az 5/2020. (I.31.) Korm. rendeletben meghatározottak szerint történt.

A választott kerettanterveket az egyes feladatellátási helyek sajátosságaihoz igazítottuk (lásd Helyi tanterv).

Bethlen Gábor Általános Iskola és Gimnázium – székhelyén:

1. Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyama számára– *1-4. osztályokban*
2. Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára– *5-6. osztályokban.*
3. Kerettanterv a gimnáziumok 7–12. évfolyamára– *7-12. osztályokban.*

Bethlen Gábor Általános Iskola és Gimnázium – Montessori Tagiskolájában:

1. Kerettanterv az általános iskola 1-4. osztálya számára – 1-4. osztályokban;
2. Kerettanterv az általános iskola 5-8. osztálya számára – 5-8. osztályokban;

Bethlen Gábor Általános Iskola és Gimnázium – Kincskereső Tagiskolájában:

A 2011. évi CXC törvény (Köznev. tv.) 9. §. 8. bek. alapján egyedi megoldási kérelem.

Az 2020. június 20-án kelt, VIII/3231-1/KOZNEVTART iktatószámú, egyedi megoldás alkalmazására vonatkozó határozat alapján.

A meghatározott óraszám feletti kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások

Lásd az évfolyamok óraszám-táblázatánál.

Választható tantárgyak, foglalkozások

A tanuló joga, hogy válasszon a pedagógiai program keretei között a választható tantárgyak, foglalkozások közül.

Ezt a mindenkori tantárgyfelosztás alapján az alábbiak szerint történik:

Az iskola igazgatója minden év április 15-éig elkészíti és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak, középiskolában tájékoztatást ad továbbá az érettségi vizsgára történő felkészítés szintjéről is.

A tájékoztatónak tartalmaznia kell, hogy a tantárgyat előreláthatóan melyik pedagógus fogja oktatni. A tájékoztató elfogadása előtt be kell szerezni a szülői közösség és az iskolai diákönkormányzat véleményét.

A tanuló május 20-áig jelentheti be a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntését.

Csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Általános iskolai osztályainkban:

- a gyermekek érdeklődése, ill. a szülők választása alapján nyelvi és informatikai csoportokat hoztunk létre.

Gimnáziumi osztályainkban:

- A nyelvi csoportok nyelvválasztás, ill. szintfelmérés alapján szerveződnek.
- matematikából minden évfolyamon 3 csoport kerül kialakításra, ezeket a csoportokat párhuzamosan 3 matematika szakos tanár tanítja. A csoportok kialakításának elve: 7.-ben névsor szerint történik a csoportbontás, 9. évfolyamtól felfele három egyenlő létszámú nívócsoportot alakítunk ki a tanulók tanulmányi eredménye, a tanárok szakmai véleménye, illetve a tanulók és szülők preferenciáinak a figyelembevételével. A csoportok a 10. évfolyamig ugyanazt a tananyagot tanulják, ugyanazon a szinten, így a csoportok átjárhatóak. A csoportok összetételét minden évben felülvizsgáljuk, és szükség, illetve igény esetén módosítjuk a tanulók tanulmányi eredményét és versenyeken való szerepléseit szem előtt tartva. A 10. évfolyamtól kezdődően már tananyagbeli eltérések is megjelennek (a legerősebb szintű csoport a „reál-csoport”, ebben a csoportban emelt szintű tananyagot tanítunk), ezért innentől kezdve (11., 12. évfolyamon) a magasabb nívócsoportba kerülésnek a feltétele egy írásbeli különbözeti vizsgán megfelelő eredmény elérése, természetesen figyelembe véve a csoport létszámának a korlátait. Csoportváltásra csak tanév végén, tanév elején van lehetőség.
- Az informatika csoportok a gépek száma alapján kerültek meghatározásra: két egyenlő létszámú csoportot hoztunk létre – annak érdekében, hogy minden diákunk külön gépen tanulhasson.
- A testnevelés órákat nemek szerint bontjuk – szükség szerint – évfolyamszinten kialakított csoportokkal.
- A Humán, ill. a Reál csoportok szerveződésének elvei a tanuló érdeklődése és a tanulmányi eredménye (szintfelmérő), valamint a csoport létszámának korlátai. Tantárgyak, melyeket 10-11-12 évfolyamon osztott csoportban tanítunk: magyar nyelv és irodalom, matematika és történelem.

Nktv. 4§ 4.: **Egyéb foglalkozás:** a tanórákon kívüli egyéni vagy csoportos, pedagógiai tartalmú foglalkozás, amely a tanulók fejlődését szolgálja.

Az **egyéb foglalkozások** első sorban a gyermekekkel való differenciált bánásmód megvalósítását szolgálják.

Kiscsoportos, vagy egyéni képességfejlesztő foglalkozások:

- Tehetséggondozó szakkörök;
- Fakultációk;
- Sport-foglalkozások;
- Művészetek köré szervezett foglalkozások;
- BTM és SNI gyermekek fejlesztő órái;
- Egyéb indok alapján egyéni vagy kiscsoportos fejlesztést igénylők foglalkozásai (pl.: hosszú hiányzás után, megfelelő tanulási stratégia kialakítása, stb.)
- Könyvtári tehetséggondozó, kutató és képességfejlesztő foglalkozások;
- Projektekhez, témahetekhez kapcsolódó foglalkozások;
- Személyiségfejlesztő, csoportépítő foglalkozások.
- Napközis és tanulószobai foglalkozások.

Az egyéb foglalkozások pontos tervezése tanévenként történik.

Érettségi vizsga

Minden esetben az alábbi rendeletek szerint járunk el:

- A Kormány 106/2012. (VI. 1.) Korm. rendelete az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet módosításáról;
- Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI.13.) Korm. rendelet;
- Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V.24.) OM rendelet.

Választható érettségi vizsgatárgyak

A 100/1997 (VI.13.) Korm. Rendelet alapján:

Emeltszinten:

- kötelező érettségi tantárgyak (magyar, történelem, matematika és első idegen nyelv)
- választott (2 kötelező): biológia, fizika (emeltszinten: 276 óra az utolsó két évben)

Közép szinten:

- minden olyan tárgyból mely a 100/1997 (VI.13.) Korm. Rendeletben szabályozottaknak megfelel. (közép szinten: 138 óra az utolsó két évben)
- választott (3 kötelező): biológia, fizika, testnevelés.

Középszintű érettségi vizsgatárgyak témakörei

A helyi tantervben kerültek meghatározásra, tantárgyanként külön-külön.
(lásd: az egyes tantárgyak fejezeteiben)

Előrehozott érettségi vizsga letétele

A 321/2019. (XII.19.) Korm. rendelet értelmében, intézményünkben a következő tárgyakból van lehetőség előrehozott érettségi vizsga letételére:

10. évfolyam tavaszi vizsgaidőszakában: idegen nyelvekből

11. évfolyam őszi vagy tavaszi vizsgaidőszakában: idegen nyelvekből, informatikából, kémiából, földrajzból

12. évfolyam őszi vizsgaidőszakában: idegen nyelvekből, informatikából, kémiából, földrajzból, fizikából

A Nemzeti alaptanterv feladatainak helyi megvalósítása

Az erkölcsi nevelés	Helyi megvalósítás színtere	Helyi megvalósítás módja
Erkölcsi érzék fejlesztése	Erkölcstan óra, ill. minden tanórán és tanórán kívüli tevékenység	értékkonfliktus vita életvezetési problémák frontális megbeszélés drámajáték, drámapedagógia
Társadalmi helytállás kialakítása	minden tanórán és tanórán kívüli tevékenység	felelősségtudat kialakítása
Az iskolai közösségi életének formálása	minden tanórán és tanórán kívüli tevékenység, közös ünnepek, jeles napok, kirándulások, erdei iskola, terepgyakorlatok, tanulmányi versenyek, sportversenyek	alkalmazkodás, áldozatvállalás, konfliktuskezelés, probléma feloldás türelem, megértés, elfogadás türelem, megértés, elfogadás, csoportjátékok, drámapedagógiai eszközök tanáraink példamutatása

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	Helyi megvalósítás színtere	Helyi megvalósítás módja
jeles magyar történelmi személyiségek életének megismerése	történelem óra, nemzeti ünnepek, iskolai megemlékezések, múzeum	tananyag feldolgozás, tabló készítése, gyűjtőmunka múzeumlátogatás, tárlatvezetés
népi kultúránk értékeinek hagyományainak megismerése, szülőföld, a haza megismerése	erdei iskola, terepgyakorlatok, osztálykirándulás, tanórák, jeles napok megünneplése	helytörténet, néphagyományok megismerése, népi mesterségek megismerése, népdal, néptánc, népmese, monda, játszóház
jeles magyar művészek, írók, költők, sportolók munkásságának megismerése	testnevelés óra, ének óra, informatika óra magyar irodalom, vizuális kultúra óra, jeles napok,	információk feldolgozása, prezentáció, tananyag feldolgozás
hazaszeretet érzése	nemzeti ünnepek, iskolai megemlékezések, emlékhelyek felkeresése	műsor átélése, gyertyagyújtás, megemlékezés

Állampolgárságra, demokráciára nevelés	Helyi megvalósítás színtere	Helyi megvalósítás módja
emberi jogok tisztelete, együttélés szabályainak betartása	iskola, erdei iskola, terepgyakorlatok	folyamatosan tudatosítjuk diákjainkban, szabálykövetés szóbeli értékelése osztályonként
A gyermekek jogai, diákjogok. Résztétel a közügyekben, iskolai döntésekben	DÖK	DÖK gyűlésen véleményezési, javaslattételi, döntési jog gyakorlása

kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését	osztályfőnöki óra, etika óra, történelem óra, magyar nyelv és irodalom óra, projektek, témahetek, osztályfőnöki, évfolyamfelelősi órák	vélemények megvitatása, érvelés valamilyen diákjog érvényesítésének szükségessége mellett vitakultúra, fogyasztóvédelmi jogok;a
---	--	---

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	Helyi megvalósítás színtere	Helyi megvalósítás módja
kedvező szellemi fejlődés	tanórák, foglalkozások, hagyományok ápolása	önellenőrzés Montessori módszerrel, Kincskereső órák, Újreál csoport-foglalkozások, tanulmányi versenyek, szellemi erőpróbák
önismeret	fejlesztő értékelés keretén belül	szöveges értékelés, drámaórák, Kincskereső órák
empátia a fejlesztése	tanórák, foglalkozások, terepgyakorlatok, erdei iskola.	kooperatív tanulás, csoportmunka. A legfontosabb együttélési szabályok jellemzőinek tudatosítása. Dráma és játék foglalkozások, Kincskereső órák
szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítása	tanórák, osztálykirándulások, erdei iskola, terepgyakorlatok	Montessori-szellemiségű nevelés, közösségi programok csapatjátékok, projektek, anyák napja, karácsonyi ünnepkör, osztálykarácsony, stb. hagyományok ápolása.

A családi életre nevelés	Helyi megvalósítás színtere	Helyi megvalósítás módja
felelős párkapcsolatok kialakítására nevelés, szexuális kultúra kérdéseinek megvitatása	erkölcstan, osztályfőnöki óra, biológia óra	tananyag feldolgozás, serdülőkor, nemi érés, szaporodás – csoportfoglalkozások, beszélgetések, helyzetgyakorlatok, drámapedagógiai eszközök
családtörténet, a harmonikusan működő családi minták.	hon- és népismeret óra, történelem óra, erkölcstan óra, osztályfőnöki óra,	Családfa készítése, család tagjainak feladatai, szerepek a családban, szülői tisztelet, testvéri szeretet. Csoportfoglalkozások, beszélgetések. Szülőkkel való együttműködés, közös

		programok, közösen átélt hagyományok.
--	--	---------------------------------------

A testi és lelki egészségre nevelés	Helyi megvalósítás színtere	Helyi megvalósítás módja
igény kialakítása a helyes életvitelre, napirendre, táplálkozásra, mozgásra	Osztályfőnöki óra, technika óra mindennapos testnevelés, sportnap, sportversenyek, szabadidős tevékenységek, erdei iskola és terepgyakorlatok	tananyag feldolgozás: táplálék piramis, étrend minták kidolgozása, gyümölcsnap, sportolás megszerettetése, sportos életmód kialakítása, egyénre szabott sportág kiválasztása
Stressz kezelés	erkölcstan óra, testnevelés óra, drámafoglalkozások	Stressz kezelés módszereinek alkalmazása
testi higiéné szabályainak betartása, betegség megelőzés	biológia óra, erkölcstan óra, osztályfőnöki óra, iskolaorvos, védőnő segítő munkája	alkohol, a cigaretta és a drogok káros hatásainak megismerése

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Helyi megvalósítás színtere	Helyi megvalósítás módja
önkéntes feladatvégzés	udvar, iskolai rendezvények, hagyományok ápolása	önkéntes szemétszedés, kertrendezés, szelektív hulladékgyűjtés, madárbarát kert ápolása, Ökoiskolai tevékenységek, diák-ügyelet, programok lebonyolításában való részvétel
elsősegélynyújtás	biológia óra 7-8., 3 hetet meghaladó projekt, vagy Bethlen nap	segítségnyújtásra nevelés

Fenntarthatóság, környezettudatosság	Helyi megvalósítás színtere	Helyi megvalósítás módja
környezetkímélő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett generáció nevelése	intézmény, terepgyakorlatok, erdei iskolák	papírgyűjtés, szelektív hulladék- és elemgyűjtés, papírgyűjtés
Takarékosság a háztartások fogyasztásában és vásárlásában	intézmény mindennapjaiban, technika, matematika, fizika tanórákon	mindennapokban: villany, víz használatának ésszerűsítése, tananyag feldolgozás során: pl. mennyi vizet használ egy ember évente stb.

Pályaorientáció	Helyi megvalósítás színtere	Helyi megvalósítás módja
orientáció, pályaválasztás segítése	osztályfőnöki óra 7-8. szülői értekezlet, csoportos és egyéni segítő	7-8. évfolyamon tájékoztatás tanulók és szülők részére; Újreális osztályfőnöki órák,

	beszélgetések, projektek, témahetek	szülőkkel való partneri viszony, külső előadók.
--	-------------------------------------	---

Gazdasági és pénzügyi nevelés	Helyi megvalósítás színtere	Helyi megvalósítás módja
ésszerű gazdálkodás, tudatos vásárlás	matematika, technika, történelem óra, osztályfőnöki óra, osztályprogramok	szöveges feladatok, családi költségvetés tervezése, korszerű pénzkezelés, banki tranzakciókkal kapcsolatos ismeretek elsajátítása, kamatszámítás, árfolyam, valutaváltás, fogyasztóvédelmi oktatás

Médiatudatosságra nevelés	Helyi megvalósítás színtere	Helyi megvalósítás módja
Média funkciói	erkölcstan óra, történelem óra, magyar nyelv és irodalom óra, osztályfőnöki óra	A média és a valóság – csoportfoglalkozások, érvelések, viták.
A nyilvánosság jelentése	Informatika óra, média óra, osztályfőnöki óra	Az internet kommunikációs szolgáltatásai, a közösségi hálózatok és veszélyei. Csoportfoglalkozások, érvelések, viták.

Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítása

A testi-lelki egészség gondozása és a helyes napi időbeosztás megtanulása érdekében is ajánljuk, hogy tanulóink naponta legalább egy óra testedzést végezzenek. Ennek szervezett iskolai kereteit a testnevelés tantárgyi órákon kívül a gyógytestnevelés foglalkozásai, a tömegsport és a diáksportkörben folyó munka adhatja.

A mindennapos testnevelést az iskolai nevelés-oktatás első, ötödik, kilencedik évfolyamán 2012. szeptember 1-jétől kezdődően felmenő rendszerben szervezzük meg. Ezek az évfolyamokon alkalmazott helyi tantervbe heti öt testnevelés órát építünk be.

A délutáni sportfoglalkozásokat az iskolai diáksportkör és a tömegsport keretében is szervezzük. Ezek az iskola minden tanulója jogosult részt venni.

A sportfoglalkozások időpontját minden tanév szeptember közepéig a testnevelők alakítják ki az előzetes igényfelmérés és egyeztetés után, melyet az ISK közgyűlésén fogadnak el.

A délutáni foglalkozásokon való részvételhez az iskola biztosítja, hogy a sportudvar, a tornaterem, és a kondicionáló terem a testnevelő tanár felügyelete mellett a tanulók számára nyitva legyen.

Az egészséges életmódra nevelés érdekében, a napi testedzés biztosítására **tömegsport órákat és edzéseket** is tartunk a Diákönkormányzat által írásban megfogalmazott igények szerint az alábbi sportágakból:

- kosárlabda,
- röplabda,
- labdarúgás.

Ezek mindegyikéből évente a Diákönkormányzat által írásban megfogalmazott igények szerint iskolai bajnokságot is szervezünk, valamint kerületi, budapesti és országos Diákolimpiai versenyeken indítjuk iskolai csapatainkat.

Szintén a Diákönkormányzat által írásban megfogalmazott igények szerint minden évben szervezünk téli sí tábor, nyári vízi és/vagy egyéb **sporttábort**, őszi és tavaszi **túrákat**, korcsolyázást, uszodalátogatást.

Alsós diákjaink a közeli sportcentrumba járnak squash-foglalkozásokra heti rendszerességgel. **3 hónapig kötelező úszásoktatáson** vesznek részt és korcsolya oktatást is tudunk számukra biztosítani. *Önköltséges foglalkozások:* klasszikus balett, MAFC kosársuli, karate, gyerek joga, ill. *a szülők igénye és a gyermekek érdeklődése szerint változhatnak.*

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Iskolánkban minden tanév május-júniusában a „mini Hungarofit”(4+1) mérési módszer alkalmazásával valamennyi évfolyamra kiterjedően, a nappali oktatás munkarendje szerint felkészülő tanulók részvételével megszervezzük a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa végzi.

A lefolytatott mérés, vizsgálat eredményeit a vizsgálatot végző pedagógus a mérésben érintett tanulóként, osztályonként és évfolyamonként rögzíti, az eredményeket a testnevelés tantárgyat tanító pedagógusokkal közösen elemzi és meghatározza a tanuló fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

Könyvtári órák – foglalkozások / Bethlen székhely

1. évfolyam

Alapkövetelmények, feladatok:

- ismerje meg az iskolai könyvtár tereit
- pedagógus segítséggel állítsa fel a viselkedési és könyvtárhasználati szabályokat
- igazodjon el a mesepolcon

Témakörök, óraszámok:

- könyvtári terek (olvasótér, raktár, kölcsönző asztal), szabályok megismerése (viselkedési, könyvtárhasználati, kölcsönzési) (1)
- mesepolcon lévő könyvek közötti eligazodás, a könyvek rendje (1)

2. évfolyam

Alapkövetelmények, feladatok:

- ismerje meg könyv formai és tartalmi részeit
- ismerje meg és tudja feladatokban alkalmazni a könyv bibliográfiai adatait
- igazodjon el a polcokon a könyvtári betűrend ismeretében
- ismerje és használja gyermeklexikonokat (tartalomjegyzék, mutatók, szócikkek)

Témakörök, óraszámok:

- könyv formai (külső, belső részei), tartalmi (előszó, bevezetés, szövegtörzs) bibliográfiai részeinek megismerése (cím, szerző, kiadó), azokkal kapcsolatos feladatok megoldása, könyvtári betűrend (1)
- gyermeklexikonok (Ablak Zsiráf, Mosó Masa Mosodája, Gögös Gúnár Gedeon) (1)

3. évfolyam

Alapkövetelmények, feladatok:

- bővítse ismereteit a könyvek és a könyvnyomtatás történetével
- ismerjen meg további bibliográfiai adatokat
- tartalmi szempontból tudja csoportosítani a könyveket
- ismerje meg és használja a szótárakat

Témakörök, óraszámok:

- könyvtörténet, könyvnyomtatás története; további bibliográfiai adatok megismerése (alcím, megjelenés éve, ISBN szám), könyvek csoportosítása (szépirodalmi, ismeretközlő) (1)
- szótárak (helyesírási szótár, értelmező kéziszótár) (1)

4. évfolyam

Alapkövetelmények, feladatok:

- bővítse ismereteit könyvtártörténettel
- ismerje meg a különböző típusú információhordozókat
- ismerje meg és tudja használni a gyerekek számára készült folyóiratokat
- kerületi gyermekkönyvtárban történő látogatás alkalmával ismerje meg a helyi szolgáltatásokat

Témakörök, óraszámok:

- könyvtártörténet, különböző típusú információhordozók ismerete (folyóirat, hangkazetta, videofilm, stb); a gyerekek számára készült folyóiratok ismerete, használata (1)
- látogatás a kerületi gyermekkönyvtárban, helyi szolgáltatások megismerése (katalógus, sorozatkatalógus) (2)

5. évfolyam

Alapkövetelmények, feladatok:

- ismerje meg könyvtár főbb tereit, állományrészeit (tudja meg mi az a raktári rend és raktári jelzet)
- ismerje meg a könyvtárak alapszolgáltatásait
- állítsa fel a viselkedési, használati, kölcsönzési szabályokat
- ismerje meg a különböző dokumentumtípusokat
- ismerje meg és használja a segédkönyveket

Témakörök, óraszámok:

- raktári rend (főbb állományok, feliratok, választólapok); könyvtári szolgáltatások, szabályok; raktári jelzet (1)
- dokumentumtipológia (nyomtatott és nem nyomtatott, könyv, időszaki kiadványok, sajtótermékek)
- segédkönyvek: szótár, lexikon, enciklopédia (1)

6. évfolyam

Alapkövetelmények, feladatok:

- az iskolai könyvtár eszköztárának készségszintű használata
- könyvtárlátogatás során a kerületi könyvtárban ismerje meg és használja a könyvtári szolgáltatásokat
- könyvtári katalógus funkciójának megértése, katalóguscédula értelmezése
- kézi- és segédkönyvek használatának gyakorlása, tudjon a megadott témához információkat gyűjteni és rendszerezni

Témakörök, óraszámok:

- könyvtárlátogatás keretein belül a könyvtári szolgáltatások használata (katalógus, katalóguscédula értelmezése); kézi- és segédkönyvek segítségével információk gyűjtése (2)

7. évfolyam

Alapkövetelmények, feladatok

- ismerje meg a különböző könyvtártípusokat
- tudjon keresni egy-egy témához a tárgyi katalógusokból, ismerje meg az ETO főosztályait, próbáljon meg egy-egy témához tárgyszavakat alkotni, ismerje meg a különböző keresések alapvető lépéseit
- bibliográfiai hivatkozás, forrásfelhasználás
- tudja elkülöníteni a saját és más gondolatait
- tudja azonosítani a felhasznált forrásokat a dokumentumok főbb adatainak megnevezésével

Témakörök, óraszámok

- különböző könyvtártípusok (nemzeti-, szak- iskolai-, közkönyvtár, könyvtári rendszer) (1);
- ETO főosztályainak megismerése, tárgyszavak alkotása, különböző keresések lépéseinek megismerése (1)
- bibliográfiai hivatkozás, forrásfelhasználás, saját és más gondolatainak elkülönítése, felhasznált források azonosítása a dokumentumok főbb adatainak megnevezésével (1)

8. évfolyam**Alapkövetelmények, feladatok**

- tudja irányítottan alkalmazni a könyvtári szolgáltatásokat
- tudjon információt keresni megadott témához
- tudja kifejezni a keresett témát tárgyszóval
- tudjon megadott szempontok szerint keresni az iskolai és lakóhelyi elektronikus könyvtári katalógusban
- forráskeresés ismerete katalógus és bibliográfia segítségével

Témakörök, óraszámok

- könyvtári szolgáltatások irányított alkalmazása, információkeresés, keresett téma kifejezése tárgyszóval (1)
- megadott szempontok szerint való keresése az iskolai és lakóhelyi elektronikus könyvtári katalógusban, forráskeresése katalógus és bibliográfia segítségével (2)

9. évfolyam**Alapkövetelmények, feladatok**

- ismerje meg a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárat és az Országos Széchényi könyvtár működését

Témakörök, óraszámok

- könyvtárlátogatás: Fszek (2);
- könyvtárlátogatás: OSZK (2).

10. évfolyam**Alapkövetelmények, feladatok**

- tudja használni a közhasznú adatbázisokat
- tudja részletesen használni a MEK és Neumann-ház elektronikus katalógusait
- tudja vizsgálni az információ hitelességét

Témakörök, óraszámok

- közhasznú adatbázisok használata (Az elektronikus információkeresés technikái, szabályai. Tematikus keresők, keresőgépek, metakeresők használata (2);
- részletesebben a MEK és Neumann-ház használata. Elektronikus katalógusok használata.(2)
- információforrások hitelességének vizsgálata, többféle forrásra épülő gyűjtőmunka, idézet jelölése (2)

11. évfolyam – érettségi előkészítő

Alapkövetelmények, feladatok

- korábbi évfolyamon tanultak átisméltése
- érettségi vizsgára való felkészítés

Témakörök, óraszámok:

- könyvtár fogalma, típusai; eligazodás a könyvtárban: olvasóterem, szabadpolcos rendszer; helyben használható és kölcsönözhető könyvtári állomány; könyvtári szolgáltatások (1)
- dokumentumtipológia (nyomtatott, nem nyomtatott) (1)
- katalógusok, adatbázisok, közhasznú információs források (2)

Szükséges taneszközök

A törvényi előírásoknak megfelelően megfelelő összetételű, elrendezésű és feltártságú könyvtári állomány, különös tekintettel a kézikönyvtárra. (A könyvtár állományába tartoznak a könyvek, folyóiratok, nem nyomtatott dokumentumok és a használatukhoz szükséges eszközök.), könyvtárismereti tankönyvek, feladatgyűjtemények, tanári kézikönyvek, könyvtári szoftverek, adatbázisok és a használatukhoz szükséges hardver; az önálló tanulást segítő szoftverek.

Ellenőrzés, értékelés, minősítés

Az egyes évfolyamok végén a tanulók könyvtárhasználati tudását, az ismeretek alkalmazási szintjét néhány feladat (munkafüzet, tesztlap) megoldásával célszerű értékelni.

A diagnosztikus mérés a 7. és a 8. évfolyam elején javasolt.

A könyvtári tájékozódás, információfeldolgozás minősítésének - a terület tantárgyközelsége miatt - más tantárgyak értékelési szempontjai között is helyet kap.

Tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Megfelelően a 2012. évi CXXV. törvény a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény módosításának és a 16/2013 EMMI rendeletnek, iskolánkban a tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei:

Általános szempontok:

- A kerettanterv alapvető célkitűzéseinek teljesen megfeleljenek.
- A taneszköz nyomdai kivitelezése legyen alkalmas a tantárgy óraszámának és igényeinek megfelelő használatra több tanéven keresztül.
- Minősége, megjelenése legyen alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására;
- Legyen feladatokban gazdag.
- Az egyéni haladást jól szolgáló, differenciált tanulást-tanítást támogató,
- Az önálló tanulásra ösztönző, azt lehetővé tevő, tehát a tanulásirányítást támogató.
- Legyen motiváló hatású,
- Tartalmazzon utalást más tantárgyak tartalmára.
- A tanultakat rendszerező és jól strukturált.
- Tipográfiaiailag jól szerkesztett (pl. ábrák, kiemelések), didaktikailag jól felépített tankönyv legyen.
- A korosztálynak megfelelő nyelvezet és stílus használjon.
- Az ábrák és képek mennyisége, minősége és tartalma igazodjon a fejlesztési követelményekhez;
- Sokféle feladatot tartalmazzon a könnyűtől a nehézig;
- A taníthatóság-tanulhatóság feltétele a tankönyv jó tagoltsága. A nagy fejezetek és a leckék legyenek arányosak – már a könyv tagoltsága emelje ki a témakör sajátosságait.
- Különbüljenek el a különböző didaktikai funkciójú szövegrészek (pl. törzsanyag, kiegészítő anyag, olvasmányok, kérdések, feladatok).

Az iskola tanárai áttekintik a következő tanévre rendelhető tankönyvek jegyzékét, személyesen megnézik a kiadványokat. A kiválasztásnál kiemelt hangsúlyt fektetnek az iskola Helyi tantervére, annak tartalmára, követelményeire. Fő szempont, hogy iskolánk gyermekei a nekik megfelelő tankönyvekből tanuljanak.

Az általános iskolai évfolyamokon ez legyen: színes, érdekes, munkára készítő, különböző tudású diákoknak is sikert jelentő feladatokat tartalmazó, változatos. Figyelembe kell vennünk 1-4. évfolyamon a kisdíákok órarendje kialakításánál, hogy tankönyveik aznapi súlya 3 kg-nál nem lehet több.

A gimnáziumi évfolyamokon differenciálásra módot adó, forrásanyagokban gazdag, változatos, további munkára ösztönző.

Az ingyenes tankönyveket a diákok az iskola Könyvtárából kölcsönzik ki tanév elején, majd a tanév végén visszaadják. Kivételt képeznek a gimnáziumi évfolyamokon az érettségi tantárgyak tankönyvei, melyeket az érettségit követően kell visszaadni a leérettségizett fiataloknak. Ha valaki tanév során elmegy az iskolából, vagy tanulmányait másik iskolában folytatja, köteles a nála található iskolai tankönyveket visszaadni.

Májusban minden tanulóval egyeztetünk arról, hogy mely tankönyveket tudja a tanév végén visszaadni, majd közzétesszük, hogy a következő évben mely tankönyveket adjuk a Könyvtárból a diákoknak.

A tanulók értékelése, minősítése

Az értékelés szempontjai

Iskolánkban az értékelés szerves részét képezi a gyermekek fejlődését, tudatos fejlesztését segítő nevelésnek.

A tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végezzük, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez, valamint figyelembe vesszük, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.

Tanulók értékelési rendszerének alapelvei

Már az iskolába lépés első napjaiban megkezdődik a közös értékrend kialakítása. Ezáltal válik minden osztály – a nagy közösségben – egyedivé. A tanulók - a saját maguk által, pedagógusi segítséggel kialakított szabályokat, értékrendet – könnyebben betartják és egymással is betartatják.

Kezdetben a rövidtávú célok kitűzésén, s azok következetes, azonnali értékelésén van a hangsúly. Így az első osztályban a nap mindig értékeléssel zárul, ahol a tanulók magukról is, egymásról is véleményt mondanak. A jutalom elsősorban maga a tevékenység és annak sikeres elvégzése, valamint a tanító és a társak elismerése.

Az életkori sajátosságokat is figyelembe véve: az első és második osztályban közvetlen visszajelzésre is szükségük van a növendékeknek. A tárgyi jutalom (apró virágok, csillagok, gyöngyök, stb.) sem marad el, de ez a jutalmazási forma mindig összekapcsolódik valamely szimbolikus jutalommal (például: kis virágok, ha megfelelő számban összegyűltek, beválthatók egy közös játékra, valamilyen kedvelt tevékenységre). A pedagógus a jutalmul szolgáló tárgyakat rendszeresen változtatja. Így mód nyílik arra, hogy az a tanuló, aki adott időszakban nagyon kevés jutalmat kapott, "új életet" kezdjen a megváltoztatott értékelő rendszerrel.

A szabályok kialakítása – a tanár kínálta keretek között – közösen zajlik. Ebben a munkában, és a rend betartásában a felnőtt példamutatásán, megbízható, elfogadó, támaszt nyújtó és határtartó személyiségén van a hangsúly. A tanár magatartásán keresztül a gyerekek megérezhetik, hogy mindannyian mások vagyunk, s mindenkiben van valami – csak rá jellemző - jó. Ezen tulajdonságok elismerésével, hangsúlyozásával a gyerekeknek könnyebb lesz a csoport (az egyén számára) kellemetlenebb szabályait is betartani. A tévedés lehetőségét, elfogadhatóságát is a tanító személyén keresztül tapasztalják meg a gyerekek.

Pedagógusainknak folyamatosan, rendszeresen össze kell vetniük a tanulók fejlődéséről nyert adatokat a tanulók fejlődése iránt támasztott követelményekkel.

Ellenőrzésnél, értékelésnél nem szorítkozhatunk csupán az ismeretek, készségek értékelésére, folyamatosan kell értékelnünk a tanuló képességeinek, magatartásának, egész személyiségének fejlődését.

Törekedjünk arra, hogy minél több adattal rendelkezünk a tanulókról, fejlődésükről, problémáikról, ezért az ismeretek feldolgozásának különböző szakaszaiban, valamint az órán

kívüli tevékenység közben is figyeljük a tanuló magatartását, érdeklődését, figyelmét, fejlődésének jegyeit.

Ügyelnünk kell arra, hogy ne csak a szorosabb értelemben vett szaktárgyi tudást és előrehaladást, hanem a tanuló valamennyi tevékenységét és ezekben elért fejlődését értékeljük.

Vegyük figyelembe a gyermekek jellemző vonásait, élettani sajátosságait és a közösségben elfoglalt helyzetüket.

Értékelésünk minél tényyszerűbb legyen, s arról tájékoztassa a tanulót, hogy tennivalójának mely részét oldotta meg sikeresen, hol miben hibázott, mi lehet a hiba oka, és mit kell tennie a hibák kijavítására.

Az osztályzat önmagában nem mutat rá a helyes és helytelen megoldásra, és nem szembesíti a tanulót a valós teljesítményével.

Teremtsünk megfelelő légkört az ellenőrzéshez! A gyerekek értsék és érezzék, hogy az ellenőrzés – és a vele együtt járó értékelés – arra szolgál, hogy tájékoztassuk őket arról, hogy a megfelelő ütemben, a megfelelő irányba haladnak-e a tanulásban.

A készségi tárgyak érdemjegyeivel motiváljuk, ne csak a kész produktumot értékeljük, hanem az odavezető utat, akarat-befektetést is!

Iskolánk egyik fő jellemzője, hogy épít a gyerekek kreativitására, kezdeményezéseire, ezért nagy hangsúlyt kap az osztályzatok kialakításakor az órákon való aktív részvétel. Ez különösen azoknál a tanulóknál fontos, akiknek részképesség zavara vagy fizikai adottsága miatt az írásbeli feladatok az átlagosnál nagyobb nehézséget jelentenek.

A félévi, ill. az év végi osztályzatok egyik összetevője a témakörök lezárásaként íratott felmérők, témazáró dolgozatok érdemjegyei. A folyamatos információcsere érdekében a kijavított írásbeli munkákat a tanulókkal hazaküldjük, hogy a szülők azonnali visszajelzést kapjanak gyermekük addigi teljesítményéről.

A növendékekkel foglalkozó tanárok meghallgatása után a nevelő testület évenként, tantárgyanként dönt a továbbhaladásról.

A lassú érés lehetőségét, a fejlődés mértékének különbözőségét tartjuk szem előtt, ezért – amennyire ez lehetséges – elkerüljük az évismétlést.

A társas kapcsolatok fejlesztése, a közösség ösztönző hatásának felhasználása, az iskola pedagógiai koncepciójának egyik legfontosabb eleme. Ez indokolja, hogy még olyan esetben sem javasoljuk két évfolyam összevont elvégzését, amikor a tanuló teljesítményei ezt lehetővé tennék. A kiemelkedő képességű tanulók esetében az egyéni fejlesztés, a tehetséggondozás tűnik a megfelelő megoldásnak. Előrehozott érettségi a törvényi előírásoknak megfelelően tehető.

A Kincskereső Tagiskola osztályainak sajátos értékelőlapjai

A reformpedagógiák hagyományaira építve nevelőtestületünk 1989-ben alakította ki a szöveges értékelési rendszerét, amelyet jelenleg a VIII/3231-1/KOZNEVTART iktatószámú határozat alapján használ.

A negyedéves értékelés

Először a tanuló maga töltik ki az értékelő lapot, így vet számot a körülbelül két-három hónapnyi (egy negyedéves) munkájával, és szembesül saját elvárásaival. Ez az értékelési rendszer az egyik útja az önértékelés és önismeret fejlesztésének, amely a Kincskereső Tagiskola személyiségfejlesztő munkájának sarokköve. Az osztálytanító, majd a szaktanárok már a tanuló által kitöltött ívvel dolgoznak. A pedagógusoknak módjuk van az ötfokú értékelésen kívül az egyéni elismerések, tanácsok szöveges megfogalmazására is. A negyedéves értékelések kiosztása osztálykeretben történik, ahol tanulónként elhangzanak a legfontosabb eredmények, változások. Az ív kitöltésekor végzett egyéni önismereti munka kibővül a társaktól, a pedagógustól kapott visszajelzésekkel. A diáknak itt is módja van kifejtésnek akár a társaitól, akár a tanáraitól eltérő álláspontját.

Iskolalevél

Az év végét lezáró, bizonyítvány jellegű értékelés az iskolalevél. (Csak a minisztérium által kibocsátott bizonyítvánnyal együtt érvényes, amely tartalmazza a tanulók adatait, mulasztását, felsőbb osztályba való lépésének engedélyét, hivatkozva az Iskolalevélre.) Összefoglalja a negyedéves értékelés alapján az egész éves munkát, a bizonyítvány elkülöníthetetlen része. Az állítások háromváltozós nyitott mondatok. A megfelelő változó aláhúzásával válik egyértelművé, igazzá az állítás.

pl.: Kezdeményezően – együttműködve – többszöri kérésre
veszel részt tevékenységeinkben.

A személyre szóló megjegyzésre itt is lehetőség van a tantárgyak után elhelyezett Utóirat c. részben.

Az ellenőrzés lehetséges formái

A tanulói tudás felmérése történhet:

- szóban
- írásban
- gyakorlatban
- tanítási időn kívül elvégzett feladat formájában.

A szóbeli feleleteknek és ezek értékelésének megfelelő arányban kell szerepelniük.

Írásbeli felelet felöllelhet:

Egy órai anyagot:

- nem szükséges előre bejelenteni;
- a tanár döntése alapján lehet teljes értékű, vagy rész jegy.

Több tanítási óra tananyagának ismeretét:

- egy tanórával előbb be kell jelenteni;
- egy teljes értékű jegynek számít.

Egy nagyobb tanítási egységet:

- előre be kell jelenteni;
- biztosítani kell a megfelelő felkészülési időt (legalább egy hét);
- egy napon kettőnél több ilyen típusú írásbeli számonkérés nem íratható meg;
- különböző szempontok alapján több jegy is adható rá;
- *hétfői számonkérésnél*: a felkészülésre legalább öt munkanapot kell biztosítani.
- Készségtárgyak esetén a tananyag elsajátításának ellenőrzése gyakorlatban is történik.
- A tanítási időn kívül elkészített feladattal ellenőrizzük, hogy a tanuló az elsajátított ismereteket képes-e önállóan feldolgozni. Ez lehet pl.: kutatómunka, kiselőadás, otthoni dolgozat, stb.
- Normál és intenzív csoportok kialakításával erősítjük a motiváltságot és növeljük az aktivitást.
- Különösen fontosak a helyi tanterv nagyobb anyagrészt magába foglaló felmérői, ill. a helyi vizsgarendben szerzett érdemjegyek.
- Ha pedagógiai szempontból a szaktanár és az osztályfőnök / évfolyamfelelős indokoltnak tartja, soron kívüli javító dolgozat megírására is van lehetőség.
- A tanórai ellenőrzéseknek folyamatosaknak és rendszereseknek kell lenniük. A tanulóknak és tanáraiknak, valamint a tanulók szüleinek is látniuk kell az előrehaladást, vagy a nehézségeket.
- Az értékelési folyamat kizárólag előremutató, fejlődési lehetőségeket biztosító lehet.
- Szükség van 2-3 havonkénti eredménymérésre summatív, ill. diagnosztikai jelleggel.

Az ellenőrzés, értékelés elsősorban diagnosztikai funkciójú, mellyel a tanulók aktuális felkészültségi szintjéről kívánunk tájékozódni.

Tanulmányi munka értékelése

- 1. évfolyamon** félévkor és év végén a tanulók munkáját szövegesen értékeljük minden iskolánkban.
- 2. évfolyamon** félévkor **szövegesen, majd év végén érdemjeggyel értékelünk** a Bethlen Gábor Általános Iskola és Gimnázium székhelyén.
- 3.- 4. évfolyamon** félévkor és év végén a tanulók munkáját:
  - a Kincskereső Tagiskolában csak szövegesen (4. év végénérdemjeggyel),
  - a Montessori Tagiskolában érdemjeggyel és szövegesen,
  - a Bethlen Gábor Általános Iskola és Gimnázium székhelyén pedig csak érdemjegyekkel értékeljük.

2. év végétől a 12. évfolyamig: a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben és év végén minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.

A 3.-12. évfolyamon a félévi és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

Félévenként minimálisan három osztályzatot kell adni a tanulóknak.

A Montessori Tagiskolában a magyar irodalom és a magyar nyelv tantárgyak külön-külön kerülnek értékelésre a helyi tantervben meghatározott tananyagok szerint. A Montessori Tagiskolában felső tagozaton a témazáró dolgozatok 150%-os súlyozással számítanak bele a tantárgyi átlagba.

A diákok tudásukról írásban vagy szóban adhatnak számot.

Az írásbeli számonkérés formái:

- **teszt, röpdolgozat:** egy óra, vagy néhány óra tananyag-mennyiség elsajátítását ellenőrzi, rövidebb időt kíván, ugyanakkor a folyamatos tanulást ösztönzi és jó eszköze lehet a tanulási folyamat közbeni formatív értékelésnek.
- **témazáró dolgozat:** egy témakör tudásanyagát kéri számon. Többféle tudáselem komplex ellenőrzésére szolgál, az ismereteken túl, jártasságok, készségek szintjének felmérésére is lehetőséget ad.
- az ellenőrzés tárgyát képezheti egy alkotás, csoportmunka, projektmunka eredménye is, ami nem csak egyénileg, hanem akár párok, csoportok közös tevékenysége során is létrejöhet.

A szóbeli feleltetés szerepe és jelentősége abban áll, hogy a diákok tudásukról szóban adnak számot összefüggő felelet vagy kérdések és arra adott válaszok láncolatának formájában. A szóbeli felelet a tudásanyagról való számadás mellett alkalmas a nyelvi kifejezőképesség, választékos beszéd, kommunikáció fejlesztésére is.

Kiselőadás, prezentáció során a diák előre felkészül egy adott témáról, és azt IKT eszközökkel támogatott formában előadja.

Magyar nyelv és irodalom

2. osztály

Jeles (5): Olvasása folyamatos, pontos, tempója közelít az élőbeszédhez.

Szövegértése pontos.

Írása tetszetős, jól olvasható, többnyire hibátlanul ír.

Jó (4): Olvasása folyamatos, többször hibázik, tempója közelít az élőbeszédhez.

Szövegértése megfelelő.

Írásképe nem mindig szabályos, írása jól olvasható.
Kevés hibával ír.

Közepes (3): Olvasása szótagoló, pontatlan, tempója lassú.
Szövegértése bizonytalan.
Írása rendezetlen, sok hibával ír.

Elégséges (2): Betűzgetve, sok hibával olvas. Tempója lassú.
A szöveget segítséggel is csak nehezen érti meg.
Írása nehezen olvasható.
Írásban nehézséget okoz a tanult nyelvtani szabályok alkalmazása.

Elégtelen (1) Teljesítménye nem éri el az elégséges szintet.

3. osztály

Jeles (5): Olvasása kifejező, folyamatos, pontos.
Tempója az élőbeszédnek megfelelő.
Az olvasott szövegeket önállóan megérti.
A szövegek tartalmát lényegre törően, pontosan mondja el.
Írásmunkái pontosak, rendezettek.
A tanult nyelvtani ismereteket, szabályokat tudja, többnyire helyesen alkalmazza.
Szövegalkotása kiemelkedő, élményszerű, mondatai értelmesek, összefüggőek.

Jó (4): Olvasása kifejező, folyamatos.
Kevés hibával olvas.
Tempója az élőbeszédnek megfelel.
Az olvasott szövegeket önállóan megérti.
A szövegek tartalmát kevés hibával mondja el.
Írásmunkáiban néha téveszt.
A tanult nyelvtani ismereteket tudja, kevés hibával alkalmazza.
Szövegalkotása megfelelő, mondatai értelmesek, összefüggőek, fogalmazásai érdekesek.

Közepes (3): Olvasása szótagoló, akadozó, pontatlan. Tempója közelít az élő beszédhez.
Az olvasott szövegeket segítséggel éti meg.
A szövegek tartalmát kérdések segítségével mondja el.
Írásmunkáiban sokszor hibázik, írásképe rendezetlen.
A tanult nyelvtani ismeretekben bizonytalan, sokszor hibásan alkalmazza.
Szövegalkotása megfelelő, igazodik a témához.

Elégséges (2): Olvasása szótagoló, sok hibával olvas. Tempója lassú.
Az olvasott szövegeket nehezen érti meg.
Az olvasott szövegek tartalmát csak kérdések segítségével mondja el.
Írásképe szabálytalan, írástempója lassú, sok hibával ír.
A tanult nyelvtani szabályokat többnyire nem ismeri.
Mondatalkotása bizonytalan.

Elégtelen (1) Teljesítménye nem éri el az elégséges szintet.

4. osztály /félév/

- Jeles (5):** Olvasása kifejező, folyamatos, pontos. Tempója az élőbeszédnek megfelelő. Az olvasott szövegeket önállóan megérti. A szövegek tartalmát lényegre törően, pontosan mondja el. Írásmunkái pontosak, rendezettek. Többnyire pontosan alkalmazza a tanult szabályokat. Szövegalkotása kiemelkedő, élményszerű, mondatai értelmesek, összefüggőek.
- Jó (4):** Olvasása kifejező, folyamatos. Kevés hibával olvas. Tempója az élőbeszédnek megfelelő. Az olvasott szövegeket önállóan megérti, tartalmát kevés hibával mondja el. Írásmunkáiban néha téveszt. A tanult nyelvtani ismereteket tudja, kevés hibával alkalmazza. Szövegalkotása megfelelő, mondatai értelmesek, összefüggőek, fogalmazásai érdekesek.
- Közepes (3):** Olvasása szótagoló, akadozó, pontatlan. Tempója közelít az élőbeszédhez. Az olvasott szövegeket segítséggel éti meg. A szövegek tartalmát kérdések segítségével mondja el. Írásmunkáiban sokszor hibázik, írásképe rendezetlen. A tanult nyelvtani ismeretekben bizonytalan, azokat sokszor hibásan alkalmazza. Szövegalkotása megfelelő, igazodik a témához.
- Elégséges (2):** Olvasása szótagoló, sok hibával olvas. Tempója lassú. Az olvasott szövegeket nehezen érti meg. Az olvasott szövegek tartalmát csak kérdések segítségével mondja el. Írásképe szabálytalan, írástempója lassú, sok hibával ír. A tanult nyelvtani szabályokat többnyire nem ismeri. Mondatalkotása bizonytalan.
- Elégtelen (1):** Teljesítménye nem éri el az elégséges szintet.

Matematika

2. osztály

- Jeles (5):** Számfogalma 100-as számkörben kialakult. Alapműveleteket pontosan végzi. Szöveges feladatokat önállóan megoldja.
- Jó (4):** Alapműveletekben néha hibázik. Számfogalma 100-as számkörben jó. Szöveges feladatokat kevés segítséggel oldja meg.
- Közepes (3):** Alapműveletekben többször hibázik. Számfogalma 100-as számkörben bizonytalan. Szöveges feladatokat sok segítséggel oldja meg.
- Elégséges (2):** Alapműveletekben gyakran hibázik. Számfogalma kialakulatlan. Szöveges feladatokat csak segítséggel tudja megoldani.
- Elégtelen (1)** Teljesítménye nem éri el az elégséges szintet.

3. osztály

- Jeles (5):** Számfogalma a tanult számkörben kialakult.
A szóbeli és írásbeli (év végén) alpműveleteket pontosan végzi.
Mérésekben, mértékegységekben biztos.
Szöveges feladatokat önállóan megoldja.
- Jó (4):** Számfogalma a tanult számkörben jó.
A szóbeli és írásbeli (év végén) alpműveletekben néha hibázik.
Mérésekben, mértékegységekben néha hibázik.
Szöveges feladatokat kevés segítséggel oldja meg.
- Közepes (3):** Számfogalma a tanult számkörben bizonytalan.
A szóbeli és írásbeli (év végén) műveletekben többször hibázik.
Mérésekben, mértékegységekben többször hibázik.
Szöveges feladatokat sok segítséggel oldja meg.
- Elégséges (2):** Számfogalma a tanult számkörben kialakulatlan
A szóbeli és írásbeli (év végén) műveletekben gyakran hibázik
Mérésekben, mértékegységekben gyakran hibázik
Szöveges feladatokat csak segítséggel tudja megoldani.
- Elégtelen (1)** Teljesítménye nem éri el az elégséges szintet.

4. osztály /félév/

- Jeles (5):** Számfogalma a tanult számkörben kialakult
A szóbeli és írásbeli alpműveleteket pontosan végzi
Mérésekben, mértékegységekben biztos
Szöveges feladatokat önállóan megoldja.
Geometriai ismeretekben kiemelkedő.
- Jó (4):** Számfogalma a tanult számkörben jó
A szóbeli és írásbeli) alpműveletekben néha hibázik
Mérésekben, mértékegységekben néha hibázik
Szöveges feladatokat kevés segítséggel oldja meg
Geometriai ismeretei megfelelőek.
- Közepes (3):** Számfogalma a tanult számkörben bizonytalan
A szóbeli és írásbeli (év végén) műveletekben többször hibázik
Mérésekben, mértékegységekben többször hibázik
Szöveges feladatokat sok segítséggel oldja meg
Geometriai ismeretei bizonytalanok.
- Elégséges (2):** Számfogalma a tanult számkörben kialakulatlan
A szóbeli és írásbeli (év végén) műveletekben gyakran hibázik
Mérésekben, mértékegységekben gyakran hibázik
Szöveges feladatokat csak segítséggel tudja megoldani.
Geometriai ismeretekben gyenge.
- Elégtelen (1)** Teljesítménye nem éri el az elégséges szintet.

Környezetismeret

2. osztály

- Jeles (5):** Természeti jelenségek iránt érdeklődő
Összefüggéseket felfedezi
Megfigyelései pontosak, azokat önállóan meg tudja fogalmazni.
- Jó (4):** Természeti jelenségek iránt érdeklődő
Az összefüggéseket megérti
Megfigyelései többnyire pontosak, és általában meg tudja fogalmazni.
- Közepes (3):** Természeti jelenségek iránti érdeklődése felkelthető
Az összefüggéseket rávezetéssel érti meg
Megfigyelései felületesek, azokat csak segítséggel tudja megfogalmazni.
- Elégséges (2):** Természeti jelenségek iránt nem érdeklődik
Az összefüggéseket segítséggel és nehezen látja át
Megfigyelései során irányítást igényel.
- Elégtelen (1)** Teljesítménye nem éri el az elégséges szintet.

3. osztály

- Jeles (5):** Természeti jelenségek iránt érdeklődő.
Az összefüggéseket felfedezi.
Megfigyelései pontosak, azokat önállóan meg tudja fogalmazni.
A tanultakról biztos a tudása.
- Jó (4):** Természeti jelenségek iránt érdeklődő.
Az összefüggéseket felfedezi.
Megfigyelései többnyire pontosak, és általában meg tudja fogalmazni.
A tanultakról pontosan beszámol.
- Közepes (3):** Természet jelenségei iránt érdeklődése felkelthető.
Az összefüggéseket rávezetéssel érti meg.
Megfigyelései felületesek, azokat csak segítséggel tudja megfogalmazni.
A tanultakról segítséggel számol be.
- Elégséges (2):** A természet jelenségei iránt nem érdeklődik.
Az összefüggéseket segítséggel és nehezen látja át.
Megfigyelései során irányítást igényel.
A tanultakat nehezen idézi fel.
- Elégtelen (1):** Teljesítménye nem éri el az elégséges szintet.

4. osztály /félév/

- Jeles (5):** Természeti jelenségek iránt érdeklődő.
Az összefüggéseket felfedezi.
Megfigyelései pontosak, azokat önállóan meg tudja fogalmazni.
A tanultakról biztos a tudása.
- Jó (4):** Természeti jelenségek iránt érdeklődő.

Az összefüggéseket felfedezi.
Megfigyelései többnyire pontosak, és általában meg tudja fogalmazni.
A tanultakról pontosan beszámol.

Közepes (3): Természet jelenségei iránt érdeklődése felkelthető.
Az összefüggéseket rávezetéssel érti meg.
Megfigyelései felületesek, azokat csak segítséggel tudja megfogalmazni.
A tanultakról segítséggel számol be.

Elégséges (2): A természet jelenségei iránt nem érdeklődik.
Az összefüggéseket segítséggel és nehezen látja át.
Megfigyelései során irányítást igényel.
A tanultakat nehezen idézi fel.

Elégtelen (1): Teljesítménye nem éri el az elégséges szintet.

Testnevelés

2. osztály

Jeles (5): Mozgása összerendezett. A gimnasztikai gyakorlatokat ütemtartással, pontosan hajtja végre.
A sportjátékok, versengések, mozgássorozatok szabályait érti és igazodik ezekhez.
Konfliktus- helyzetben is sportszerűen viselkedik.

Jó (4): Mozgásának összerendezettsége fejlődő. A gimnasztikai gyakorlatokat többnyire ütemtartással, pontosan hajtja végre. A sportjátékok, versengések, mozgássorozatok szabályait érti, de időnként nem tartja meg azokat. Előfordul, hogy türelmetlenül, sportszerűtlenül viselkedik a társaival.

Közepes (3): Mozgása bizonytalan, összerendezetlen. A gimnasztikai gyakorlatokat nem mindig hajtja végre ütemtartással. A sportjátékok, versengések, mozgássorozatok szabályait többnyire ismeri, de előfordul, hogy nem tartja be azokat.

Elégséges (2): Törekszik a feladatok adekvát végrehajtására. A sportjátékok, versengések, mozgássorozatok szabályait ismeri, de csak ritkán tartja be azokat.

Elégtelen (1): Nem törekszik a feladatok adekvát végrehajtására. Meggondolatlan/ türelmetlen/ erőszakos viselkedésével veszélyezteti saját és mások testi épségét.

3. osztály

Jeles (5): A sportjátékok, versengések, mozgássorozatok szabályait érti és betartja. Minden helyzetben sportszerűen viselkedik.
A gimnasztikai gyakorlatokat az utasításoknak megfelelően, pontosan, esztétikai igényességgel hajtja végre. A szökdeléseket, ugrásokat összerendezetten hajtja végre.
A kislabda-hajítás mozdulatait megfelelő technikával végzi.

Jó (4): A sportjátékok, versengések, mozgássorozatok szabályait érti, de időnként nem tartja be. Előfordul, hogy türelmetlenül, sportszerűtlenül viselkedik. A gimnasztikai gyakorlatokat az utasításoknak megfelelően hajtja végre, de esztétikai igényességre még nem törekszik. Az ugrásokat összerendezetten

hajtja végre, de kar- és lábmunkája, ill. elrugaszkodása nem elég erőteljes. A kislabda-hajítás mozdulatait gyakran hibás technikával végzi.

Közepes (3): A sportjátékok, versengések, mozgássorozatok szabályait többnyire érti, de gyakran nem tartja be. A gimnasztikai gyakorlatokat legtöbbször pontatlanul hajtja végre, nem törekszik az utasítások tudatos megfigyelésére. Az ugrásokat nem összerendezetten hajtja végre, mert kar- és lábmunkája nincs összhangban, ill. elrugaszkodása nem elég erőteljes. A kislabda-hajítás mozdulatait gyakran hibás technikával végzi.

Elégséges (2): Törekszik a feladatok adekvát végrehajtására. A sportjátékok, versengések, mozgássorozatok szabályait ismeri, de csak ritkán tartja be azokat.

Elégtelen (1): Nem törekszik a feladatok adekvát végrehajtására. Meggondolatlan/ türelmetlen/ erőszakos viselkedésével veszélyezteti saját és mások testi épségét.

4. osztály/félév végén/

Jeles (5): A sportjátékok, versengések, mozgássorozatok szabályait érti és betartja. Minden helyzetben sportszerűen viselkedik. A gimnasztikai gyakorlatokat az utasításoknak megfelelően, pontosan, esztétikai igényességgel hajtja végre. A tornagyakorlatokat koordinált mozgással és esztétikai igényességgel hajtja végre, tud egyensúlyozni, támasz-, és függéshelyzetben saját testtömegének megtartására és mozgatására is képes. A kötélmászást lábkulcsolással végzi. Tud kitartóan futni, futással együtt járó tevékenységet végezni, futását a változó feltételeknek megfelelően szabályozni. A kislabda-hajítást megfelelő technikával végzi, célba dobása pontos.

Jó (4): A sportjátékok, versengések, mozgássorozatok szabályait érti, de időnként nem tartja be. Előfordul, hogy türelmetlenül, sportszerűtlenül viselkedik. A gimnasztikai gyakorlatokat az utasításoknak megfelelően hajtja végre, de esztétikai igényességre még nem törekszik. A tornagyakorlatok végrehajtásában mozgása és egyensúlyozása időnként bizonytalan. Támasz- és függéshelyzetekben saját testtömegét nehezen tudja megtartani, mozgatni alig képes. A kötélmászást hibás technikával végzi. Tud kitartóan futni, futással járó tevékenységet végezni, de futását nem mindig képes a változó feltételeknek megfelelően szabályozni. A kislabda-hajítás mozdulatait többnyire helyes technikával végzi, célba dobása pontatlan.

Közepes (3): A sportjátékok, versengések, mozgássorozatok szabályait többnyire érti, de gyakran nem tartja be. A gimnasztikai gyakorlatokat legtöbbször pontatlanul hajtja végre, nem törekszik az utasítások tudatos megfigyelésére. A tornagyakorlatok végrehajtásában mozgása és egyensúlyozása gyakran bizonytalan. Támasz- és függéshelyzetekben saját testtömegének megtartására és mozgatására nem képes. Egyelőre nem tud felmászni a kötéltre. Nem képes kitartóan futni, futással járó tevékenységet végezni, de rövidebb távon, futását képes a változó feltételeknek megfelelően szabályozni. A kislabda-hajítást hibás technikával végzi, célba dobása pontatlan.

Elégséges (2): Törekszik a feladatok adekvát végrehajtására. A sportjátékok, versengések, mozgássorozatok szabályait ismeri, de csak ritkán tartja be azokat.

Elégtelen (1): Nem törekszik a feladatok adekvát végrehajtására. Meggondolatlan/ türelmetlen/ erőszakos viselkedésével veszélyezteti saját és mások testi épségét.

Ének-zene /2., 3.osztály év vége, 4. osztály félév/

Jeles (5): A tanult dalokat ismeri, és jól el tudja énekelni.
A tanult ritmusértékeket ismeri, és jól alkalmazza

Jó (4): A tanult dalokat ismeri, és kevés hibával el tudja énekelni.
A tanult ritmusértékeket ismeri, és kevés hibával alkalmazza.

Közepes (3): A tanult dalok ismeretében bizonytalan.
A tanult ritmusértékeket segítséggel ismeri fel.

Elégséges (2): Törekszik a dalok megismerésére.
A ritmusértékeket csak segítséggel ismeri fel.

Elégtelen (1): Nem törekszik a dalok megismerésére és a ritmusértékek felismerésére.

Rajz és Technika /2., 3.osztály év vége, 4. osztály félév/

Jeles (5): Munkái szépek, pontosak.
Az eszközöket tökéletesen használja.

Jó (4): Munkái megfelelőek, rendezettek.
Az eszközöket általában jól használja.

Közepes (3): Munkái elkészítéséhez általában segítséget igényel.
Az eszközök használatában bizonytalan.

Elégséges (2): Munkái elkészítésében mindig segítséget igényel.
Eszközhasználata nem megfelelő.

Elégtelen (1): Nem törekszik munkái – képességeinek megfelelő – elvégzésére és a megfelelő eszközhasználatra.

A **Kincskereső Tagiskola** nevelőtestülete a 2-4. évfolyam időtartama alatt iskolát váltó tanulóknak a szöveges értékelésben megfogalmazottakon túl a következő szempontok alapján ad osztályzatot:

- a tanulók *portfóliója* (írásbeli egyéni és csoportos munkák, tudáspróbák, alkotások);
- a nevelőtestületi értekezleteken elhangzott, *dokumentált* értékelések.

4. osztály év végétől. a tanuló tudásának értékelése, minősítése:

Jeles (5); jó (4); közepes(3); elégséges (2); elégtelen (1).

JELES (5)

A tanuló biztos tárgyi tudással és annak gyakorlott alkalmazásával rendelkezik, melynek alapján önálló véleményt, gondolatokat, kérdéseket képes megfogalmazni. Kombinációs képességét az összefüggések és összevetések - tantárgyon belül és tantárgyak között egyaránt! - önálló megfogalmazásával, érvek és ellenérvek bemutatásával képes szemléltetni. Tárgyi tévedései, hibái és hiányai nincsenek.

Előadásmódja igényes, szabatos és folyamatos; igazi értelmező bemutatását tudja adni a tárgyalt anyagnak, beleszöve saját szókincsébe a tantárgy szaknyelvét.

Tartalmi és formai igényessége egyaránt kifogástalan, eszközhasználata biztos.

JÓ (4)

A tanuló ismeri és tudja, a használat szintjén is képes bemutatni tantárgyi jártasságát. Önálló megoldásokkal és hozott példák alapján egyaránt számot tud adni az adott tantárgyi témákról. Kisebb, nem alapvető területeket érintő hibák, tévedések illetve hiányok lehetnek tudásanyagában, melyeket azonban jelzésszerű segítségek kapcsán önállóan képes kimerítően kijavítani.

Előadásmódja szabatos, folyamatos, biztos tárgyi tudásról árulkodik, hallgatóságával szemben magyarázó és érthető.

KÖZEPES (3)

A tanuló a minimálisnál magasabb szintű és mélyebb tartalmú tudással rendelkezik az adott tantárgyból, s ezt képes bemutatni feladatokon keresztül illetve önálló előadásban. Ismeri és használja a tantárgy szaknyelvét, eszközeit, de nem elég gyakorlott és biztos ezeknek használatában. Alapvető szabályokat, összefüggéseket ismer, összehasonlításokról tud beszélni, de ezeknek felismerése illetve önálló példák alapján való szemléltetése már bizonytalan illetve kisebb segítséget igényel.

Előadásmódja a tudott területeknél folyamatos, a bizonytalanok esetében akadozó, hiányos - tehát kiegyenlítetlen és nem szakszerű.

ELÉGSEGES (2)

A minimális tantárgyi követelményeket teljesíti a tanuló (alapfogalmak ismerete és használata; az adott tantárgy alapvető eszközeit képes felismerni és használni stb.), a felismerés és bemutatás szintjén ezeket képes alkalmazni is. Alapvető műveleteket, feladatokat képes elvégezni, kis segítséggel hibáit kijavítani.

Előadásmódja érthető, fellelhető benne a tantárgy szaknyelve, a betanulás szintjéig képes tudását folyamatosan feltárni.

ELÉGTELEN (1)

A tanuló tárgyi tudása (fogalmak és használatuk; elméleti és gyakorlati tudás és annak alkalmazása stb.) a minimum követelmények alatt marad. Súlyos hibákat, tárgyi tévedéseket követ el, s ezeknek - kisebb jelzésre vagy segítségre - korrigálását nem képes végrehajtani.

Előadásmódja sem üti meg a minimális mértéket - akadozó, pongyola, hiányzik belőle az összpontosítás.

A tanuló jutalmazása, magatartása, szorgalma - minősítésének elvei

Bethlen-plakett

A Bethlen-plakett odaítélése a tantestület egyetértése alapján történik. **12. évfolyamos, végzős diáknak ítélhető oda** az Gimnáziumban 6 éven keresztül végzett:

- kiemelkedő tanulmányi eredménye és
- példamutató szorgalma, valamint
- versenyeken, pályázatokon való eredményes részvétele és
- az iskola érdekében végzett tevékenysége: kiemelkedő sport-, és/vagy kulturális tevékenysége alapján.

A jutalmazás részletes szabályait lásd még: Házirend vonatkozó része.

A tanuló magatartásának értékelése: példás; jó; változó; rossz.

MAGATARTÁS - ból adott érdemjegyek feltételei:

PÉLDÁS érdemjegyet kap az a tanuló, aki:

- a közösség kialakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményének megfelelő nyilvánításával, valamint példás viselkedésével elősegíti, és társait is erre ösztönzi,
- szereti a közösségi életet, szívesen tevékenykedik érte és benne,
- házirendet megtartja, és társait is erre ösztönzi,
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tisztelettudó, udvarias,
- fegyelmezett, megbízható, pontos, segítőkész.

JÓ érdemjegyet kap az a tanuló, aki:

- részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi, iskolai és az iskolai szervezésű, de az iskolán kívüli rendezvényen viselkedése ellen általában nincs kifogás
- a Házirendet és az iskolai együttélés szabályait általában megtartja
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tisztelettudó, udvarias
- fegyelmezett, segítőkész, általában megbízható, pontos

VÁLTOZÓ érdemjegyet kap az a tanuló, aki:

- aki a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, alakítására nincs befolyása, viselkedésével szemben kifogás merül fel, de igyekszik javulni
- a Házirendet és egyéb szabályokat csak ismételt állandó figyelmeztetéssel tartja be,
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben nem tisztelettudó és nem udvarias
- társai viselkedését közömbösen nézi, nem segít
- figyelme ingadozó, munkája pontatlan.

ROSSZ érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- munkájával a közösség fejlődését hátráltatja, iskolai és az iskolai szervezésű, de az iskolán kívüli viselkedésével rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be,
- közösségi munkát nem végez, másokat is visszatart, szándékosan árt a közösségnek,
- a Házirendet nem tartja meg ismételt figyelmeztetés ellenére sem,
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tiszteletlen, udvariatlan, nyegle,
- fegyelmezetlen, durván beszél, verekszik.

Szorgalom értékelése: példás; jó; változó; hanyag.

A szorgalmat minősítő osztályzat megállapításánál figyelembe kell venni:

- az elvárható tanulmányi munkát
- az életkörülmények befolyásoló szerepét
- a képességek szintjét

PÉLDÁS érdemjegyet kap az a tanuló:

- igényli tudása bővítését: *céltudatosan és ésszerűen* szervezi meg munkáját.
- munkavégzése pontos megbízható
- minden tárgyban elvégzi feladatát
- az önállóság szintje: önálló a munkában, önellenőrzése rendes
- kötelességtudata: magas fokú, munkatempója állandó, lankadatlan, mindig felkészült, figyel, érdeklődik.
- érdeklődése az iskolán kívüli ismeretanyagra is kiterjed. Egyes iskolai tárgyokban a tananyagon felül is produkál.

JÓ érdemjegyet kap az a tanuló:

- figyel az órákon, házi feladatait lelkiismeretesen elvégzi. az órákra lelkiismeretesen készül föl. Rendszeresen és megbízhatóan dolgozik.
- tudja mihez kell segítséget nyújtania a közösségben, rendszeresen dolgozik és ellenőrzi önmagát.
- általában felkészült, de érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül.

VÁLTOZÓ érdemjegyet kap az a tanuló:

- munkája ingadozó, időnként dolgozik, máskor figyelmetlen, pontatlan.
- önállótlán, csak utasításra kezd munkához, nem ellenőrzi önmagát.
- munkája változékony jellegű
- szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire

HANYAG érdemjegyet kap az a tanuló, aki:

- figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el.
- nem hajlandó munkavégzésre
- nem törődik kötelességeivel
- érdektelenség, teljes közöny jellemzi.

Kincskereső Tagiskola

A magatartás és szorgalom értékelésekor a gyermek személyiségéről mondunk véleményt. Számjegyekben ezt nem lehet korrekt módon, igényesen kifejezni, ezért iskolánkban e területek értékelése minden évfolyamon kizárólag szöveges formában történik.

Tanulók továbbhaladása

A tanulók továbbhaladásánál a 2011. évi CXC törvény 54§ (5), és 57§ szerint járunk el, valamint lásd még: a „*Tanulmányi munka értékelése*” c. fejezeténél és az egyes évfolyamok tantárgyi részeinél: a „*Továbbhaladás feltételei*” c. alatt.

A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A tudás elsajátításának lehetőségét minden gyermek számára biztosítjuk. Differenciált képzéssel és egyéni bánásmóddal **esélyt adunk a hátránnyal indulóknak** arra, hogy behozhassák lemaradásukat, felzárkózhassanak társaik mellé.

Az esélyegyenlőség biztosításának eszköze az **egységes alapokra épülő differenciálás** és a gyermekkel foglalkozó – különféle szakképzettségű – **pedagógusok összehangolt munkája**.

Megismerjük tanítványaink személyiségét, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszereket választunk, alkalmazunk – elsősorban **tanórai differenciálás** formájában.

Tanulóink alapos megismerése után: képességeik, részképességeik és szociokulturális háttérük figyelembe vételével határozzuk meg aktuális fejlesztési céljainkat, melyek megvalósítása minden tanévben kiemelt feladat.

A **differenciált képzés** felmérési rendszere által már igen korán értesülünk tanulóink tartós vagy átmeneti teljesítményzavaráról, mely elsősorban a tanulmányi eredmény alacsony színvonalában mutatkozik meg. Az **egyéni bánásmód**, a normál és intenzív csoportba sorolás kiegészül az egyéni fejlesztés és a tantárgyi felzárkóztatás rendszerével.

Az egyéni bánásmód **megvalósításában** a tanítók és szaktanárok mellett **kiemelt szerepet kapnak** az osztályfőnökök, az évfolyamfelelősök, valamint a fejlesztő pedagógus, a gyógypedagógus, a gyermekvédelmi felelős és – szükség szerint – a pszichológus, ill. a Gyermekjóléti Szolgálat szakemberei.

Enyhébb tanulási kudarc, teljesítményromlás alkalmával felhívjuk a tanuló figyelmét az adott tárgy felzárkóztató lehetőségeire. Ennek formái lehetnek: **kiscsoportos, vagy egyéni foglalkozások, tantárgyi korrepetálások**.

Amennyiben az általános pedagógiai módszerek nem járnak eredménnyel, abban az esetben **egyéni esetkezelésre** van szükség. Az érintett diák osztályfőnöke vagy évfolyamfelelőse felveszi a kapcsolatot a szaktanárral és az iskola gyermekvédelmi felelősével, ill. fejlesztő pedagógusával.

Az **évfolyamfelelős**, ill. **osztályfőnök** egyéni beszélgetést folytat a szaktanárral az adott gyermek tanulási teljesítményéről. Megpróbálják feltárni a tanulási kudarc „természetét”. (pl.: állandó alacsony teljesítményszint, hirtelen tanulmányi romlás, egy- vagy több tantárgyat érint, melyeket érinti, tanórai aktivitás, stb....) Hasonló jellegű beszélgetést folytat a szülővel, melynek során igyekszik még jobban megismerni a tanuló egyéni problémáját. Felveszi a kapcsolatot a fejlesztő pedagógussal és/vagy a gyermekvédelmi felelőssel.

A **gyermekvédelmi felelős** megkeresi a tanulót és segítő beszélgetést kezdeményez vele. Ennek során további közvetlen információkhoz juthat, melynek alapján mód nyílhat egyéni tanulási-, ill. életvezetési stratégia kidolgozására. Egyéni beszélgetést folytat a szülővel és az érintett szaktanárral is. Amennyiben indokolt, felveszi a kapcsolatot pszichológussal, és/vagy a Gyermekjóléti Szolgálat megfelelő szakemberével és közösen folytatják a munkát.

(lásd még: „Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való bánásmód” c. fejezet)

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Egészségnevelési elvek

Az iskolai egészségfejlesztés az iskola egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység. Egyaránt irányul a pedagógusok és a tanulók egészséggel kapcsolatos ismereteinek bővítésére, korszerűsítésére, a fizikai és pszicho-szociális környezet egészségtámogató jellegének erősítésére. Megkívánja az oktatói-nevelői tevékenységben a személyközpontú megközelítést (differenciált képzés, egyéni bánásmód).

„Az egészségnevelés olyan, változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkézségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség és cselekvésorientált tevékenység.” (WHO)

Intézményünk – a WHO megfogalmazásának megfelelően - **egészségfejlesztő iskola**, mert: folyamatosan fejlesztjük környezetünket, ami elősegíti azt, hogy az iskola az élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen.

- Minden rendelkezésére álló módszerrel elősegítjük a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
- Együttműködést alakítunk ki a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberekkel, a szülőkkel és a diákokkal annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.
- Egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatásokat biztosítunk, ezekkel párhuzamosan együttműködünk a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési és tanácsadási programjaival.
- Olyan oktatási-nevelési gyakorlatot folytatunk, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók jól-létét és méltóságát, többféle lehetőséget teremtünk a siker eléréséhez, elismerjük az erőfeszítést, a szándékot, támogatjuk az egyéni előrelépést.
- Törekszünk arra, hogy segítsük diákjainkat és az iskola dolgozóit, valamint a családokat egészségük megőrzésében.

Környezeti nevelési elvek

Célunk, hogy a gyerekek a természetet ne csak közeli részleteiben ismerjék meg, hanem **lássák át, hogy az élőlények mindig együtt, egymásra utalva, társulásokban élnek.**

Lássák be, hogy a társulásokat alkotó élőlények milyen szoros kapcsolatban vannak egymással, s akár egy faj kipusztulása vagy túlszaporodása megbontja az egyensúlyt, megváltoztatja a társulás szerkezetét.

Ismerjék fel, hogy a különböző élőhelyek különböző társulások kialakulását teszik lehetővé.

Lássák, kipróbálják, hogyan lehet fenntartható módon élni, minél kevésbé szennyezni a környezetet. (lásd még: „Ökoiskola” c. fejezet)

Általános iskolai óraszámok 1-4. osztály

	ajánlás	Bethle n-	Mo ntes sori	Kincs kereső	ajá nlás	Bethl en-	Mont essori	Kincs kereső	ajánl ás	Bethl en-	Mont essori	Kincs kereső	ajá nlás	Bethl en-	Mont essori	Kincs kereső
Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásában	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai															
	1	1	1	1	2	2	2	2	3	3	3	3	4	4	4	4
Magyar nyelv és irodalom																
magyar nyelv és irodalom	7	7	8	7	7	7	8	7	5	5	6	5	5	5	6	5
Matematika																
matematika	4	4	5	4	4	4	5	4	4	4	5	4	4	4	5	4
Etika / hit- és erkölcsan	1	1	1	-	1	1	1	-	1	1	1	-	1	1	1	-
Természettudomány és földrajz																
környezetismeret									1	1	1	1	1	1	1	1
Idegen nyelv																
első élő idegen nyelv													2	2	3	2
Művészetek*****																
ének-zene	2	4	2	2	2	4	2	2	2	4	2	2	2	4	2	2

vizuális kultúra	2	2	2	-	2	2	2	-	2	2	2	-	1	1	1	-
Technológia																
technika és tervezés	1	1	1	-	1	1	1	-	1	1	2	-	1	1	1	-
digitális kultúra									1	1		-	1	1	1	-
Testnevelés és egészségfejlesztés																
testnevelés	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	4
közösségi nevelés (osztályfőnöki)																
alkotás (kincskereső)				2				2				2				2
kincskereső órák (kincskereső)				5				5				6				5
Kötelező alapóraszám	22	24	22	22	22	24	22	22	22	24	22	22	23	25	23	23
Szabadon tervezhető órakeret****	2		2	2	2		2	2	2		2	2	2		2	2
Maximális órakeret	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	25	25	25	25

Általános iskolai óraszámok 5-6. osztály

	ajánlás	Bethlen	Montessori	Kincskereső	ajánlás	Bethlen	Montessori	Kincskereső
Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban								
	5	5	5	5	6	6	6	6
Magyar nyelv és irodalom								
magyar nyelv és irodalom	4	4,5	5	4	4	4,5	5	4
Matematika								
matematika	4	4,5	4	4	4	4,5	4	4
Történelem és állampolgári ismeretek								
történelem	2	2	2	2	2	2	2	2
állampolgári ismeretek								
hon- és népismeret*					1	1	1	-
Etika / hit- és erkölcsstan	1	1	1	-	1	1	1	-
Természettudomány és földrajz								
környezetismeret								
természettudomány**	2	2	2	2	2	2	2	2
Idegen nyelv								
első élő idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	3	3
Művészetek*****								
ének-zene	2	4	1	2	1	3	1	1
vizuális kultúra	1	1	2	-	1	1	1	-
dráma és színház*								

Technológia								
technika és tervezés	1	1	1	-	1	1	1	-
digitális kultúra	1	1	1	-	1	1	1	-
Testnevelés és egészségfejlesztés								
testnevelés	5	5	5	4	5	5	5	4
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1		1	1	1	
alkotás (kincskereső)				2				2
kincskereső órák (kincskereső)				5				6
Kötelező alapóraszám	27	30	27	27	27	30	26	27
Szabadon tervezhető órakeret****	1		1	1	1		2	1
Maximális órakeret	28	30	28	28	28	30	28	28

Általános iskolai óraszámok 7-8.

	ajánlás	Montessori	ajánlás	Montessori
Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	7		8	
Magyar nyelv és irodalom	3	4	3	4
magyar nyelv és irodalom				
Matematika	3	4	3	4
matematika				
Történelem és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
történelem			1	1
állampolgári ismeretek				
hon- és népismeret*	1	1	1	1
Etika / hit- és erkölcsstan				
Természettudomány és földrajz				
környezetismeret				
természettudomány**				
kémia	1	1	2	1
fizika	1	2	2	1
biológia	2	1	1	2
földrajz	2	2	1	2
Idegen nyelv				
első élő idegen nyelv	3	3	3	3

második idegen nyelv				
Művészetek*****				
ének-zene	1	1	1	1
vizuális kultúra	1	2	1	1
dráma és színház*	1			
mozgóképkultúra és médiaismeret*				
Technológia				
technika és tervezés	1	1		
digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés				
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
kötött célú órakeret***				
Kötelező alapóraszám	28	28	28	28
Szabadon tervezhető órakeret****	2	2	2	2
Maximális órakeret	30	30	30	30

Gimnáziumi óraszámok 7-10. osztály

Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	ajánlás	Bethlen	ajánlás	Bethlen	ajánlás	Bethlen	ajánlás	Bethlen
	7	7	8	8	9	9	10	10
Magyar nyelv és irodalom								
magyar nyelv és irodalom	3	3	3	3,5	3	4	4	4
Matematika								
matematika	3	3	3	3,5	3	4	3	4
Történelem és állampolgári ismeretek								
történelem	2	2	2	2	2	2	2	2
állampolgári ismeretek			1	1				
hon- és népismeret*								
Etika / hit- és erkölcsstan	1	1	1	1				
Természettudomány és földrajz								
környezetismeret								
természettudomány**								
kémia	1	1,5	2	2	1	1,5	2	2
fizika	1	1,5	2	2	2	2	3	3
biológia	2	2	1	1,5	3	3	2	2
földrajz	2	2	1	1,5	2	1,5	1	2
Idegen nyelv								
első élő idegen nyelv	3	5	3	5	3	5	3	5
második idegen nyelv					3	3	3	3
Művészetek*****								

ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1
dráma és színház*	1	1						
mozgóképkultúra és médiaismeret*								
Technológia								
technika és tervezés	1	1						
digitális kultúra	1	1	1	1	2	2	1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés								
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1	1	1
kötött célú órakeret***								
Kötelező alapóraszám	29	32	28	32	32	36	32	36
Szabadon tervezhető órakeret****	2		2		2		2	
Maximális órakeret	30	32	30	32	34	36	34	36

Gimnáziumi óraszámok 11-12. osztály

Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	ajánlás	Bethlen	ajánlás	Bethlen
	11	11	12	12
Magyar nyelv és irodalom				
magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Matematika				
matematika	3	3	3	3
Történelem és állampolgári ismeretek				
történelem	3	3	3	3
állampolgári ismeretek			1	1
hon- és népismeret*				
Etika / hit- és erkölcstan				
Természettudomány és földrajz				
környezetismeret				
természettudomány**	2	2		
kémia				
fizika				
biológia				
földrajz				
Idegen nyelv				
első élő idegen nyelv	4	4	4	4
második idegen nyelv	3	3	3	3
Művészetek*****	1			
éneke-zene		1		
vizuális kultúra				

dráma és színház*				
mozgóképkultúra és médiaismeret*			1	1
Technológia				
technika és tervezés				
digitális kultúra	2	2		
Testnevelés és egészségfejlesztés				
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
kötött célú órakeret***	4	4	4	4
Kötelező alapóraszám	32	32	29	29
Szabadon tervezhető órakeret****	4		5	
Maximális órakeret	34	32	34	29